

VARAKINDLUSTUSE ÜLDISED VÄLISTUSED

ERGO

Üldised kindlustustingimused

Kindlustuslepingu lõppemine, ülesütlemine ja kindlustuslepingust taganemine

- Kindlustusleping lõpeb:
  - kindlustusperioodi möödumisel;
  - kindlustuslepingu ülesütlemisel;
  - kindlustuslepingust taganemisel;
  - seaduses ettenähtud muudel alustel.
- Kindlustuslepingu pooltel on õigus kindlustusleping üles öelda seaduses ettenähtud korras ja alustel ning poolte kokkuleppel. Tähtajatu kindlustuslepingu muutmise või lõpetamise soovist tuleb teisele poolele ette teatada vähemalt üks kuu enne aastase kindlustusperioodi möödumist.
- Kindlustusandjal on õigus kindlustusleping üles öelda:
  - kui kindlustusvõtja on rikkunud kindlustuslepingu tingimusi;
  - kui kindlustusvõtja või soodustatud isik on petnud või üritanud petta kindlustusandjat kindlustuslepingu või kindlustusjuhtumi asjaolude suhtes;
  - pärast kindlustusjuhtumi toimumist;
  - kui kindlustusrisk on suurenenud;
  - kui kindlustusvõtja on jätnud tasumata teise või järgneva kindlustusmakse.
- Kindlustuslepingu ülesütlemisel on kindlustusandja kohustatud järgima võlaõigusseaduses ettenähtud nõudeid ja tähtaegu.
- Kindlustusandjal ei ole kindlustuslepingu ülesütlemise õigust, kui kindlustuslepingu tingimuste rikkumisel ei ole mõju kindlustusrisiki suurenemisele või kindlustusandja kindlustuslepingu täitmise kohustusele (v.a järgmakse tasumata jätmine).
- Kindlustuslepingu ülesütlemisel on kindlustusvõtjal õigus saada tagasi kindlustusperioodi lõpuni jääva aja eest tasutud kindlustusmakse, millest on maha arvatud kindlustusandja asjaajamiskulud – 15% aastasest kindlustusmaksest. Kui kindlustusobjekt on kindlustusjuhtumi tagajärjel hävinud, siis kindlustusperioodi lõpuni jääva aja eest tasutud kindlustusmakset ei tagastata.
- Kindlustusandjal on õigus kindlustuslepingust taganeda, kui kindlustusvõtja ei ole kindlustuslepingu sõlmimisel teavitanud kindlustusandjat kindlustusrisiki mõjutavatest olulistest asjaoludest või on esitanud teadlikult valeandmeid. Kindlustusandjal on lepingust taganemise õigus ühe kuu jooksul arvatesajast, mil ta sai teada või pidi teada saama teatamiskohustuse rikkumisest.
- Kui kindlustusvõtja ei ole tasunud esimest kindlustusmakset 14 päeva jooksul arvates kokkulepitud tähtpäevast ja kui kindlustusandja ei ole andnud kindlustusvõtjale selle aja jooksul makse tasumise uut tähtaega, siis eeldatakse, et kindlustusandja on lepingust taganenud.
- Kindlustuslepingust taganemisel tagastab kindlustusandja kindlustusvõtjale kindlustusmakse, millest on maha arvatud kindlustusandja asjaajamiskulud – 15% aastasest kindlustusmaksest.

Kindlustusvõtja teavitamiskohustus

- Lepingu sõlmimisel peab kindlustusvõtja teavitama kindlustusandjat kõigist talle teada olevatest asjaoludest, millel võib olla mõju kindlustusandja otsusele leping sõlmida või teha seda muudel kokkulepitud tingimustel.
- Kindlustusvõtja on kohustatud andma tõeseid ja täpseid vastuseid ka juhul, kui kindlustusvõtja eeldab, et vastav asjaolu võib olla kindlustusandjale teada.
- Eeldatakse, et olulised on asjaolud, mida on küsitud kindlustusvõtjalt lepingu sõlmimisel või mis on sätestatud kindlustustingimustes või poliisil.
- Kindlustuslepingu kehtivuse ajal peab kindlustusvõtja viivitamatult ja kirjalikult kindlustusandjat teavitama:
  - kindlustusriski suurenemisest, sh juhul, kui kindlustusriski suurenemise on põhjustanud üldteada asjaolu, mis mõjutab ka teiste kindlustusvõtjate kindlustusriski;
  - lepingus kokkulepitud oluliste asjaolude muutumisest;
  - kindlustatud eseme vöörandamisest;
  - hüpeteegi seadmisest kinnisasjale, kui kindlustatav ese on selle kinnisasja lahutamatu osa.

Ohutusnõuded ja nende täitmine

- Kahju vältimiseks on kindlustusvõtja kohustatud hoidma ja kasutama oma vara heaperemehelikult ning hoolsalt.
- Kindlustusvõtja ja temaga võrdsustatud isikud on kohustatud kinni pidama kõigist ohutusnõuetest, mis tulenevad kehtivatest õigusaktidest, eeskirjadest, juhenditest jms, samuti kindlustuslepingus sätestatud ohutusnõuetest.
- Kui kindlustusvõtja ei täida kindlustusobjekti suhtes kehtivaid ohutusnõudeid, siis on kindlustusandjal õigus nõuda kindlustusvõtjalt ohutusnõuete täitmist või kehtestada täiendavad ohutusnõuded, millest teavitatakse kindlustusvõtjat.
- Kui kindlustusvõtja ei nõustu täiendavate ohutusnõuetega, siis on kindlustusandjal õigus leping üles öelda, sellest üks kuu ette teatades.

Kindlustuslepingu täitmise kohustusest vabanemine

- Kindlustusandja vabaneb osaliselt või täielikult kindlustuslepingu täitmise kohustusest, kui:
  - kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik on rikkunud vähemalt ühte kindlustuslepingus nimetatud kohustustest ja kohustuse täitmata jätmise ning kindlustusjuhtumi toimumise ja/või selle tagajärjel tekkinud kahju suuruse vahel on põhjuslik seos;
  - kindlustusvõtja ei ole tasunud kindlustusmakset kokkulepitud tähtpäevaks (järgmakse korral hiljemalt kindlustusandja määratud täiendavaks tähtpäevaks) ja kui kindlustusjuhtum toimub pärast kindlustusmakse tasumise tähtpäeva möödumist;
  - kindlustusjuhtum on toimunud kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isiku raske hooletuse või tahtluse tõttu;
  - kindlustusjuhtum on põhjustatud kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isiku tegevusest alkoholijoobes, narkootikumide või muude psühhotroopsete ainete mõju all;
  - kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik on eksitanud või püüdnud eksitada kindlustusandjat kahju toimumise asjaolude ja/või suuruse osas või

- püüdnudkindlustusandjat muul viisil petta kindlustuslepingu või selle täitmise asjaolude suhtes;
- kindlustusvõtja, kindlustatud isik või soodustatud isik on kasutanud kindlustatud eset kuriteo toime panemiseks, kuriteole kaasa aitamiseks või selle varjamiseks ning nendel põhjustel on tekkinud sellele esemele kahju.
- Kindlustuslepingu täitmisest vabanemise ulatuse otsustab kindlustusandja.

Varakindlustuse tingimused

- Kindlustusobjekt

Kindlustusobjektiks ei ole registreerimisele kuuluv mootorsõiduk, sularaha, väärtpaberid ja muud dokumendid, infotöötlussüsteemides sisalduv info ja tarkvara, relvad, laskemoon, lõhkeained, näidised, prototüübid, taimed, loomad, antiikesemed, väärismetallist ja muust väärismaterjalist esemed.

Kindlustusobjektiks ei ole alljärgnev vara:

- ventilatsiooni-, kohtäratõmbe-, kütte-, aurutootmis-, veevarustus-, kanalisatsiooni-, külmutus- ja jahutussüsteemid, mis on ainult või peamiselt mõeldud tootmisprotsessis kasutamiseks;
- transformatorid, mis ei ole hoone osad; hoone väliskülgedele paigaldatud esemed, mis ei ole hoone osad; rajatised;
- muu vara, mis on inventar ja seadmed ja/või kaup.

Kindlustusobjekt ei ole tee, parkla, veekogu, väljak, plats, prügikast, mahuti, hoidla, üle 20 m2 üldpinnaga ehitis ja ajutiselt paigaldatud rajatis.

Kindlustusobjekt ei ole mööbel, valgustid, kardinapuud ega muu vara, mis on käsitletav kui inventar ja seadmed ja/või kaup.

Kindlustusobjektiks inventari ja seadmetena ei loeta ehitist ja kaupa

Kaup

Kaubaks ei loeta ehitisi, inventari ja seadmeid ning käesolevate tingimuste punktis 1.2. loetletud vara.

Välistused

- Hüvitamisele ei kuulu kahju ja kulud, mille otsene või kaudne põhjus on:
  - sõda, kodusõda, invasioon, rahvarahutus, riigipööre, streik, erakorraline seisukord, terrorism, sundvõõrandamine;
  - keemilise, bioloogilise, biokeemilise või elektromagnetilise relva kasutamine;
  - tuumaenergia kasutamine mis tahes eesmärgil või selle väljumine kontrolli alt;
  - radioaktiivne kiirgus ja radioaktiivne saastumine;
  - lõhkamis- või kaevandustööd;
  - maavärin, maapinna liikumine või maalihe;

- kindlustuskohas läbiviidavad ehitustööd. Ehitustöö on ehitise püstitamine, laiendamine, rekonstrueerimine, tehnosüsteemide muutmine või asendamine, ehitise või selle osade lammutamine. Ehitise rekonstrueerimine on ehitise piirdekonstruktsioonide (välisseina ja katuse) muutmine ja jäigastavate ning kandekonstruktsioonide (vundamendi, vahe- ja katuslagede) muutmine ja/või asendamine. Ehitustöödeks ei loeta ehitise hooldusvõi remonttöid (nt värvimine, põrandakatte, akende või uste vahetus);
- asjaolu, millest kindlustusvõtja oli teadlik enne kindlustuslepingu sõlmimist.

Kindlustusvõtja kohustused

- Kindlustusvõtja on kohustatud:
  - võimaldama kindlustusandja esindajal tutvuda kindlustusobjektiga ja kindlustuslepingu sõlmimiseks vajalike dokumentidega;
  - kindlustusjuhtumi toimumisel on kindlustusvõtja kohustatud:
    - teatama juhtunust viivitamatult politseile – kui kahtlustatakse kolmanda isiku tahtlikku tegevust;
    - teatama juhtunust viivitamatult kohalikule päästeametile – kui tegemist on tulekahju või lõhkekeha plahvatusel;
    - teistel juhtudel teatama juhtunust vastavatele pädevatele asutustele või isikutele;
    - võimaluse korral säilitama kindlustusjuhtumi toimumise koha puutumatusena kuni kindlustusandja korraldusteni;
    - esitama kahjustatud, kindlustusjuhtumijärgses seisus vara või selle jäänused kindlustusandjale ülevaatamiseks. Kindlustusvõtja ei tohi asuda kahjustatud vara taastama või hävinud vara utiliseerima ilma kindlustusandja nõusolekuta;
  - kinni pidama kõigist ohutusnõuetest, mis tulenevad Eestis kehtivatest õigusaktidest; seadmete tootjapoolsetest kasutusjuhenditest ja käesolevatest ohutusnõuetest.

Ohutusnõuded

- Kindlustusvõtja on kohustatud täitma tuleohutuse seadusega kehtestatud nõudeid.
- Kindlustuslepingus märgitud automaatne tulekahjusignalisatsioon peab olema töökorras ja ööpäev läbi sisse lülitatud.
- Kindlustuslepingus märgitud automaatne tulekustutussüsteem peab olema töökorras.
- Ehituslik tulekaitse.
  - Tuletõkkeused peavad olema suletud, v.a automaatselt toimivad ukSED, millele tuleb tagada takistamatu sulgumine.
  - Tuletõkkeuste blokeerimine (kinnikiilumine, -sidumine vms) on keelatud.
  - Tuletõkkeuksi, -luuke ja -aknaid tuleb regulaarselt hooldada.
  - Tuletõkkeseintes ja vahelagedes olevad augud, torustike ja kaablite läbiviimise kohad (läbiviigud) tuleb tihendada või kinni ehitada vastavalt tuletõkketarinditele esitatud nõuetele. 8.5. Valvesignalisatsioon.
  - Kui hoonest või ruumist lahkutakse, peab kindlustuslepingus märgitud valvesignalisatsioon olema lülitatud valveseisundisse.

- Valvesignalisatsioon peab olema paigaldatud selliselt, et kogu murdvargusriski vastu kindlustatud vara paikneks valvesignalisatsioonisüsteemi andurite tööpiirkonnas. Ladustamise, ehitustehniliste lahendite, mööblipaigutuse jms tõttu ei tohi ruumi mõni koht jääda väljapoole valvesignalisatsioonisüsteemi andurite tööpiirkonda. Arvestada tuleb, et hoonesse või seal asuvasse ruumi võidakse sisse murda ukse, akna, seina, katuse jms kaudu.
- Valvesignalisatsioon peab toimima selliselt, et see rakenduks ohu puhul ning tagaks häire edastamise. Kindlustusvõtja on kohustatud tagama, et valvesignalisatsiooni rakendamisel ja häire saamisel vaatab turvafi rma töötaja või kindlustusvõtja esindaja kindlustuskohaks oleva hoone või ruumi üle nii seest kui ka väljast.
  - Valvesignalisatsioon peab olema töökorras ja selle toimimine ei tohi olla häiritud kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isikute tegevuse või tegevusetuse tõttu.
  - Valvesignalisatsiooni koodid ei tohi sattuda kolmanda isiku kätte.
  - Suitsetamine on lubatud ainult selleks ettenähtud ja sisustatud kohas.
  - Kui hoonest või ruumist lahutakse, peavad kindlustuskohaks oleva hoone või ruumi kõik ukсед, aknad, luugid ja muud avad olema suletud ja lukustatud selliselt, et ilma vara asukohta pääsemist takistava tõkke või lukustuse lõhkumiseta või eemaldamiseta ei ole võimalik kindlustuskohta siseneda. Võtme või koodi kaotamisel või sattumisel võõrasse ebaseaduslikku valdusesse peab kindlustusvõtja viivitamatult vahetama luku või koodi.

ETTEVÖTTE VARAKINDLUSTUSE RISKIDE TINGIMUSED

1. Tulekindlustus (tulekahju)

Hüvitamisele ei kuulu:

- tulekahjustused, mis tekivad kindlustusobjektile selle töötlemisel lahtise tule või soojusega (kehtib ka esemete kohta, milles või mille kaudu kasulikku tuld või soojust toodetakse, vahendatakse või juhitakse);
- kõrbemiskahjustused, v.a kahjud, mis on tekkinud punktis 1.1. loetletud põhjustel;
- kahjustused, mis tekivad sisepõlemismootoriga masina põlemiskambris toimunud plahvatuse tõttu;
- kahjustused, mis tekivad elektrivoolu toimel elektripaigaldisele, sh liig-, üle- või alapinge, lühis, maandusviga vms elektririke.

2. Torustiku lekkimine (toruleke)

Hüvitamisele ei kuulu:

- kondensaadi, veeauru või liigniiskuse tõttu tekkinud kahju, v.a juhtumid, mis on tekkinud punktis 2.1. loetletud põhjustel;
- puhastamisel või koristamisel tekkinud veest või loodusnähtusest tingitud veest põhjustatud kahju;
- kahju, mis on tekitatud allpool maapinda asuvas ruumis hoitavale kaubale, kui seda hoiti madalamal kui 12 cm põrandapinnast;
- tavapärane kulumine, korrodeerumine, materjali väsimine, kõdunemine, seenkahjustus, vamm, niiskus, kuivus või muu sarnane pikaajaline protsess;

- välja voolanud vedeliku või auru maksumus.

Murdvarguskindlustus (murdvargus)

Hüvitamisele ei kuulu:

- kahju, mis tekkis, kui koos murdvarga või röövliga tegutses kindlustusvõtja juures töötav isik, v.a juhul, kui kindlustusvõtja tõestab, et töötaja tekitas kahju sel ajal, kui kindluskohaks olnud hoone või ruum oli nõuetekohaselt suletud ja lukustatud;
- kahju, mis tekkis, kui koos murdvargaga või röövliga tegutses kindlustusvõtjaga koos elav isik või tema perekonna liige;
- kahju, mis tekkis, kui kindlustuskohaks olev hoone või ruum ei olnud nõuetekohaselt suletud ja lukustatud;
- kahju, mis on põhjustatud vara, varalise õiguse või muu varalise kahju tekitamisest pettuse teel.

Tormikindlustus (torm)

Hüvitamisele ei kuulu:

- kahju, mis on otseselt või kaudselt põhjustatud üleujutusest, sh tormi tõttu tekkinud üleujutusest;
- tavapärane kulumine, korrodeerumine, materjali väsimine, kõdunemine, seenkahjustus, vamm, niiskus, kuivus või muu sarnane pikaajaline protsess;
- kahju, mis on põhjustatud kindlustuskoha avadest või ehitustarindite vahelt sisse tunginud sademetest, v.a juhtumid, kui ava tekkis punktis 4.1. loetletud asjaolude tõttu. Tekkinud avad peavad olema tuvastatavad.

Üleujutuskindlustus (üleujutus)

Hüvitamisele ei kuulu:

- ehitist teenindavast torustikust, mahutist või seadmest välja voolanud vee või muu vedeliku tekitatud kahju, v.a juhtumid, mis on tekkinud punktis 5.1. nimetatud põhjusel;
- kahju, mis on põhjustatud allpool maapinda liikuvast veest, v.a juhtumid, mis on tekkinud punktis 5.1. nimetatud põhjusel;
- kahju, mis on tekitatud allpool maapinda asuvas ruumis hoitavale kaubale, kui seda hoiti madalamal kui 12 cm põrandapinnast;
- kahju, mis on tingitud tammi või muu kaitserajatise ehitamisest või purunemisest.

Vandalismikindlustus (vandalism)

Hüvitamisele ei kuulu:

- vara või selle osade vargusest tekkinud kahju;
- lõhkekeha plahvatusel tekkinud kahju;

- süütamisest tekkinud kahju.

Varguskindlustus (vargus)

Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on põhjustatud vara, varalise õiguse või muu varalise kahju tekitamisest pettuse teel.

Klaasikindlustus (klaasikahju)

Hüvitamisele ei kuulu:

- klaasi pinnale tekkinud pisipraod ja -vigastused, mis on jätnud klaasi terveks;
- kahju, mis tuleneb klaaspindade töötlemisest, sh ülevärvimisest;
- kahju, mis on põhjustatud vigadest klaasi paigaldamisel;
- kahju, mis on põhjustatud klaasi ebakvaliteetsusest;
- kahju, mille on põhjustanud ehitise vajumine, kohaleasetumine, kokkuvarisemine, pragunemine, kokkutõmbumine või paisumine.

Elektririkke kindlustus (elektririke)

Hüvitamisele ei kuulu:

- kahju, mis on tekkinud seetõttu, et kindlustatud eset ei ole paigaldatud või kasutatud valmistaja, maaletooja, müüja või õigusaktide nõuete järgi;
- elektrivarustuse katkemise tõttu tekkinud kahju.

Koguriskikindlustus (kogurisk)

Välistused.

Lisaks ettevõtte varakindlustuse tingimuste punktis 5 märgitud välistustele ning punktide 1 kuni 9 alusel hüvitamisele mittek kuuluvatele kahjudele ei hüvitata kahjusid, mille põhjused on alljärgnevad.

- Esemete kadumine muul põhjusel kui sissemurdmine või röövimine. Sissemurdmisega on tegemist siis, kui tuvastatakse, et isik:
  - kasutas hoonesse või seal asuvasse ruumi vara asukohta pääsemist takistanud tõkke või lukustuse kõrvaldamiseks valevõtit, muukrauda või muud abivahendit;
  - murdis suletud ja nõuetekohaselt lukustatud hoonesse või seal asuvasse ruumi sisse ukse, akna, seina, katuse vmt kaudu;
  - kasutas hoonesse või seal asuvasse ruumi vara asukohta pääsemist takistanud tõkke või lukustuse kõrvaldamiseks ebaseaduslikult saadud võtit.
  - Röövimise all mõistetakse kindlustatud esemete hõivamist vägivallaga või sellega vahetu ähvardamisega.
  - Inventari, seadme ja rajatiste sisemised rikked.

Hüvitamisele ei kuulu kahju esemele, millest kahjujuhtum sai alguse. Kui juhtumi tagajärjel kahjustuvad ka muud esemed, siis neile tekkinud kahju kuulub hüvitamisele.

Hüvitamisele kuuluvad seadme sisemised rikked, kui seade on kindlustusobjektina kindlustatud nagu hoone.

- Varjatud puudus või operaatori ebapiisav kvalifi katsioon.

Hüvitamisele ei kuulu kahju esemele, millest kahjujuhtum sai alguse. Kui juhtumi tagajärjel kahjustuvad ka muud esemed, siis neile tekkinud kahju kuulub hüvitamisele.

- Tavapärane kulumine, riknemine, kriimustamine, korrodeerumine, materjali väsimine, kõdunemine, seenkahjustus, vamm, niiskus, kuivus või muu sarnane pikaajaline protsess.
- Kindlustusobjekti kasutamine mittesihotstarbeliselt või mittetavapärastes tingimustes.
- Ebakvaliteetne projekteerimis-, ehitus-, remont- või hooldustöö, sobimatu või praakmaterjal.
- Putukad, kahjurid, närilised, linnud või loomad.
- Kindlustusobjekti vajumine, kohaleasetumine, kokkuvarisemine, pragunemine, kokkutõmbumine, paisumine, aurustumine või kaalukaotus.
- Kindlustusobjekti temperatuuri, värvi, maitse, lõhna, tekstuuri või viimistluse muutumine.
- Väljaspool ehitist paikneva vallasvara kahju, v.a juhtumid, mis on tekkinud punktis 1 imetatud põhjusel.10.2.11. Saastumine või reostumine, v.a juhul, kui selle on põhjustanud kindlustusjuhtum.
- Põhjavee taseme muutumine, v.a juhtumid, mis on tekkinud punktis 5 nimetatud põhjusel.
- Elektri-, vee-, gaasi- või muu energiavarustuse katkemise tõttu tekkinud kahju.

KOGURISKI TINGIMUSED KOGURISK

Välistused

Lisaks ettevõtte varakindlustuse tingimuste punktis 6 märgitud välistusele ei kuulu hüvitamisele kahjud, mille on põhjustanud:

- Esemete kadumine muul põhjusel kui sissemurdmine või röövimine. Sissemurdmisega on tegemist siis, kui tuvastatakse, et isik
  - kasutas hoonesse või seal asuvasse ruumi vara asukohta pääsemist takistanud tõkke või lukustuse kõrvaldamiseks valevõtit, muukrauda või muud abivahendit;
  - murdis suletud ja nõuetekohaselt lukustatud hoonesse või seal asuvasse ruumi sisse ukse, akna, seina, katuse vmt kaudu;
  - kasutas hoonesse või seal asuvasse ruumi vara asukohta pääsemist takistanud tõkke või lukustuse kõrvaldamiseks ebaseaduslikul teel saadud võtit.

Röövimise all mõistetakse kindlustatud esemete hõivamist vägivallega või selle kasutamisega vahetu ähvardamisega.

Inventari, seadmete, kauba sisemised rikked.

Hüvitamisele ei kuulu kahju esemele, millest kahjujuhtum sai alguse. Kui juhtumi tagajärjel kahjustuvad ka muud esemed, siis neile tekkinud kahju kuulub hüvitamisele.

- Varjatud puudus või operaatori ebapiisav kvalifi katsioon.

Hüvitamisele ei kuulu kahju esemele, millest kahjujuhtum sai alguse. Kui juhtumi tagajärjel kahjustuvad ka muud esemed, siis neile tekkinud kahju kuulub hüvitamisele.

- Vesi või muu vedelik allpool maapinda hoitavale kaubale, kui kaupa hoiti madalamal kui 12 cm põrandapinnast.
- Tavapärane kulumine, riknemine, kriimustamine, korrodeerumine, materjali väsimine, kõdunemine, seenkahjustus, vamm, niiskus, kuivus või muu sarnane pikaajaline protsess.

- Kindlustusobjekti kasutamine mittesihotstarbeliselt või mittetavapärastes tingimustes.
- Ebakvaliteetne projekteerimis-, ehitus-, remont- või hooldustöö, sobimatu või praakmaterjal.
- Putukad, kahjurid, närilised, linnud või loomad.
- Kindlustusobjekti vajumine, kohaleasetumine, maapinna tõus või maalihe.
- Kokkutõmbumine, aurustumine, kaalukaotus või paisumine.
- Kindlustusobjekti kokkuvarisemine või pragunemine, v.a juhul, kui selle on põhjustanud kindlustusjuhtum.
- Kindlustusobjekti temperatuuri, värvi, maitse, lõhna, tekstuuri või viimistluse muutumine.
- Väljaspool ehitist paikneva vallasvara kahju, v.a juhul, kui kahju on tekkinud tulekahju tagajärjel.
- Saastumine või reostumine, v.a juhul, kui selle on põhjustanud kindlustusjuhtum.
- Pakane, põhjavesi, läbi ehitustarindite tunginud sademed.

Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on põhjustatud kindlustuskoha avadest, katuse, seina või muude ehitustarindite vahelt sissetunginud sademetest, v.a juhtumid, kui ava tekkis kindlustusjuhtumi tagajärjel. Tekkinud avad peavad olema tuvastatavad.

Ehitustöö.

Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on põhjuslikus seoses kindlustusobjektil teostatava ehitustööga. Ehitustöö on ehitise püstitamine, laiendamine, rekonstrueerimine, tehnosüsteemide muutmine või asendamine, ehitise või selle osade lammutamine.

Ehitise rekonstrueerimine on ehitise piirdekonstruktsioonide muutmine ja jäigastavate ning kandekonstruktsioonide muutmine ja/või asendamine. Ehitustöö ei ole ehitise hooldus või remont (nt värvimine, pörandakatte, akende või uste vahetus).

ETTEVÖTTE VARAKINDLUSTUSE OHUTUSNÕUDED

Ohutusnõuete kohustuslikkus

Kindlustusvõtja ja temaga võrdsustatud isikud on kohustatud kinni pidama kõigist ohutusnõuetest, mis tulenevad Eestis kehtivatest õigusaktidest, seadmete tootjapoolsetest kasutusjuhenditest ja käesolevatest ohutusnõuetest.

Tuleohutusjuhend

- Ettevõttes tuleb koostada üldine tuleohutusjuhend, mida tutvustatakse igale töötajale.
- Tuleohutusjuhendis peavad sisalduma juhised inimeste päästmiseks, tulekahjust teatamiseks, esmakustutusvahendite kasutamiseks ja muudeks toiminguteks tulekahju korral.

Esmakustutus

- Kindlustuskohas peavad olema esmased tulekustutusvahendid vastavalt kehtivatele õigusaktidele.
- Esmakustutusvahendid peavad olema alati töökorras.
- Esmakustutusvahendite asupaigad peavad olema selgesti märgitud ja kergesti ligipääsetavad.

- Kustutamisel kasutatud ja täielikult või osaliselt tühjendatud tulekustutid tuleb viivitamatult viia hooldusele.
- Tulekustutite korrashoid tuleb tagada nende regulaarse ülevaatamise, kontrollimise ja hooldamisega.

Tulekahjusignalisatsioon

- Kindlustuslepingus märgitud automaatne tulekahjusignalisatsioon peab olema ööpäev läbi sisse lülitatud.
- Tulekahjusignalisatsioon peab olema projekteeritud, paigaldatud ja hooldatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

Puhtus ja korrashoid

- Ettevõtte siseruumid ja territoorium tuleb tuleohutuse tagamiseks puhastada tootmisjätmetest ja prügist.
- Süttivaid tootmisjätmeid ja puhastuskalte tuleb hoida süttimatust materjalist ja kaanetatud prüginõudes, mida tühjendatakse iga tööpäeva lõpul.
- Prüginõud tuleb territooriumil paigutada nii, et oleks välistatud tule levik nende süttimise korral.
- Raskesti ligipääsetavaid kohti, nagu lahtised põrandaalused, transportööride tunnelid, elektri kaablite riiulid, ventilatsioonikanalid, seadmete alused, kanalid jne tuleb puhastada pidevalt.
- Ülemäärane põlemiskoormus (näiteks kaubaalused ja pakkematerjal) tuleb töökohalt kõrvaldada kohe pärast vastava töö lõpetamist.
- Tootmis- ja laoruumide kõik vahekäigud tuleb hoida vabad.
- Evakuatsiooniteed tuleb hoida vabad, seal ei tohi ladustada kaupa ka ajutiselt.

Suitsetamine

- Suitsetamine on lubatud ainult selleks ettenähtud ja sisustatud kohas.
- Suitsetamiskohas peavad olema ohutusnõuetele vastavad tuhatosid, mida tühjendatakse regulaarselt ja selleks määratud kohta.

Tuletööd

- Tuletöö tegemisel nii alalises kui ka ajutises kohas tuleb järgida kehtivaid õigusakte.
- Ajutisel töökohal tuletöö korraldamiseks tuleb anda välja tuletöö luba.
- Tuletöö läbiviimisel tuleb töökoha ümbrus puhastada põlevjätmetest ja põlevmaterjalist esemetest ning töökoha ümbruses kaitsta põlevmaterjalist tarind katte või ekraaniga või valada üle veega. Töökohas peavad olema esmased tulekustutusvahendid. Töö ajal ja pärast töö lõpetamist tuleb tagada järelevalve tuletöö kohas ja sellega piirneval alal.

Ehituslik tulekaitse

- Tuletõkkeuksi, -luuke ja -aknaid tuleb regulaarselt hooldada.

- 8.2. Tuletõkkeuksed peavad olema suletud, v.a automaatselt toimivad ukсед, millele tuleb tagada takistamatu sulgumine.
- Tuletõkkeuste blokeerimine (kinnikiilumine, -sidumine vms) on keelatud.
- Tuletõkkeseintes ja vahelagedes olevad augud, torustike ja kaablite läbiviimise kohad (läbiviigud) tuleb tihendada või kinni ehitada vastavalt tuletõkketarinditele esitatud nõuetele.

Soojusseadmed

- Ajutiste soojusseadmete kasutamisel tuleb juhendada seadmete kasutamise juhenditest.
- Soojusseadmete paigaldamisel tuleb järgida neile määratud ohutuskaugusi.
- Elektrisoojusseadmete kasutamisel tuleb täita elektriohutuse nõudeid. Tootmisruumides ja ladudes ei tohi kasutada lahtiseid soojuskiirgusseadmeid.
- Elektrisoojusseadmed peavad olema kohakindlalt kinnitatud ja neid ei tohi kinni katta.

Elektriseadmed

- Elektriseadmed ja -masinad peavad olema paigaldatud vastavalt elektriohutuse nõuetele. Neid võivad paigaldada ja ekspluateerida ainult vastava koolituse saanud töötajad.
- Elektriseadmete rikked tuleb viivitamatult kõrvaldada.
- Elektriseadmed, mida ei kasutata väljaspool tööaega, peavad olema välja lülitatud.
- Elektriseadmetik ja -mootorid peavad olema kuivad ja neid tuleb regulaarselt puhastada. Mootorikatted tuleb puhastada tolmust ja mustusest, et nende jahutus ei halveneks. Jahutusvõred peavad olema vabad.
- Erilist tähelepanu tuleb pöörata tule- ja plahvatusohtlike ruumide elektriseadmetele ja -masinatele. Ajutiselt neis ruumides kasutatav seadmetik peab vastama nende ruumide ohutusnõuetele.

Seadmete ja masinate korrashoid

Seadmetiku paigaldamine, kasutamine ja tehnohooldus peab vastama selle valmistaja tehnilise ja tehnoloogilise dokumentatsiooni nõuetele. Regulaarselt tuleb teha seadmetiku tehnohooldust, sh määrada seadmeid (masinaid), kontrollida ülekanderihmade ja transportörlintide korrasolekut.

Põlevvedelikud ja -gaasid

- Põlevvedelikke ja -gaase võib tootmises kasutada ja ladustada vastavalt kehtestatud ohutusnõuetele ja piirkogustele. Kergsüttivate ja põlevvedelike lahtisel kasutamisel on võimalik tulekahju- ja plahvatusoht, seetõttu tuleb kasutuskohas järgida alltoodud ohutusnõudeid:
  - on keelatud kasutada lahtist tuld ja suitsetada;
  - elektriseadmetik ja -juhtmestik peavad vastama elektriohutuse nõuetele;
  - tuleb maandada kõik masinad, seadmed ja mahutid, kus kasutatakse või hoitakse põlevvedelikke. Staatilise elektri vältimiseks ei tohi kasutada kergesti elektriseeruvat tööriietust. Plastmahuteid, -voolikuid ja -lehtreid ei tohi kasutada;
  - põlevvedelikke ei tohi kasutada kuumade masina- ja seadmeosade läheduses;
  - tuletõid ei tohi teha põlevvedelike kasutuskoha läheduses.

- Ülaltoodud nõuetele lisaks tuleb silmas pidada järgmist:
  - ajutises kasutuses olnud gaasiballoonid tuleb viia tööpäeva lõpul vastavasse lattu või paigutada spetsiaalse kinnitusega kohta välisukse (värava) lähedusse;
  - gaasi ei tohi kasutada keldris ja muudes ruumides, mida on raske tuulutada;
  - tõstukite gaasiballoone võib vahetada ainult selleks ettenähtud kohas;
  - gaasiballoone tohib säilitada ainult püstiasendis, ventiil ülaosas, üksnes tühje balloone võib säilitada külgasendis;
  - gaasiballoone ei tohi paigutada trepikotta, vahekäiku või evakuatsiooniteele;
  - vähese gi gaasilõhna korral tuleb vältida elektriseadmete (lülitite) kasutamist. Kohe tuleb kindlaks teha pihkumise koht, see sulgeda ja ruumid hoolikalt tuulutada.

Ladustamine

Tootmisruumid

- Tootmisruumis ei tohi ladustada materjale rohkem, kui tootmisprotsess seda vältimatult eeldab.
- Seadmete ümbrus tuleb hoida vaba materjalidest ja toodangust.
- Põlevvedelike kasutamisel tuleb juhendada vastavatest ohutusnõuetest.
- Põlevvedelikke tuleb hoida ainult selleks ettenähtud ruumides.
- Tootmisruumis võib põlevvedelikke hoida vaid üheks tööpäevaks vajaminevas koguses.
- Põlevvedelike hoiuruumis hoida lubatud piirkogus peab olema selgelt ja nähtavalt tähistatud.

Laod

- Laohoone (-ruum) ja selle ümbrus peab tuleohu vähendamiseks olema alati korras.
- On keelatud ladustada vahekäiku, mis tuleb hoida vaba.
- Automaatse tulekustutus- või tulekahjusignalsüsteemiga ladu tuleb märgistada toodangu ladustamise maksimaalkõrgusega, mida ei tohi ületada.
- Tootmisprotsess on laos enamasti keelatud.

Laadimisplatvormid

- Laadimiskohta ei tohi kasutada vaheladustamiseks.
- Tööpäeva lõppedes tuleb piirkond tühjendada kaubaalustest ja kaubast, koristada pakkematerjal ja praht.

Mootorsõidukite kasutamine lao siseruumides

Mootorsõidukite kasutamisel lao siseruumides tuleb järgida alltoodud nõudeid:

- mootorsõidukid võivad lao siseruumides olla ainult kauba pealevõi mahalaadimise ajal;
- mootorsõidukite muuotstarbeline hoidmine ja parkimine lao siseruumides on keelatud;
- mootorsõiduki ümbruses peab olema piisavalt vaba ruumi kauba laadimiseks;
- mootorsõidukist välja valguv õli tuleb viivitamatult koristada;
- tõstukit võib tankida ja laadida ainult selleks ettenähtud kohas.

Tööaja lõppedes tuleb tõstukid parkida neile määratud ruumides.

Lukustamine

- Hoonest või ruumist lahkumisel peavad kindlustuskohaks oleva hoone või ruumi kõik ukсед, aknad, luugid ja muud avad olema suletud ja lukustatud selliselt, et ilma vara asukohta

pääsemist takistava tõkke või lukustuse lõhkumiseta või eemaldamiseta ei ole võimalik kindlustuskohta siseneda.

- Võtme või koodi kaotamisel või sattumisel võõrasse ebaseaduslikku valdusesse peab kindlustusvõtja viivitamatult vahetama luku või koodi.

Valvesignalisatsioon

- Hoonest või ruumist lahkumisel peab kindlustuslepingus märgitud valvesignalisatsioon olema lülitatud valveseisundisse.
- Valvesignalisatsioon peab olema paigaldatud selliselt, et kogu murdvargusriski vastu kindlustatud vara paikneks valvesignalisatsioonisüsteemi andurite tööpiirkonnas. Ladustamise, ehitustehniliste lahendite, mööbli paigutuse jms tõttu ei tohi ruumi mõned punktid jääda väljapoole valvesignalisatsioonisüsteemi andurite tööpiirkonda. Arvestada tuleb, et hoonesse või seal asuvasse ruumi võidakse sisse murda ukse, akna, seinä, katuse jms kaudu.
- Valvesignalisatsioon peab toimima selliselt, et see rakenduks ohu esinemisel ning tagaks häire edastamise. Kindlustusvõtja on kohustatud tagama, et valvesignalisatsiooni rakendamisel ja häire saamisel vaatab turvafi rma töötaja või kindlustusvõtja esindaja kindlustuskohaks oleva hoone või ruumi üle nii seest kui väljast.
- Valvesignalisatsioon peab olema töökorras ja selle toimimine ei tohi olla häiritud kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isikute tegevuse või tegevusetuse tõttu.
- Valvesignalisatsiooni koodid ei tohi sattuda kolmanda isiku kätte.

Veevarustus-, kanalisatsiooni, kütte- ja jahutussüsteem

- Kindlustusvõtja on kohustatud hoolitsema veevarustus-, kanalisatsiooni-, kütte- ja jahutussüsteemi korrashoiu eest.
- Kindlustusvõtja on kohustatud sulgema, tühjendama ja hoidma tühjana kasutamata ja kütmata hoones või eraldi hoone osades paiknevad veevarustus-, kanalisatsiooni- ja küttesüsteemid.

ÄRIKATKESTUSKINDLUSTUSE TINGIMUSED

Kindlustusobjektiks ei ole:

- kauba hankimise kulu;
- toodangu müügiga kaasnevad transpordikulud;
- käibel põhinevad kulud;
- kasum ja kulu, mis otseselt ei seonu kindlustatud äritegevusega (nt intressitulu, kinnisvaratehingud jms);
- trahvid, sanktsioonid ja lepinguliste kohustuste täitmata jätmisest või nõuetele mittevastavast täitmisest tulenevad hüvitisnõuded.

Kindlustamisele ei kuulu

Kindlustuslepingut ei sõlmita, kui kindlustuslepingu sõlmimist taotleb:

- ärikahjumiga töötav äriühing;

- äriühing, mille kindlustatavas äritegevuses otseselt kasutatav vara (sh hooned, inventar, materjali- ja/või kaubavarud) ei ole kindlustatud ERGO Insurance SEs või on teadlikult kindlustatud alakindlustusega;
- äriühing, mille raamatupidamine ei vasta punktis 8 esitatule.

Kindlustusjuhtum

Hüvitamisele ei kuulu:

- kahju, mis on tekkinud seoses sularaha, väärtpaberite ja muude dokumentide, plaanide, jooniste, perfokaartide, magnetlintide või teiste andmekandjate, raamatupidamisdokumentide või muude mis tahes kirjalike märkmete hävimise, vigastumise või kadumisega;
- kahju, mis on tingitud ametiisiku otsusest või tegevusest, loa- või kontrollmenetluse ettenägematust hilinemisest;
- kahju, mille on põhjustanud asjaolu, et vastutusperioodi on kasutatud ametiisikute nõudel ka selliste parenduste, laienduste või muudatuste tegemiseks, mida ei hüvitata selle kindlustuslepingu kohaselt;
- kahju, mis on tekkinud lepingupartnerite poolt lepinguliste kohustuste täitmata jätmisest või mittenõuetekohasest täitmisest;
- kahju, mis on tekkinud elektrienergia-, vee-, gaasi- või soojavarustuse puudumisest või ebapiisavusest, v.a juhul, kui kahju on tingitud kindlustusjuhtumist;
- kahju, mis kuulub hüvitamisele kolmanda isiku poolt või muu kindlustuslepingu alusel

Nõuded kindlustusvõtja raamatupidamisele

- Kindlustusvõtja on kohustatud korraldama raamatupidamist vastavalt Eesti Vabariigi õigusaktidele.
- Viimase kolme (3) aasta inventuuriaktidest, bilansist ja kasumiaruandest peab olema tehtud kaks (2) koopiat, mida samaaegse hävimise vältimiseks tuleb säilitada turvalistes tingimustes ja eraldi.
- Kui punktides 8.1. ja 8.2. märgitud tingimused ei ole täidetud, siis puudub kindlustusandjal kindlustusjuhtumi korral hüvitiskohustus niivõrd, kuivõrd nimetatud rikkumise tõttu ei ole võimalik kindlustusandja täitmise kohustust või selle ulatust tuvastada.

VASTUTUSKINDLUSTUSE ERITINGIMUSED

Välistused

Hüvitamisele ei kuulu:

- saamata jäänud tulul põhinevad või mittevaralised nõuded;
- käsundita asjaajamisest tulenevad kahjunõuded;
- kindlustatud isiku lepingulisest vastutusest tulenev kahju, lepinguga võetud kohustused (k.a kirjalikud ja muul viisil antud garantiid jms), v.a juhul, kui vastav kahju hüvitamise kohustus tekiks ka ilma sõlmitud lepinguta;
- nõuded, mis on tingitud teenuse osutamata jätmisest (nt lepingutasu tagastamise nõue), või kulud, mida tuleb kanda selleks, et mittenõuetekohaselt tehtud tööd parandada või ümber teha;

- nõuded, mis on seotud kindlustatud isiku halduses või valduses oleva kolmanda isiku vara kadumisest, varastamisest või röövimisest tekkinud nõuetega;
- tootjavastutusest tulenevad nõuded;
- sõjast, välisvaenlase aktist, revolutsioonist, streigist, rahvarahutusest, sõjaseisukorrast, konfi skeerimisest, natsionaliseerimisest, kuritegevusest, terrorismist põhjustatud nõuded;
- kindlustatud isiku tahtlusest, ebaaususest ja alko-, narko-, toksilises või muus joobes sooritatud tegevusest põhjustatud nõuded;
- vääramatust jõust põhjustatud kahjuga seotud nõuded;
- nõuded, mis on põhjustatud kindlustatud isiku tegevusest majandusüksuse juhi või ametnikuna, k.a juhatuse liikme vastutus;
- nõuded, mis kuuluvad hüvitamisele vastavalt liikluskindlustuse seadusele või muu kindlustuse (vedaja vastutuse, laevaomaniku vastutuse, ehitus- ja montaažikoguriskikindlustuse) lepingule;
- nõuded, mis tulenevad kindlustusvõtjale mõistetud seadusjärgsetest trahvidest, intressidest, viivistest ning muudest kahjule lisanduvatest karistustest;
- nõuded, mis on põhjustatud asbestitolmust, toksilisest hallitusest, elektromagnetväljast, infektsioonist, nakkushaigustest ning keemilistest või bioloogilistest ainetest, mida ei kasutata rahumeelsetel eesmärkidel;
- ühe ja sama kindlustuslepinguga kaetud isikute omavahelised nõuded;
- lammutustöödega seotud nõuded;
- mis tahes saastamisest või reostamisest põhjustatud nõuded;
- nõuded, mis on seotud aine radioaktiivsuse, kiirguse, toksilisuse või plahvatusohtlikkusega.

SEESAM

Üldised kindlustustingimused

KINDLUSKINDLUSTUSVÕTJA TEAVITAMISKOHUSTUS

- Kindlustusvõtja peab lepingu sõlmimisel edastama Seesamile tõese ja täieliku info kõigikindlustusvõtjale teadaolevate oluliste asjaolude kohta, mis võivad oma olemuse tõttu mõjutada Seesami otsust sõlmida leping või seada lepingu sõlmimiseks kindlad tingimused. Teavitamiskohustus kehtib ka juhul, kui kindlustusvõtja eeldab, et vastav asjaolu võib olla Seesamile juba teada.
- Olulised asjaolud on nimetatud kindlustusliigi tingimustes, avaldusel või poliisil.
- Kindlustusvõtja peab Seesamile viivitama-tult teatama, kui lepingu kehtivuse ajal on:
  - toimunud muudatused olulistes asjaoludes või muudes lepingus nimetatud andmetes;
  - kindlustusrisk on suurenenud;
  - kindlustatud ese on võõrandatud;
  - kui kindlustatud ehitise alune kinnistu on koormatud hüpoteegiga.

KINDLUSTUSVÕTJA TEAVITAMISKOHUSTUSE RIKKUMISE TAGAJÄRJED

- Kui kindlustusvõtja ei ole Seesamile teatanud olulisest asjaolust, rikkudes punkte 11.1 - 11.3 või on tahtlikult vältinud olulise asjaolu teadasaamist või on andnud olulise asjaolu kohta ebaõiget teavet, võib Seesam taganeda lepingust kuu aja jooksul alates ajast, kui ta sai teada või pidi teada saama teatamiskohustuse rikkumisest, välja arvatud juhul, kui:
  - Seesam juba teadis asjaolu, mida talle ei teatatud, või teadis, et teave, mida
  - kindlustusvõtja oli talle teatanud, on ebaõige;
  - kindlustusvõtja ei ole süüdi teatamiskohustuse rikkumises;
  - asjaolu, millest kindlustusvõtja ei teatanud või mille kohta ta andis ebaõiget teavet, langes enne kindlustusjuhtumi toimumist ära;
  - Seesam on lepingust taganemise õigusest loobunud.
- Kui kindlustusvõtja peab teatama Seesamile olulistest asjaoludest Seesami poolt esitatud küsimuste põhjal, võib Seesam lepingust taganeda juhul, kui asjaolust, mille kohta pole küsitud, jäeti teatamata tahtlikult.
- Kui Seesamil puudub vastavalt punktile 12.2 õigus lepingust taganemiseks, võib ta nõuda kindlustusvõtjalt suurema kindlustusmakse tasumist ühe kuu jooksul ajast, millal ta sai teada kindlustusvõtja teatamiskohustuse rikkumisest.
- Punktide 12.1- 12.3 ei välista Seesami õigust tühistada leping pettuse tõttu.
- Kui Seesam taganeb punktide 12.1 või 12.2 kohaselt lepingust, peab ta kohustused, mis tulenevad lepingust, täitma, kui kindlustusjuhtum saabub enne lepingust taganemist ning asjaolu, millest kindlustusvõtja talle ei teatatud, ei mõjutanud kindlustusjuhtumi toimumist.
- Kui Seesam suurendab kindlustusmakset ilma kindlustuskaitset muutmata, võib kindlustusvõtja
- lepingu kindlustusmakse suurendamise algusajaks üles öelda, teatades sellest Seesamile ühe kuu jooksul pärast Seesami kindlustusmakse suurendamise teate saamist.

OHUTUSNÕUETE TÄITMINE

Kindlustusvõtja on kohustatud täitma mõistlikku hoolsuskohustust ning järgima kõiki lepingu jõustumiseks ja täitmiseks vajalikke õigusakte, eeskirju, juhendeid ja ettekirjutusi, mis näevad ette käitumisjuhiseid:

- esemete hoidmiseks, kasutamiseks ja ohutuse tagamiseks;
  - isikutega seotud õnnetus- ja haigusjuhtumite vältimiseks;
  - isikute ja esemete kindlustusjuhtumi ärahoidmiseks ning kahju vähendamiseks.
- Kindlustusvõtja on kohustatud järgima kindlustustingimustes fikseeritud ohutusnõudeid ning käituma heaperemehelikult ja tavapärase hoolsusega, et vältida kindlustatud eseme suhtes kahjuliku tagajärje saabumist.
  - Seesamil on õigus lepingu kehtivuse ajal ja kahjukäsitlese käigus kontrollida kindlustatud eseme seisukorda, ohutusnõuete täitmist, kindlustusrisi suurenemist ja muid kindlustatud isiku ja esemega seotud asjaolusid.
  - Kui kindlustusvõtja ei täida kindlustatud eseme suhtes ohutusnõudeid, on Seesamil õigus määrata kindlustusvõtjale ohutusnõuete täimiseks täiendav tähtaeg ning selle saabumisel leping üles öelda, kui kindlustusvõtja ei ole ohutusnõudeid täielikult täitnud.
  - Kui lepingu kehtivusajal kindlustusrisk suureneb, on Seesamil õigus nõuda kindlustusvõtjalt täiendavate ohutusnõuete rakendamist, teatades sellest kindlustusvõtjale.

- Kindlustusvõtjal on võimalik leping pärast täiendavate ohutusnõuete rakendamise teate saamist üles öelda, kui ta teatab lepingu ülesütlemisest Seesamile üks kuu ette. Kui kindlustusvõtja ei ole lepingut selle tähtaja jooksul üles öelnud, loetakse täiendavad ohutusnõuded lepingu osaks.

KINDLUSTUSHÜVITISE VÄHENDAMINE JA MAKSMISEST KEELDUMINE

- Seesamil on õigus kindlustushüvitist vähendada või kindlustushüvitise väljamaksmisest keelduda, kui:
  - kindlustusvõtja või temaga samastatud isik või soodustatud isik põhjustas kindlustusjuhtumi raske hooletuse tõttu või tahtlikult;
  - kindlustusvõtja või temaga samastatud isik või soodustatud isik põhjustasid kindlustusjuhtumi kuriteo toimepanemisega või selle varjamisega või aitasid kuriteo toimepanemisele kaasa;
  - kindlustusvõtja või temaga samastatud isik on rikkunud lepingus nimetatud kohustust (sh ohutusnõuete täitmine) ning rikkumine on mõjutanud kahju tekkimist või kahju suurust või Seesami täitmiskohustuse või selle ulatuse kindlakstegemist;
  - kindlustusvõtja või temaga samastatud isik rikkus tahtlikult lepingus nimetatud kohustust, mis tuli täita pärast kindlustusjuhtumi saabumist;
  - esineb muu kindlustusliigi tingimustes ette nähtud alus kindlustushüvitise vähendamiseks või väljamaksmisest keeldumiseks.
- Hüvitise väljamaksmisest keeldumise või hüvitise vähendamise, samuti hüvitise vähendamise määra otsustab Seesam, lähtudes rikkumise raskusest ning selle mõjust kahju tekkimisele.
- Kui lepingu rikkumine saab Seesamile teatavaks pärast kindlustushüvitise maksmist, on Seesamil õigus makstud kindlustushüvitis osaliselt või täielikult tagasi nõuda, kui võib eeldada, et Seesam oleks lepingu rikkumisest teades kindlustushüvitise maksmisest keeldunud või kindlustushüvitist vähendanud.
- Seesam ei hüvita:
  - kahju, mille põhjuseks on sõda, kodusõda, ülestõus, mäss, rahvarahutus, revolutsioon, terrorism, poliitiline relvakokkupõrge, invasioon, vara natsionaliseerimine või konfiskeerimine või muu nendega võrreldav sündmus;
  - kahju, mille põhjuseks on tuumareaktsioon, tuumakiirgus/radiatsioon, tuumamaterjali kasutamine, tuumakütuse kasutamisest tekkinud jäätmed, tuumalõhkekehad või mistahes muu tuumarelv, radioaktiivne saaste;
  - kahju, mille põhjuseks on elektrooniliste andmete kustutamise, hävimise, kahjustumise või esialgse struktuuri vigastumise tõttu tekkinud mistahes muutus andmetes, tarkvaras või arvutiprogrammides;
  - andmetele, tarkvarale või arvutiprogrammidele süsteemi funktsionaalsuse puudulikkusest, puudulikust kättesaadavusest või kasutuse ulatusest või juurdepääsust tekkinud kahju;
  - mistahes tegelikku või väidetavat kahju või tekkivat vastutust, mis on põhjustatud otseselt või kaudselt asbestist;
  - käesolevas punktis toodud põhjustest tingitud töökatkestuse kahju.
- Kindlustatud esemeks ei ole:
  - heli- või infokandjad ning nendel sisalduv info;

- sõiduki tootjatehase kompleksusesse mittekuuluvad esemed (*nt mobiiltelefonid, arvutid, lugerid, fotoaparaadid, jms elektroonilised seadmed*);
- autospordi võistlusteks või võidusõiduks mõeldud sõiduki varustus ja konstruktsioonid;
- õigusaktide või ohutusnõuete vastaselt paigaldatud sõiduki osad või seadmed.

LOODUSÕNNETUS

- Loodusõnnetuseks ei loeta kindlustatud eseme kahjustumist või hävimist, mis on põhjuslikus seoses sõidukijuhi enda käitumisega (*nt sõidukiga vette sõitmine, vastu teel leavat puud sõitmine, okste kriipimise tõttu sõiduki kahjustumine*).

KLAASIKINDLUSTUS

- Klaasikindlustuse alusel ei hüvitata sõiduki tuledele, peeglitele, katuseluugile, klaaskatusele, kastikatte klaasile, klaasisoojenduse elemendile vms klaasist esemele tekkinud kahju.
- Ei hüvitata klaasi kahjustumisest tekkinud kahju, mis on seotud klaasi tavapärase kulumisega (*nt klaasipuhastajate poolt tekkinud kahju või klaasi jääst või lumest puhastamise tagajärjel tekkinud kahju*).
-

ETTEVÕTTE VARAKINDLUSTUSE TINGIMUSED 1/2014

Koos hoone ja hoone karbiga ei ole automaatselt kindlustatud hoones asuvad:

- mööbel, sh vannitoa- ja köögimööbel;
- majandustegevuseks kasutatavad seadmed (näiteks inventar, tootmiseseadmed) ning nende juurde kuuluvad juhtmed, torustikud, kanalid, mahutid ja rajatised.

Renditud või üüritud ruumide remondiinvesteeringu kindlustamine

Kindlustusvõtja kohustuseks on kindlustuslepingu sõlmimisel esitada Seesamile täpne nimekiri enda poolt tehtud investeeringutest, mille kindlustamist ta soovib. Juhul, kui kindlustusvõtja esitab Seesamile ebaõigeid andmeid remondiinvesteeringute kindlustussumma määramiseks, on Seesamil õigus kohaldada kahju hüvitamisel hüvitisreeglites nimetatud ala- või ülekindlustuse põhimõtteid.

MITTEKINDLUSTATAVAD ESEMED

Ei kindlustata järgmiseid esemeid:

- joonised, projektid, andmekogud, arhivaalid;
- väärtpaberid, tšekid, kinkekaardid, margid, võlakirjad ja dokumendid;
- haljastus, vesi (s.h kaevuvesi), tiigid ja muud veekogud;
- hoonealune või mistahes muu maa.

KINDLUSTUSRISKID

Tulekahju

Ei hüvitata kahju:

- elektriseadmele, mille põhjustas lühis samas elektriseadmes ning tuli ei väljunud nimetatud seadme piiridest;
- mille põhjustas kuumus, mis ei ole tekkinud tulekahju tagajärjel.

Plahvatus

Ei hüvitata kahju, mis on:

- põhjustatud tsentrifugaaljõust, sisemisest pingest, tihendi purunemisest või vedeliku rõhust;
- põhjustatud lõhkeainelaos toimunud plahvatusel;
- põhjustatud professionaalsetest lõhkamis- ja kaevetöödest, olenemata, kes neid töid teostab;
- tekkinud sisepõlemismootorile, kui see on põhjustatud antud mootoris toimunud plahvatusel;
- tekkinud plahvatanud seadmele, torule, suletud rõhukindlale nõule või mahutile endale.

Torustiku leke

Ei hüvitata:

- läbi hoone konstruktsioonide (näiteks sein, katus, avatud aken) tunginud vedeliku poolt tekitatud kahju;
- hoonevälisest torustikust väljavoolanud vedeliku poolt tekitatud kahju;
- saju, lume sulamise või üleujutuse (p 40.2) tõttu kanalisatsioonisüsteemi üleujutusest tekkinud kahju; 37.4 kindlustusjuhtumi põhjustanud kahjustunud tehnosüsteemi enda (nt torud, mahutid) remondi või taassoetamise kulu.

Torm ja rahe

Ei hüvitata kahju:

- mis on tekkinud hoonest väljas olevale vallasvarale;
- mille on tekitanud hoone sulgemata avade või hoone piirdetarindite kaudu hoonesse tunginud sademed, v.a juhul, kui avad tekkisid tormi käigus;
- mille on põhjustanud jää või lume raskus;
- mille on põhjustanud mistahes üleujutus (p 40.2), sh veekogu veepinna tõus, lainetus tormituule tagajärjel, jää liikumine või kuhjumine, kõrgvesi lume sulamisel, paduvihm.

Paduvihmast või tormist põhjustatud üleujutus

Ei hüvitata kahju, mis on tekkinud vee äravoolutorustiku või -süsteemi, kanalisatsiooni või veetorustiku ehitusliku või projekteerimisvea tagajärjel.

Lühiajalisest jää - ja lume raskusest põhjustatud kahjud

Kui intensiivsest lumesajust on möödunud rohkem, kui 48 tundi, eeldatakse, et hoone omanikul või valdajal on olnud piisavalt aega katusele liigse lume eemaldamise korraldamiseks.

Kulu majandustegevuse jätkamiseks

Ei hüvitata kahjujuhtumi tagajärjel tekkinud brutokasumi vähenemist. Brutokasum on ettevõtte müügituludest ja muutuivate palkade (koos sotsiaalmaksudega) summa arvestusperioodil.

Üldised välistused

- Kindlustuslepingu alusel ei kuulu hüvitamisele kahju, mis on tekkinud **punktides 59-78** toodud põhjustel, kui tingimustes või poliisil pole toodud erandid.
- Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on põhjustatud pikaajalisest protsessist, kriimustumisest, kulumisest, külmumisest, ülekuumenemisest, materjali väsimisest, rikenemisest, oksüdeerumisest, sööbimisest, katlakivist, hallitusest, seenhaigusest, majavammist, kõrdunemisest, niiskusest, sh klaaselemendi niiskumisest, kondenseerunud veest, joogivee kõlbmatuks muutumisest, vedeliku struktuuri muutumisest, lainetusest, vibratsioonist, määrdumisest, materjali värvuse ja lõhna muutumisest, materjali kuivamisest, materjali struktuuri või viimistluse muutumisest.
- Hüvitamisele ei kuulu mittekohasest või ebakvaliteetsest paigaldus-, ehitus- või remonditööst, arvutus- või jooniseveest, puudusega tootest, defektsest või sobimatust materjalist, projektist, juhiseist või nõuandest tekkinud kahju.
- **Erandina punktis 60** märgitust hüvitatakse torustiku lekke (**p 34-37**), komplekskindlustuse (**p 48-53**) ja laiendatud komplekskindlustuse (**p 54**) kindlustusjuhtumite puhul **punktides 59 ja 60** toodud põhjuste tagajärjel kahjustunud kindlustatud eseme või selle osa poolt teisele korras olevale kindlustatud esemele või selle osale tekkinud kahju.
  - Ei hüvitata mittekohase või ebakvaliteetse töö või detaili enda maksumust, vaid ainult mittekohasest või ebakvaliteetsest ehitus- või remonditööst kindlustatud esemele põhjustatud kahjustused.
- Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on põhjustatud või mille tekkimisele aitas kaasa kindlustuskohas toimunud ehitustöö, mille kohta pole sõlmitud erikokkulepet poliisil.
  - Ehitustööd on: ehitise püstitamine, laiendamine, rekonstrueerimine, näiteks ehitise piirdekonstruktsioonide (v.a akende ja uste vahetus) muutmine ning kande- ja jäigastavate konstruktsioonide muutmine ja asendamine, tehnosüsteemi või selle osa ulatuslik muutmine või tehnosüsteemi terviklik asendamine või ehitise lammutamine.
  - Ulatuslikuks muutmiseks loetakse rohkemates kui ühes ruumis läbiviidavaid töid.
  - Remonttööd on näiteks tapetseerimine, värvimine, põrandakatte, akende või uste vahetus ja neid ei loeta käesolevate tingimuste mõistes ehitustöödeks.
- Hüvitamisele ei kuulu kahjustuste taastamiskulud, mis on tekkinud installeerimise, montaaži, testimise, ülekoormamise või katsetamise käigus esemele endale.
- Hüvitamisele ei kuulu kahju ja kulutused, mis on tingitud kindlustatud eseme tavapärasest säilitamisest, korrashoiust, uuendamisest, parendamisest, seadistamis- või hooldustöödest, hooldusega seotud detailide vahetamisest või remontimisest.
- Hüvitamisele ei kuulu lepingulise kohustuse rikkumisest tingitud kahju, sh saamata jäänud tulu, leppetrahvid, viivised, intressid.
- Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tekkinud kindlustatud eseme unustamisest, kaotamisest või kadumisest, sh ei kuulu hüvitamisele kahju juhul, kui vara kadumine avastati inventuuri käigus.
- Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tekkinud kindlustatud eseme kahjustumisest, kadumisest või hävimisest muude süütegude tõttu kui vargus, rööv või kindlustatud eseme tahtlik rikkumine või hävitamine (näiteks ei hüvitata kelmusest või omastamisest põhjustatud kahju).

- Hüvitamisele ei kuulu selliste kahjustuste taastamiskulud, mille on põhjustanud kindlustatud varale võlausaldajad, eelmised omanikud või valdajad.
- Hüvitamisele ei kuulu kahju, mille põhjuseks onmaapinna, ehitise või selle osade vajumine, pragunemine, paisumine, kokkutõmbumine, vibratsioon või liikumine.
- Hüvitamisele ei kuulu kahju, mille on põhjustanud mistahes üleujutus, mis ei ole hüvitatav punkti 40 alusel, sh veekogu veepinna tõus, jää liikumine või kuhjumine, kevadine kõrgvesi lume sulamisel.
- Hüvitamisele ei kuulu kahju, mille on põhjustanud põhjavee taseme muutumine.
  - Põhjavesi on maakoore kivimite ja setete poorides, lõhedes jm tühikuis olev vaba vesi, mis lasub vettpidaval kihil.
- Hüvitamisele ei kuulu loomade, lindude, putukate ja mikroorganismide (näiteks seened) poolt tekitatud kahju.
- Hüvitamisele ei kuulu infotehnoloogia seadmete või muude programmeeritavate elektrooniliste seadmete, nende andmekandjate, andmete või programmide kahjustused, kui kahjustused on põhjustatud vigasest programmist või vigase programmi tööst, seadme mitte korrasolekust, ebaõigest andmete sisestamisest või magnetvälja mõjul andmete kahjustumisest või kadumisest.
- Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tekkinud masina või seadme kuluvate osade (näiteks lambid, klapid, kaitsmed, juhtmed, ventiilid, tihendid, kangad, lindid, rihmad, trossid, ketid, torud, filtrid, noad, saelehed, sise- ja väliskummid) tavapärasest tööprotsessist kulumisest.
  - Hüvitamisele ei kuulu kahju ja kulutused, mis on tekkinud tööks vajaminevatele ainetele nagu õlid, kütused, määrdeained, vedelikud jms nende kasutamisest, põlemisest tööprotsessis, ebapiisavusest või väljavoolamisest.
- 75. Eelmises punktis nimetatud vara kahjustuste taastamiskulud hüvitatakse juhul, kui kahju on tekkinud kindlustusjuhtumi (näiteks tulekahju) tagajärjel.
- Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on põhjustatud seadme töötamiseks vajaliku energiaallika (näiteks elekter, gaas, vesi, küte, aur) katkemisest.
- Hüvitamisele ei kuulu kahju, mille on kaubale põhjustanud kauba enda omadus, valguse, niiskuse või kaalu muutus.
- Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis kuulub hüvitamisele kindlustatud esemele antud garantii alusel.

Täiendavad välistused , kui ei ole valitud laiendatud komplekskindlustuse kindlustuskaitset

Punktides 21-42, 46-53, 55-57 nimetatud kindlustuskaitse korral ei hüvitata:

- läbi hoone väliskonstruktsioonide voolanud vee põhjustatud kahju sh jää või lume sulamisest tekkinud kahju;
- kahju, mida ei ole põhjustanud äkiline ja ettenägematu väline sündmus (näiteks seadme sisemine elektriline rike või purunemine).

Täiendavad välistused , kui ei ole valitud komplekskindlustuse , laiendatud komplekskindlustuse või klaasikindlustuse kindlustuskaitset

Punktides 21-42 ja 46-47 nimetatud kindlustuskaitse korral ei hüvitata:

- kahju, mille põhjuseks on kindlustatud esemele kukkunud kraana või muu tõsteseade;
- kahju, mis on põhjustatud akvaariumi ja akvaariumi seadmete purunemisest.

KINDLUSTUSRISKI MÕJ UTAVAD OLULISED ASJAOLUD JA NENDEST TEATAMINE

- Kindlustusrisi võimalikkuse suurenemisenä käsitletakse kindlustusjuhtumi realiseerumise tõenäosuse suurenemist.
- Kindlustusrisi realiseerumise tõenäosust mõjutavad tegevused on sätestatud käesolevate tingimuste ohutusnõuetes, mida kindlustusvõtja on kohustatud järgima.
- Kindlustusvõtja ei või pärast lepingu sõlmimist ilma Seesami nõusolekuta suurendada kindlustusrisi ega lubada selle suurendamist isikute poolt, kelle eest ta vastutab.
- Kindlustusrisi võimalikkuse suurenemisest tuleb Seesamile viivitamatult teatada, välja arvatud juhul, kui kindlustusrisi võimalikkuse suurenemise on põhjustanud üldteada asjaolu.
- Seesamit tuleb teavitada enne kindlustuslepingu algust või selle kehtivuse ajal toimunud andmete muutmise, mida on küsitud kindlustuse sooviavalduses või muul kujul kindlustuspoliisi sõlmimisel. Samuti tuleb teavitada kindlustusrisi mõjutavatest olulistest asjaoludest. Olulisteks asjaoludeks on näiteks: kindlustatud eseme rendile andmine, ehitise rekonstrueerimine, renoveerimine ning muud ehitises toimuvad ehitustööd (p 62.1), hoone kasutusotstarbe muutmine, hoone kasutusest loobumine, valvesüsteemidest osaliselt või täielikult loobumine.
- Kindlustusvõtja peab tagama, et tegevused kindlustatud hoones või rajatises oleksid kooskõlas sellele väljastatud kasutusloaga. Vajadusel viima viivitamatult sisse vajalikud muudatused, taotlema uue kasutusloa ning teavitama sellest Seesamit.
- Kui kindlustusvõtja rikub kohustust, mille eesmärgiks oli kindlustusrisi realiseerumise võimalikkuse vähendamine, siis on Seesamil õigus vähendada kindlustushüvitist või keelduda kindlustushüvitise maksimisest juhul, kui kohustuse rikkumisel oli mõju kindlustusjuhtumi toimumisele ning Seesami täitmise kohustusele.
- Kindlustusvõtja on kohustatud viivitamatult teavitama Seesamit kindlustusrisi mõjutavatest asjaoludest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, kuid mitte hiljem, kui 3 tööpäeva pärast kindlustusrisi mõjutavast asjaolust teadaaamist.
- Kui kindlustusvõtja rikub kindlustusrisi võimalikkuse suurenemisest teatamise kohustust, vabaneb Seesam kindlustuslepingu täitmisest täies ulatuses, kui kindlustusjuhtum toimub pärast ühe kuu möödumist ajast, mil Seesam oleks pidanud vastava teate kätte saama.

VARA NIMEKIRJA ESITAMISE KOHUSTUS

- Juhul, kui kindlustuslepingu sõlmimisel ei ole kokku lepitud vallasvara grupi kindlustamist osaliselt, on kindlustatud kogu poliisil nimetatud vallasvara grupp vastavalt punktis 12 toodud jaotusele.
- Kindlustusvõtja on kohustatud esitama Seesamile kindlustatava vallasvara ja remondiinvesteeringuna kindlustatud vara nimekirja koos nende soetusväärtust ja –aega tõendavate dokumentidega (v.a väikevahendite puhul).
- Kindlustusvõtja kohustub esitama vara nimekirja hiljemalt kahjujuhtumi järgselt või Seesami nõudel igal ajal.
- Juhul, kui vallasvara grupp kindlustatakse osaliselt, kohustub kindlustusvõtja esitama kindlustatud vara nimekirja lepingu sõlmimisel. Nimekirjaga kindlustamisel on kindlustatud ainult nimekirjas märgitud esemed.
- Seesam ei hüvita kahju enne vara nimekirja esitamist ja kahjustunud esemete soetusdokumentide esitamist.

- Esitatud dokumente võetakse arvesse kindlustatava eseme eeldatava kindlustussumma leidmisel, kindlustusvõtja vastutab, et kindlustussumma vastaks tegelikkusele ehk kindlustatud eseme taastamisevõi taassoetamise väärtusele (vt hüvitisreeglid), et vältida alaja ülekindlustust.
- **Punktis 91** nimetatud vara nimekirja ei nõuta juhul, kui kindlustatud eseme suhtes on poliisil kokku lepitud esmariskikindlustus. Esmariskiga kindlustamise korral alakindlustust ei arvestata. Kahjujuhtumi järgselt on kindlustusvõtjal kohustus esitada kahjustunud eseme soetusväärtust ja –aega tõendavad dokumendid.

KINDLUSTUSVÖTJA TÕENDAMISKOHUSTUS

- Kindlustusvõtjal on kohustus tõendada kindlustusjuhtumi toimumist, kahju tekkimist ning kahju suurust.
- **Punktis 97** nimetatud kindlustusvõtja tõendamiskohustuse rikkumise korral puudub Seesamil kindlustushüvitise maksmise kohustus.

KINDLUSTUSVÖTJA KOHUSTUSED PÄRAST KINDLUSTUSJUHTUMI TOIMUMIST

- Kindlustusvõtja on pärast kindlustusjuhtumi toimumist kohustatud tagama Seesami esindajale juurdepääsu kindlustatud esemele, andma vajalikku informatsiooni ja avaldama kindlustatud varaga seotud lepinguid. Seesami esindajal on õigus kindlustatud ese üle vaadata ning vajadusel anda juhiseid.
- Kui kindlustusvõtja rikub tahtlikult või raskest hooletusest kohustust, mida ta pidi täitma pärast kindlustusjuhtumi toimumist ning rikkumisel on mõju kindlustusjuhtumi asjaolude ja Seesami täitmise kohustuse kindlakstegemisele, vabaneb Seesam täitmise kohustusest osaliselt või täielikult.
- Seesamil on õigus kindlustuslepingust taganeda või see üles öelda, kui kindlustusrisk suureneb pärast lepingu sõlmimist kindlustusvõtjast sõltumata ning suurenenud kindlustusriski korral ei oleks Seesam selle kindlustatud eseme või isiku suhtes lepingut sõlminud. Seesam teavitab eelnimetatud juhul kindlustusvõtjat taganemisest või üles ütlemisest ette 20 päeva. Kindlustuslepingust taganemine on võimalik ka vaid mõne kindlustatud eseme või isiku suhtes. Kui kindlustusriski võimalikkus on suurenenud kindlustusvõtjast tulenevatel asjaoludel, võib Seesam kindlustuslepingu ette teatamata üles öelda.

OHUTUSNÕUDED

- Käesolevate ohutusnõuete näol on tegemist kindlustusvõtjale lepinguga pandud kohustustega, mille eesmärgiks on vähendada kindlustusriski realiseerumise tõenäosust.
- Kindlustusvõtja on kohustatud tagama, et kindlustatud isikutele, kindlustatud eseme seaduslikele valdajatele, kindlustusvõtjale ja isikutele, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, on teatavaks tehtud kindlustatud eset, kindlustuskohta ja seal tehtavaid tegevusi puudutavad õigusaktid (näiteks "Tuleohutuse seadus"), poliisil ja kindlustustingimustes toodud ohutusnõuded (vt ka üldised lepingutingimused). Õigusaktidega on võimalik tutvuda Riigi Teataja kodulehe kaudu www.riigiteataja.ee.

Punktis 103 nimetatud isikud on kohustatud:

- vara hoidma ja kasutama üksnes õigusaktides või käesolevates tingimustes ettenähtud viisil;

- vara ja kaupa ladustama, laadima ja transportima üksnes õigusaktides või käesolevates tingimustes ettenähtud viisil ja piisavas pakendis;
- tagama kindlustatud vara paigaldus-, kasutus- ja hooldustingimuste (sh tarbitav voolutugevuse, õhu niiskuse, temperatuuri) vastavuse maaletooja või valmistaja poolt etteantud juhiste, õigusaktidele, kindlustustingimustele ja -lepinguga kehtestatud normidele ning ohutusnõuetele;
- võtma kasutusele mõistlikud ettevaatusabinõud kahju tekkimise ärahoidmiseks;
- kahju tekkimisel võtma kasutusele mõistlikud ettevaatusabinõud kahju minimeerimiseks.

Kindlustusobjekt ja selle osad peavad olema projekteeritud, ehitatud, paigaldatud ja kasutusse võetud nõuetekohaselt, nõuete puudumisel selliselt, et nende kasutamine ja hooldamine on ohutu inimestele ja kindlustatud varale.

Signalisatsioonide ja kustutussüsteemidega seotud ohutusnõuded ja kohustused

- Signalisatsioonisüsteem on kindlustatud esemele spetsialisti poolt paigaldatud tehniliste seadmete kogum isikule või varale suunatud ohu või ründe avastamiseks ja häireteate edastamiseks.
- Valvesignalisatsiooni ja tulekahjusignalisatsiooni süsteemid (edaspidi signalisatsioonisüsteemid) ning automaatne tulekustutussüsteem peavad arvestama ruumi suurust ja eripära ning olema piisavad, et katta kogu ruumi. Andurite tööpiirkond ei tohi olla varjatud mööbli, kaupade või muude esemetega.
- Kindlustusvõtja peab tagama, et signalisatsioonisüsteemid on töökorras.
  - Signalisatsioonisüsteemidele ja automaatsele tulekustutussüsteemile peab olema koostatud hooldusprogramm ning neid tuleb regulaarselt kontrollida ja hooldada kvalifitseeritud hooldusettevõtte poolt.
  - Kindlustusvõtja peab Seesami nõudel esitama hoolduspäeviku ning -lepingu.
- Signalisatsioonisüsteeme tuleb kontrollida peale esemete või kauba ladustamise olulist ümber paigutamist ruumis.
- Vajadusel tuleb punktis 107 nimetatud süsteeme täiendada või uuendada.
- Seesami nõudel kohustub kindlustusvõtja esitama signalisatsioonisüsteemide ja automaatse tulekustutussüsteemi hoolduspäeviku ning -lepingu.
- Signalisatsioonisüsteemide rakendamisel peab kindlustusvõtja esindaja tulema viivitamatult kindlustuskohta, hoone põhjalikult üle vaatama, tegema kõik endast oleneva, et kahju ulatust minimeerida, ning tagama edasise valve.
- Hoone põhjalik ülevaatamine on vajalik, et avastada varjatud tulekolle või võimalikud joonesse varjunud isikud.

Tuleohutus

- Kindlustusvõtja on kohustatud täitma kõiki õigusaktidega kehtestatud tuleohutuse nõudeid.
- Kõiki suitsulõõre, ventilatsioonikanaleid ja muid äratõmbesüsteeme tuleb puhastada vähemalt kord aastas või vastavalt kasutuskoormusele tihedamini selleks, et vältida ladestunud rasvade, mustuse, tahma ja muu jääkaine süttimist.
- Lahtised põrandaalused, tunnelid, seadmete alused jne tuleb perioodiliselt puhastada.

- Ajutise kütteseadme kasutamisel tuleb arvestada seadme jaoks ettenähtud kaitseabinõude ja ohutusvahemaadega. Enne seadme kasutamist peab kontrollima seadme korrasolekut ja paigaldust.
- Hõõgpindadega kütteseadmeid või hõõgelementidega lahtiseid elektrikütte seadmeid ei tohi paigaldada tolmustesse, tule- või plahvatusohtlikesse ruumidesse.
- Suitsetamine ja lahtise tule kasutamine on keelatud tolmustes ja tuleohtlike vedelike, gaaside, lõhkeainete ning prügi ladustamise või kasutamise kohtades. Suitsetamise keelualad ja suitsetamiskohad tuleb märgistada vastavate siltidega.
- Hoone seinte lähedusse ei tohi ladustada tuleohtlikke materjale, -aineid, masinaid või seadmeid.
- Kindlustuskohas on keelatud ladustada selliseid kaupu, põlevvedelikku ja –gaasi, mis ei ole ehitusprojekti ning kasutusloaga antud kohas ettenähtud.
- Tuletõkkeuksed peavad olema üldjuhul suletud, välja arvatud automaatselt toimivad tuletõkkeuksed, millele tuleb tagada takistamatu sulgumine ja fikseerumine kinnises asendis.
- Ehitises on keelatud tõkestada evakuatsiooniteed või evakuatsiooniväljapääsu seadme, pakendi, taara, mööbli, sisustuse või muude esemetega.
- Kindlustusobjekt peab olema varustatud esmaste tulekustutusvahenditega vastavalt kehtivatele normatiividele. Esmased tulekustutusvahendid, evakuatsioonitrepid ning -redelid peavad olema töökorras, siltidega varustatud ja asuma nähtaval ning kättesaadaval kohal.

Tuletööde ohutusnõuded

- Tuletööd on detaili või materjali kuumutamise või kuumenemisega, sädemete tekkimise või lahtise (küttekoldevälise) tule kasutamisega tehtavad tööd (näiteks keevitustöö, metalli töötlemine ketasliikuriga, bituumeni kuumutamine, kuumaõhupuhuri kasutamine, küttekoldevälise tule tegemine jms).
- Tuletööde teostamisel tuleb juhendada tuletöödele õigusaktidega kehtestatud nõuetest (näiteks siseministri määrusest “Tuletöö tegemisele esitatavad nõuded”) ja tuletööde ohutusnõuetest (vt [punktid 125–128](#)).
- Tuletöö tegemiseks ajutises tuletöö kohas peab olema tuletöö luba.
- Tuletööd võib teha üksnes vastavat kvalifikatsiooni ja kutsetunnistust omav ning tööandjalt tuleohutustunnistuse saanud isik.

Varguse ja vandalismi ohu vähendamise nõuded

Vallasvara ei tohi jätta järelevalveta või hoida lukustamata ruumis.

- Järelevalveks loetakse kohest ohu avastamist ning viivitamatut meetmete rakendamist ohuallika tõkestamiseks.
- Ruumid loetakse lukustatuks, kui aknad, ukсед ja muud avad on suletud nii, et hoonesse või hoone reaalossa pääsemine on võimalik vaid lukke või konstruktsioone lõhkudes või vägivalda kasutades.

Võtmeid või muid sissepääsu võimaldavaid vahendeid ei tohi jätta kõrvalistele isikutele nähtavasse kohta ega anda kõrvalistele isikutele. Sissepääsukoode tuleb kasutada selliselt, et kõrvalistel isikutel ei oleks võimalik neid teada saada.

- Kui võti või isikukaart on kadunud või sattunud kõrvalise isiku kätte, tuleb lukk või signalisatsiooni- ja läbipääsukood kohe ümber kodeerida või asendada ning isikukaardi kood muuta.
  - Kõrvaline isik on isik, kellel ei ole õigust võtit või isikukaarti enda käes hoida ega kasutada, samuti kindlustatud eseme ruumidesse siseneda või seal viibida.
- Kassaaparaadid ja -sahtlid tuleb töö lõpetamisel tühjendada ning jätta suletud ruumidesse lukustamata ja avatuna.
- Seifid ja rahakapid tuleb kasutamise järel lukustada ning nende võtmeid ei tohi hoida seifi või rahakapiga samas ruumis.
- Väljaspool tööaega peab kindlustatud vallasvara olema valvatud.
- Vara loetakse valvatuks, kui täidetud on vähemalt üks alljärgnevatest tingimustest:
  - töökorras ja sisselülitatud valvesignalisatsioon kindlustatud eseme hoiuruumis, häire teate väljundiga turvaettevõttesse;
  - töökorras ja sisselülitatud valvesignalisatsioon hoiuruumis, häire teate väljundiga vähemalt kahele pidevalt jälgitavale mobiiltelefonile;
  - valve füüsilisest isikust valvuri poolt.
- Valve on tegevus kindlustuskohas ja selle ümbruse jälgimisel ohuolukorra või ründe avastamiseks ja kõrvaldamiseks ning kindlustatud esemete puutumatus tagamiseks sissetungihäire süsteemi abil.
- Töökorras valvesignalisatsioon tähendab süsteemi olekut, milles ei esine puudusi (s.o mittevastavust ettenähtud tingimustele sh kokkulepetele ja/või kohustustele) ega rikkeid (s.o seisund, mil süsteem seiskub või jätkab tööd nõuetele mittevastavalt või mitteusaldusväärselt).
- Valvur on isik, kellel lasub vastavalt kirjalikule kokkuleppele kohustus teostada valveobjekti ja selle ümbruse jälgimist ohuolukorra või ründe avastamiseks ning tagada objekti puutumatus.
- Turvaettevõtte on äriregistrisse kantud äriühing, kellel on litsents ja tegevusluba turvateenuste osutamiseks.

Muud ohutusnõuded

- Keldrikorrusel või allpool maapinda asuva põrandapinnaga ruumides hoitavaid kaupu, seadmeid ja muud vallasvara tuleb hoiustada vähemalt 10 cm kõrgusel põrandapinnast.
- Katuseid, vihmavee- ja reoveetorustikke, drenaaže ning settekaevusid tuleb regulaarselt hooldada ja kontrollida. Enne reoveetorustike kaevude ja settekaevude hooldamist tuleb need hoolikalt ventileerida (plahvatusoht: väävelvesinik).
- Torustikke tuleb regulaarselt hooldada ja kaitsta külmumise eest. Hoones, mida kütteperioodil ei kõeta või mille õhutemperatuur langeb alla 0 kraadi, tuleb vee- ja küttesüsteemid veest tühjendada.
- Ohutuse tagamiseks tuleb pidevalt jälgida jää ja lume kogust (sh jääpurikad) hoone katusel. Liigne lumi ning jää tuleb hoone katusel eemaldada hiljemalt 48 tunni jooksul peale sadu. Lumekihi paksus katusel ei tohi olla suurem kui 0,3 meetrit. Samuti ei tohi jää ja lume mass ületada projektis ette nähtud koormust.
- Elektroonilised seadmed peavad olema varustatud pinge kõikumise või ülepingekaitse seadmetega, kui see on nõutav **punktis 103** nimetatud dokumentides või kui kindlustuskohas esineb piksest või muudest põhjustest tingitud ülepinget või pinge kõikumisi.

Väljaspool kindlustuskohta asuva vallas - vara hoiustamise täiendavad ohutusnõuded

- Erinevalt ohutusnõuete punktist 129 on lubatud väljaspool kindlustuskohta asuva kindlustatud vallasvara (p 14) hoiustamine päevasel ajal lukustatud mootorsõidukis mittenähtavas kohas, näiteks pagasiruumis või kindalaekas. Ööseks (kell 22.00 – 08.00) tuleb kindlustatud ja väljaspool kindlustuskohta asuv vallasvara viia suletud valvatavatesse ruumidesse või paigutada lukustatud mootorsõiduk, milles vara hoitakse, valvega territooriumile või hoonesse.
- Punktis 14 nimetatud väljaspool kindlustuskohta asuv kindlustatud vallasvara tuleb lennureisi ajaks kaasa võtta reisijate salongi.

KOGURISKIKINDLUSTUSE TINGIMUSED 1/2011

Kindlustatud ese

Kindlustatud esemeks ei ole:

- vaivundament;
- maatükk;
- hoone valdaja või kasutaja poolt hoonesse rajatud konstruktsioonid või paigaldatud seadmed ka siis, kui need on hoonega püsivalt ühendatud;
- hoones ainult kutse- või majandustegevuseks majandustegevuseks kasutatavad seadmed ning nende juurde kuuluvad ehitised, juhtmed, torustikud, kanalid, mahutid vms.

Vallasvara

Ilma eraldi märketa poliisil ei ole kindlustatud:

- automatiseeritud teabetöötlussüsteemides ja -vahendites sisalduv info ja programmid;
- joonised, arhiivid, mudelid ja vormid;
- mootori jõul liikuvad või liigutatavad liiklusvahendid ja seadmed ning nende varustus;
- õhusõidukid;
- paadid ja laevad;
- raha ja väärtpaberid, kaasa arvatud kasutamata jäänud või tühistatud postmargid, templijäljendid, kupongid, loteriipiletid, vekslid, tšekid ja võlakirjad;
- elusolendid ja taimed.

Kindlustuskaitse

Pikaajaline protsess

Ei hüvitata kahju, mis on tingitud kulumisest, roostetamisest, sööbimisest, rikkumisest, mädanemisest, hallitamisest, seenhaigusest, oksüdeerumisest, materjali väsimisest või muust sarnasest pikaajalisest protsessist.

Hoolduskulud

Ei hüvitata kahju ja kulutusi, mis on tingitud seadistamis- või hooldustöödest, hooldusega seotud detailide vahetamisest või remontimisest.

Materjali- ja töövead

- Ei hüvitata kahju, mille põhjuseks on puudulik või ebakvaliteetne töö või materjal, defektne toode, viga arvutustes või joonistes, ekslik nõuanne või juhised.

Eeltoodud põhjuste tagajärjel vigase asja poolt muule kindlustatud esemele tekitatud kahju hüvitatakse.

Installeerimine, testimine ja katsetamine

Ei hüvitata kahju seadmele, mis on tekkinud seadme installeerimisel, montaažil või testimisel, ülekoormamisel või katsetamisel seadmele mitte ettenähtud tingimustel.

Lepinguline vastutus

- Ei hüvitata kahju, mille tekkimise eest kolmas isik või kindlustatud isik vastutab müügi-, hooldus- või muu lepingu alusel, sh garantii andjana.
- Kui kindlustatud isik on eseme valmistaja, ei hüvitata kahju, kui valmistaja oleks seaduse või oma majandus- või kutsetegevuses väljakujunenud tava või praktika alusel vastutav.

Süütegu

- Ei hüvitata kahju, mille on põhjustanud kolmanda isiku poolt toime pandud süütegu, v.a vargus, röövimine või asja tahtlik kahjustamine või hävitamine.
- Ei hüvitata kahju, kui kindlustatud isik(ud) ei ole täitnud ohutusnõudeid või mõistlikke ettevaatusabinõusid.

Kadumine

Ei hüvitata kahju, mille on põhjustanud kindlustatud eseme või selle osa kadumine, kui vara kadumine avastati inventuuri käigus.

Lõhkamistööd

Ei hüvitata kahju, mille on põhjustanud lõhkamis- või sellega kaasnevad kaevetööd või lõhkeaineladudes toimunud plahvatus.

Üleujutus

- Ei hüvitata kahju, mille on põhjustanud mis tahes üleujutus, sh veekogu veepinna tõus, lainetus tormituule tagajärjel, jää liikumine või kuhjumine, kevadine kõrgvesi lume sulamisel, paduvihm.
- Üleujutus on ajutine veepinna tõus ja vee kandumine tavapäraselt kuivale maale, samuti ajutine vee kogunemine või vee poolt kantud esemete või ainete kuhjumine tavapäraselt kuivale maale, kui maapind ning projektikohaselt rajatud kuivendussüsteem ei suuda loodusnähtuse poolt esile kutsutud erakorralist veehulka vastu võtta.

Loodusnähtus

Ei hüvitata kahju, mille on põhjustanud loodusnähtus väljas või lahtises ehitises olevale kindlustatud varale, kui see ei ole mõeldud kasutamiseks ja hoidmiseks eeltoodud kohtades.

Tarbimisartiklid

- Ei hüvitata kahju, mis on tekkinud masina või seadme kuluvatele osadele (nt lambid, klapid, kaitsmed, juhtmed, ventiilid, tihendid, kangad, lindid, rihmad, trossid, ketid, torud, filtrid, noad, saelehed, sise- ja väliskummid) kulumisest ning tööks vajaminevatele ainetele nagu õlid, kütused, määrdeained, vedelikud jms.

Eelpool nimetatud masina või seadme kuluvatele osadele ning tööks vajaminevatele ainetele tekkinud kahju hüvitatakse, kui kahju oleks tekkinud ka juhul, kui nimetatud vara ei oleks kasutatud tööprotsessis.

Arvutustehnika vead

Ei hüvitata kahju, mis on tekkinud infotehnoloogia seadmetele või muudele programmeeritavatele elektroonilistele seadmetele, nende andmekandjatele, andmetele või programmidele, kui nad on tekkinud vigasest programmist või vigase programmi tööst, seadme mittekorrasolekust, ebaõigest andmete sisestamisest või magnetvälja mõjul andmete kahjustumisest või kadumisest.

Energiaallika katkestus

- Ei hüvitata kahju, mis on tekkinud seadme töötamiseks vajaliku energiaallika, näiteks elektri, gaasi, vedeliku, soojuse, auru vms, katkemisest.
- Hüvitatakse üldises elektrijaotusvõrgus tekkinud elektrikatkestuse tagajärjel külmutatud kaupadele tekkinud kahju.

Põhjavesi

Ei hüvitata kahju, mille on põhjustanud põhjavee taseme muutumine. Põhjavesi on maakoore kivimite ja setete poorides, lõhedes jm tühikuis olev vaba vesi, mis lasub vettpidaval kihil.

Väärtuse alanemine

Ei hüvitata kahju, mis seisneb kindlustatud eseme väärtuse alanemises või vigastuses, mis ei mõjuta kindlustatud eseme kasutuskõlblikkust.

Ohutusnõuded

Kindlustusvõtja ja isikud, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, peavad täitma poliisil ja kindlustustingimustes toodud ohutusnõudeid (vt ka üldised lepingutingimused), sealhulgas:

- õigusaktidega kehtestatud tuleohutusnõudeid, nt "Tuletööde tuleohutusnõuded", "Tuleohutuse üldnõuded" ja "Nõuded esmastele tulekustutusvahenditele ja nende vajadus";
- hoiuruumide aknad, ukSED ja muud avad peavad olema varguse eest kaitsvalt suletud;
- kassakapi peab kasutamise järel lukustama ning selle võtmeid ei tohi hoida kassakapiga samas ruumis;
- kassaaparaadid ja -sahtlid tuleb töö lõpetamisel tühjendada ning jätta suletud ruumidesse lukustamata ja avatuna;
- torustik ja torustikuga liidetud seadmed peavad vastama valmistaja, maaletooja ja edasimüüja poolt antud ning õigusaktidega kehtestatud nõuetele ja juhistele;
- hoone torustikku tuleb regulaarselt hooldada ja kaitsta külmumise eest. Torustik tuleb tühjendada veest, kui hoone jäetakse külmal aastaajal ilma piisava kütte või järelevalveta;
- keldrikorrusel säilitatavat kaupa tuleb ladustada vähemalt 10 cm kõrgusel põrandapinnast. Keldrikorruse all mõeldakse ruumi, mille põrand täielikult või osaliselt asetseb vähemalt ühe meetri võrra maapinnast allpool;
- kindlustatud seadmed tuleb paigaldada ja hooldada vastavalt valmistaja, maaletooja ja edasimüüja poolt antud ning õigusaktidega kehtestatud nõuetele ja juhistele;
- võtmeid või muid sissepääsu võimaldavaid vahendeid ei tohi jätta kõrvalistele isikutele nähtavasse või kättesaadavasse kohta ega anda kõrvalistele isikutele. Sissepääsukoode tuleb kasutada selliselt, et kõrvalistel isikutel ei oleks võimalik neid teada saada;
- vallasvara ei tohi jätta järelevalveta ega hoida lukustamata ruumis. Kaasaskantavad seadmed tuleb ööseks autost või muudest transpordivahenditest viia suletud valvatavatesse ruumidesse;
- automaatse valveseadmestiku juhtpult peab olema paigaldatud selliselt, et kõrvalistel isikutel ei oleks võimalik näha selle kasutamist;
- automaatse tulekahju- ja valvesignalisatsioonisüsteemi andurid peavad arvestama ruumi suurust ja eripära ning olema piisavad, et katta kogu ruumi, ning andurite tööpiirkond ei tohi olla varjatud mööbli, kaupade või muude esemetega;
- automaatset tulekahju- ja valvesignalisatsioonisüsteemi tuleb regulaarselt kontrollida, hooldada ja vajadusel täiendada või uuendada. Kindlasti tuleb süsteemi kontrollida siis, kui esemeid on ruumis oluliselt ümber paigutatud;

- 4 hoonest lahkumisel tuleb veenduda, et valveseadmestik on töökorras ning see sisse lülitada;
- valveseadmestik peab registreerima selle valve alla andmise ja valve alt mahavõtmise aja;
- valvesüsteemilt häiresignaali saamisel tuleb sellele koheselt reageerida ning teha kõik endast olenev, et kahju ulatust minimeerida;
- arvutite ja muude elektrooniliste seadmete süsteemi- ja rakendustarkvara ning nimetatud seadmetes sisalduvad andmed peavad olema kaitstud, varustades need lisaks originaalidele vähemalt kahe (kuupäevaga varustatud) koopiaga magnetlindil, andmekettal või muul infokandjal. Koopiaid tuleb teha vähemalt kord nädalas ning üht koopiat tuleb hoida arvutitarkvara jaoks mõeldud tulekindlas kapis, mis peab asetsema muudest koopiatest eraldi ehitise tuleseksioonis või vähemalt S60 DIS klassi tulekindlas kapis;
- elektroonikaseadmed peavad olema varustatud nõuetekohaste pinge kõikumise või ülepingseseadmetega;
- automaatsed tulekustutussüsteemid peavad olema töökorras ning regulaarselt kontrollitud ja hooldatud selleks sertifikaati omava isiku poolt. Automaatsele tulekustutussüsteemile peab olema koostatud hooldusprogramm.

PZU KINDLUSTUS

Üldised lepingutingimused

Kindlustuslepingu lõppemine. Lepingu ülesütlemine ja lepingust taganemine

- Kindlustusleping lõpeb:
  - kindlustusperioodi lõppemisel;
  - kindlustuslepingu ülesütlemisel;
  - kindlustuslepingust taganemisel;
  - poolte kokkuleppel;
  - seaduses ettenähtud muudel alustel.
- Tähtajatu kindlustuslepingu võib nii kindlustusvõtja kui kindlustusandja korraliselt üles öelda jooksva kindlustusperioodi lõpuks. Ülesütlemise soovist tuleb teisele poolele vähemalt üks kuu ette teatada.
- Kindlustusandjal on õigus kindlustusleping üles öelda:
  - kui kindlustusvõtja on temast tuleneva asjaolu tõttu oluliselt rikkunud kindlustuslepingu tingimusi. Kindlustusandja võib kindlustuslepingu üles öelda ette teatamata ühe kuu jooksul rikkumisest teada saamisest;
  - kui kindlustusvõtja, kindlustatud isik või soodustatud isik on esitanud kindlustusandjale ebaõiget infot kindlustusjuhtumi asjaolude kohta. Kindlustusandja võib kindlustuslepingu üles öelda ette teatamata ühe kuu jooksul rikkumisest teada saamisest;
  - kui kindlustusvõtja on kindlustuslepingu kehtivuse ajal suurendanud kindlustusrisiki võimalikkust ilma kindlustusandja nõusolekuta või ei ole kindlustusrisiki võimalikkuse suurenemisest kindlustusandjat teavitanud. Loetelu asjaoludest, mis mõjutavad kindlustusrisiki võimalikkuse suurenemist, on toodud käesolevate üldtingimuste punktis 14.1. ja kindlustusliigi tingimustes. Ülesütlemise tähtajad on märgitud üldtingimuste punktis 14;

- kui kindlustusvõtja on jätnud ka pärast üldtingimuste punktis 7.3.1. nimetatud täiendava maksetähtaja määramist tasumata teise või järgneva kindlustusmakse;
  - pärast kindlustusjuhtumi toimumist (üldtingimuste punkt 15.7.);
  - muudel seaduses sätestatud alustel.
- Kindlustusandjal ei ole kindlustuslepingu ülesütlemise õigust, kui kindlustusvõtja kindlustuslepingus ettenähtud kohustuste (v.a järgmakse tasumata jätmine) rikkumisel ei ole olulist mõju kindlustusriski võimalikkuse suurenemisele või kindlustusandja täitmise kohustusele.
- Kindlustusandjal on õigus kindlustuslepingust taganeda:
  - kui kindlustusvõtja ei teatanud lepingu sõlmimisel kindlustusandjale kõigest talle teada olevatest asjaoludest, millel on nende olemusest tulenevalt mõju kindlustusandja otsusele lepingu sõlmida või teha seda kokkulepitud tingimustel (üldtingimuste punkt 12.1.). Kindlustusandja võib sellisel juhul lepingust taganeda ühe kuu jooksul, arvates ajast, mil ta sai teada või pidi teada saama kindlustusvõtja teatamiskohustuse rikkumisest;
  - kui kindlustusvõtja ei ole 14 päeva jooksul pärast kindlustuslepingu sõlmimist tasunud kindlustusmakset või esimest kindlustusmakset. Kindlustusandja võib lepingust taganeda kuni kindlustusmakse tasumiseni (üldtingimuste punkt 7.2.1.);
- Kui kindlustusvõtjaks on tarbija, on tal õigus sidevahendi abil sõlmitud kindlustuslepingust taganeda 14 päeva jooksul arvates lepingu sõlmimisest.
- Kindlustuslepingu lõppemisel ülesütlemisega, taganemisega või mõnel muul põhjusel ennetähtaegselt, on kindlustusvõtjal õigus saada tagasi lepingu lõppemisest kuni kindlustusperioodi lõpuni jääva aja eest tasutud kindlustusmakse, millest võidakse kinni pidada kindlustusandja mõistlikud asjaajamiskulud. Eelnevat põhimõtet ei rakendata, kui kindlustusmakse arvutamise alusena ei kasutatud kindlustusliigi eripärast tulenevalt kindlustusperioodi. Kui kindlustusobjekt on kindlustusjuhtumi tagajärjel hävinud või kindlustushüvitis on kogu kindlustussumma ulatuses kindlustusperioodi jooksul välja makstud, lõpeb kindlustusleping ennetähtaegselt ja kindlustusandjal on õigus kindlustusmaksele kogu jooksva kindlustusperioodi eest.

Kindlustusvõtja teatamiskohustus

- Kindlustusvõtja peab kindlustuslepingu sõlmimisel edastama kindlustusandjale tõese ja täieliku informatsiooni kõigi kindlustusvõtjale teadaolevate oluliste asjaolude kohta, mis võivad oma olemuse tõttu mõjutada kindlustusandjapoolset kindlustusriski hindamist ja/või kindlustusandja otsust sõlmida kindlustusleping või teha seda kokkulepitud tingimustel (sh kindlustusmakse suurus). Teatamiskohustus kehtib ka juhul, kui kindlustusvõtja eeldab, et vastav asjaolu võib olla kindlustusandjale juba teada.
- Ennekõike, kuid mitte ainult, loetakse olulisteks asjaolud, mille kohta on kindlustusandja kindlustusavaldusel või enne kindlustuslepingu sõlmimist kindlustusvõtjalt teavet küsinud, samuti kindlustusliigi tingimustes nimetatud olulised asjaolud, millest kindlustusvõtja on kohustatud kindlustusandjat enne kindlustuslepingu sõlmimist informeerima.
- Kindlustusvõtja peab kindlustusandjale viivitamata kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teatama, kui kindlustuslepingu kehtivuse ajal on:
  - toimunud muudatused olulistest asjaoludes või muudes kindlustuslepingus märgitud andmetes või kui varem edastatud andmed on osutunud 11.3.2. suurenenud kindlustusriski võimalikkusele;

- võõrandatud kindlustatud ese;
- kinnisasi, millel asub kindlustatud ehitis, on koormatud hüpoteegiga.

Kindlustusvõtja poolt olulistest asjaoludest teatamiskohustuse rikkumise tagajärjed

- Kui kindlustusvõtja ei teavitanud kindlustusandjat kindlustuslepingu sõlmimisel olulistest (sh kindlustusrisiki mõjutavatest) asjaoludest, rikkudes sellega üldtingimuste punktis 11. sätestatud teatamiskohustust või kui ta vältis tahtlikult olulisest asjaolust teadasaamist või kui ta andis olulise asjaolu kohta ebaõiget teavet, võib kindlustusandja lepingust taganeda ühe kuu jooksul arvates ajast, mil ta sai teada või pidi teada saama üldtingimuste punktis 11. sätestatud teatamiskohustuse rikkumisest.
- Kindlustusandja ei või teatamiskohustuse rikkumisele tuginedes lepingust taganeda, kui:
  - kindlustusandja teadis talle edastatud teabe ebaõigsust või asjaolu, millest talle teada ei antud;
  - kindlustusvõtja ei olnud süüdi olulistest asjaoludest teatamata jätmises või ebaõige teabe andmises;
  - asjaolu, millest ei teatatud või mille kohta anti ebaõiget teavet, langes ära enne kindlustusjuhtumi toimumist;
  - kindlustusandja, olles teadlik olulistest asjaoludest, on taganemise õigusest loobunud.
- Kui kindlustusvõtja peab kindlustusandjat teavitama olulistest asjaoludest kindlustusandja esitatud küsimuste põhjal, võib kindlustusandja lepingust taganeda otseselt küsimata jäänud asjaolust teavitamata jätmise tõttu üksnes siis, kui tegemist on asjaolu tahtliku varjamisega.
- Kui kindlustusandja ei või üldtingimuste punktides 12.2. ja 12.3. sätestatu alusel lepingust taganeda, võib ta siiski suurendada kindlustusmakset alates jooksva kindlustusperioodi algusest. Nimetatud alusel võib kindlustusandja kindlustusmakset suurendada ühe kuu jooksul arvates ajast, mil ta sai teada või pidi teada saama üldtingimuste punktis 11.1. sätestatud teatamiskohustuse rikkumisest.

Kindlustushüvitise vähendamine ja väljamaksmisest keeldumine

- Kindlustusandjal on õigus kindlustushüvitist vähendada või kindlustushüvitise väljamaksmisest keelduda, kui:
  - kindlustusvõtja on rikkunud kindlustuslepingus nimetatud kohustust ja sellel rikkumisel on mõju kahju tekkimisele või kahju suurusele või kindlustusandja täitmiskohustuse ulatusele;
  - kindlustusvõtja, kindlustatud isik või soodustatud isik põhjustas kindlustusjuhtumi tahtlikult või raske hooletuse tõttu;
  - kindlustusvõtja, kindlustatud isik või soodustatud isik põhjustas kindlustusjuhtumi seoses kuriteo toimepanemise või selle varjamisega või aitas kuriteo toimepanemisele kaasa;
  - kindlustusvõtja rikkus tahtlikult kindlustuslepingus nimetatud kohustust, mis tuli täita pärast kindlustusjuhtumi saabumist;
  - esineb muu kindlustusliigi tingimustes ette nähtud alus kindlustushüvitise vähendamiseks või väljamaksmisest keeldumiseks;
  - kindlustusjuhtumi põhjustas tuumarelv, sõda või sõjaline operatsioon, ülestõus, rahvarahutus, streik, töökatkestus, terrorism, tuumaenergia või radioaktiivsus, vara sundvõõrandamine;

- kindlustushüvitise saamiseks õigustatud isik on rahvusvahelise finantssanktsiooni subjekt.
- Kindlustushüvitise väljamaksmisest keeldumisel või kindlustushüvitise vähendamisel, samuti kindlustushüvitise vähendamise ulatuse määramisel lähtub kindlustusandja muuhulgas rikkumise ulatusest, rikkumise vabandatavusest või süü määrast süülise vastutuse korral, rikkumise mõjust juhtumi toimumisele, kahju tekkimisele ja suurusele, samuti juhtumi asjaolude kindlakstegemisele.
- Kui kindlustuslepingu rikkumine või kindlustushüvitise väljamaksmisest keeldumise või kindlustushüvitise vähendamise alus saab kindlustusandjale teatavaks pärast kindlustushüvitise väljamaksmist, on kindlustusandjal õigus makstud kindlustushüvitis osaliselt või täielikult tagasi nõuda, kui kindlustusandja oleks kindlustuslepingu rikkumisest või keeldumise või vähendamise alust teades kindlustushüvitise väljamaksmisest keeldunud või kindlustushüvitist vähendanud.

VARAKINDLUSTUSE ÜLDTINGIMUSED

Kindlustatud ese

Kui kindlustuslepingus ei ole märgitud teisiti, ei loeta kindlustatud esemeks sularaha, väärtpabereid, võlakirju, dokumente, plaane, jooniseid, arhiive, infotöötlussüsteemis ja andmekandjal sisalduvat teavet ega tarkvara, registree- rimisele kuuluvaid mootorsõidukeid, õhu- ja veesõidukeid, relvi, laskemoona, lõhkeaineid, näidiseid, mudeleid, näituse eksponaate, antiikse või kunstilise väärtusega esemeid, vää- rismetallist ja -materjalist esemeid, elusolendeid ega taimi.

Kindlustusjuhtum

Tulekahju puhul ei hüvitata:

- kahju, mis tekib kindlustatud eseme töötlemisel lahtise tule või soojusega;
- kahju, mis tekib sisepõlemismootoriga masina põlemis- kambris toimunud plahvatuse tõttu;
- kahju, mille põhjuseks on elektrivoolu mõju elektripai- galdisele või elektriseadmele (sh ülepinge, ülekoormus, isolatsiooniviga nagu lühiühendus, ebapiisav kontakt ning mõõte-, kontroll- või ohutusseadme tõrge või vigastus);
- kahju, mis on tingitud alarõhust;
- kahju, mis on tingitud lõhkamistööst.

Veeavarii puhul ei hüvitata:

- kahju, mis on tekkinud pikaajalise protsessi tõttu nagu kõdunemine, hallitamine, korrosioon, rooste vms;
- kahju, mis on põhjustatud liigniiskusest, kondensaadist, puhastus- või koristusveest;
- kahju, mille otseseks või kaudseks põhjuseks on loodus- nähtuste tõttu kanalisatsioonisüsteemi kaudu hoonesetungiv vesi või reovesi;
- kahju, mis on tekkinud kindlustuskohas tehtava ehitus- või remonditöö tõttu;
- väljavoolanud vee või muu vedeliku maksumust.

Murdvargus

Murdvarguse puhul ei hüvitata kahju, kui murdvargusele või röövimisele on kaasa aidanud kindlustusvõtja juures töötav isik või isik, kellel on kindlustusvõtjaga ühine maja- pidamine, v.a juhul, kui kahju tekitati ajal, mil kindluskoht oli nimetatud isikute eest suletud ja lukustatud.

Vandalism

Vandalismi puhul ei hüvitata:

- vallasvara või selle osa vargusest tekkinud kahju;
- lõhkekeha plahvatuses tekkinud kahju;
- süütamisest tekkinud kahju;
- maismaasõiduki otsasõidust tekkinud kahju teisele sõidukile;
- klaaspinnale tekkinud kahju, mille põhjuseks on klaasi kriimustamine, kulumine, määrdumine, läbipaistvuse vähenemine, ebakvaliteetsus, paigaldusviga jmt, samutiehitus- või remonditöö käigus või klaaspinna töötlemisel, sh ülevärvimisel tekkinud kahju.

Torm

Tormi puhul ei hüvitata:

- kahju, mille otseseks või kaudseks põhjuseks on üleujutus, sh tormi tõttu tekkinud üleujutus;
- kahju, mille põhjuseks on ehitise sulgemata avade või ehitustarindite kaudu ehitisse tunginud sademed, v.a juhul, kui avad tekkisid punktis 3.7.1 loetletud asjaolude tõttu;
- ehitusjärgus olevale ehitisele ja seal asuvale varale tekkinud kahju.

Üleujutus

Üleujutuse puhul ei hüvitata:

- kahju, mille põhjuseks on veevarustus-, kanalisatsiooni-, küttesüsteemi, sadevee äravoolutorustiku ja sprinkler- või muu veekustutussüsteemi torustiku purunemine või kulumine;
- kahju, mis on tingitud tammi või muu kaitserajatise purunemisest;
- ehitusjärgus olevale ehitisele ja seal asuvale varale tekkinud kahju.

Koguriskikindlustus

Koguriskikindlustuse puhul ei hüvitata:

- punktides 3.3.6, 3.4.3, 3.5.6, 3.6.4, 3.7.3, 3.8.3, 5.3 ja 6 nimetatud kahju ega kulused;
- masinale ja elektroonilisele või muule seadmele tekkinud kahju, v.a juhul, kui selle põhjuseks on mingi välismõju. Kasutamiseviga ei loeta välismõjuks;
- täielikult paigaldamata, kokkupanemata või edukat proovikäitamist mitteläbinud masinale ja elektroonilisele või muule seadmele tekkinud kahju;
- infotehnoloogilisele seadmele, muule programmeeritava elektroonilisele seadmele, nende seadmete andmekandjale, andmetele või programmile tekkinud kahju, mille põhjuseks on vigane programm või selle töö, seadme rike, valesti sisestatud andmed või magnetvälja mõjul andmete kahjustada saamine või kaotamine;
- kahju, mille põhjuseks on infotehnoloogilise seadme, elektrotehnilise andmetöötlusseadme, protsessorjuhtava seadme või masina töötamast lakkamine, andmete muutmine, kustutamine või vargus, andmete ja/või tarkvara tahtlik kahjustamine, sh ebaseaduslikku juurdepääsu kasutades, arvutiviirus või andmete ja/või tarkvara mitteühilduvus või ülelaadimine;
- kahju, mille põhjuseks on algselt eksisteerinud defekt, sisemine viga, varjatud puudus, omaduste järkjärguline halvenemine, kulumine, vananemine, materjali väsimine või temperatuuri, värvi, maitse, lõhna, tekstuuri või viimistlusomaduste muutumine;

- kahju, mille põhjuseks on korrosioon, erosioon, rooste, märg või kuiv mädanik, kokkutõmbumine, aurustumine, kaalukaotus, niiskus, kuivus, rikkumine, kriimustamine või muu selline nähtus;
- kahju, mille põhjuseks on mikroorganismid (seened, vamm jms), loomad, linnud, taimed, kahjurid või putukad; i) kahju, mille põhjuseks on konstruktsiooni-, materjali-, projekteerimis-, paigaldus-, kokkupaneku- või valmistusviga, sobimatu või praakmaterjal või -toode, ebakvaliteetne töö, vigane või puudulik tööstandard või -võte, kindlustusvõtja või kindlustusvõtja juures töötava isiku tegevusetus;
- kahju, mille põhjuseks on ehitise vajumine, pragunemine, kokkutõmbumine või paisumine;
- kahju, mille põhjuseks on remondi-, seadistus-, hooldus- või ümberehitustöö;)
- kindlustatud eseme hoolduse, justeerimise ja tehnilise kontrolli kulused, samuti hoolduse või remondi käigus välja- vahetatava seadme osa maksumust;
- kahju, mille põhjuseks on katkestused või häired vee-, gaasi-, auru-, elektrivarustuses ja/või muu energiaallika töös; n) kaubale tekkinud kahju, mille põhjuseks on konditsioneer, kütte- või jahutussüsteemi talitusviga;
- kauba või materjali töötlemise, katsetamise või muul viisil käsitlemise tagajärjel tekkinud kahju;
- väljaspool hoonet või avatud hoones paiknevale vallas- varale tekkinud kahju, mille põhjuseks on tuul, vihm, lumi, pakane, üleujutus või muu loodusnähtus, liiv või tolm, kui nimetatud vara pole ette nähtud välistingimustes kasutamiseks;
- kahju, mille põhjuseks on kadumine, seletamatu või inventuuri käigus selgunud puudujääk, informatsiooni salvestamine või asetamine valesse kohta;
- kahju, mille otseseks või kaudseks põhjuseks on üleujutus, sh tormi tõttu tekkinud üleujutus või põhjavee taseme muutus;
- kahju, mille põhjuseks on saastumine või reostumine näiteks mürgi, tahma, sette, tolmu jms tõttu v.a juhul kui saastumine või reostumine on tingitud punktides 3.3 kuni 3.8 määratletud sündmusest;
- kahju, mille eest vastutab kolmas isik lepingu või seaduse alusel, sh garantii andjana;
- kahju, mille põhjuseks on kindlustatud eseme eripära;
- ehitusjärgus olevale ehitisele ja seal asuvale varale tekkinud kahju.

Reklaamrajatise purunemine

Reklaamrajatise purunemise puhul ei hüvitata:

- kahju, mille põhjuseks on kulumine, määrdumine, rebenemine jmt;
- kahju, mille põhjuseks on konstruktsiooni-, materjali-, valmistus- või paigaldusviga;
- kahju, mille põhjuseks on elektriline või mehhaaniline rike;
- kahju, mille põhjuseks on reklaamrajatise teisaldamine; e) kahju, mis tekkis reklaamrajatisele ehitus- või remonditöö tõttu.

Hüvitatavad kulud

PZU ei hüvita:

- enne kindlustusjuhtumit ametivõimude nõuetest ja ettekirjutustest tekkinud kulused;
- keskkonnasaaste likvideerimise kulused;
- riigi ja kohaliku omavalitsuse asutuste, sh päästeameti kulused.

Välistused

ABC Kindlustusmaaklerid OÜ

Endla 69/Keemia 4
Tallinn 10615

tel. (372) 6679650
fax. (372) 6679652
info@kindlustuseabc.ee
www.kindlustuseabc.ee

Reg.nr. 10590020
A/a 221013518818
IBAN EE232200221013518818
SWIFT kood/BIC: HABAE2X

PZU ei hüvita kahju ega kulusid, mille otseseks või kaudseks põhjuseks on:

- sõjategevus, terrorismiakt, mäss, rahvarahutus, streik, ülestõus, revolutsioon, riigipööre, erakorraline seisukord, sundvõõrandamine, konfiskeerimine või muu samalaadne sündmus;
- tuumaenergia kasutamine mis tahes eesmärgil või selle kontrolli alt väljumine, radioaktiivne kiirgus ja radioaktiivne saastumine;
- lõhkamis- või kaevandustööd;
- maalihe ja maavärin.

Kindlustusvõtja kohustused

Kindlustusvõtjaga on võrdsustatud isikud, kellega kindlustusvõtjal on ühine majapidamine, samuti kindlustusvõtja juures töötavad isikud, kindlustatud eseme seaduslikud valdajad või isikud, kes kasutavad kindlustatud eset omaniku või seadusliku valdaja nõusolekul. Kindlustusvõtja lepingulised kohustused kehtivad ka temaga võrdsustatud isikute jaoks.

Kindlustusvõtja on kohustatud:

- järgima Eesti Vabariigis kehtivaid õigusakte, seadmete tootjate kasutusjuhendeid, kindlustuslepingus märgitud ohutusnõudeid ning eri- ja lisatingimusi;
- selgitama kindlustuslepingust tulenevaid kohustusisikutele, kes on kindlustusvõtjaga võrdsustatud;
- võimaldama PZU esindajal tutvuda kindlustuskoha, kindlustatavate esemete ja kindlustuslepingu sõlmimiseks vajaliku dokumentatsiooniga;
- esitama täieliku ja õige teabe kindlustusrisi hindamiseks ja teatama kindlustuslepingu sõlmimisel kõigist talle teada olevatest olulistest asjaoludest, mis mõjutavad PZU otsust sõlmida kindlustusleping või teha seda kokkulepitud tingimustel.
- teatama viivitamatult PZU-le kindlustusrisi võimalikkuse suurenemisest (nt kui tekivad muudatused võrreldes kindlustuslepingus märgituga);
- tegema kõik endast oleneva kindlustusjuhtumi ärahoidmiseks ja võimaliku kahju vähendamiseks, vältima kindlustusrisi võimalikkuse suurenemist ja mitte laskma seda teha isikutel, kes on kindlustusvõtjaga võrdsustatud;
- teatama viivitamatult mitmekordse kindlustuse tekkimisest;
- teatama viivitamatult kindlustatud eseme võõrandamisest.

Kindlustusjuhtumi toimumisel on kindlustusvõtja kohustatud:

- võtma viivitamatult tarvitusele abinõud kindlustatud eseme päästmiseks, kahju suurenemise vältimiseks ja kahju vähendamiseks;
- teatama juhtunust viivitamatult:
  - politseile, kui kahtlustatakse kolmanda isiku tegevust;
  - kohalikule päästemeetile, kui tegemist on tulekahju või lõhkekeha plahvatusel;
  - muudel juhtudel pädevale asutusele või isikule;
- teatama kindlustusjuhtumist esimesel võimalusel pärast sellest teada saamist isiklikult või esindaja kaudu PZU-le. Kui kindlustusjuhtumi toimumise täpset aega pole võimalik määrata, loetakse selleks aeg, mil kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik oleks pidanud kindlustusjuhtumist teada saama;
- võimaluse korral hoidma kindlustusjuhtumi toimumiskoha puutumatusena kuni PZU korraldusteni;
- täitma PZU-lt saadud juhiseid.

- Kindlustusvõtja peab esitama kahjustatud, kindlustusjuh- tumijärgses seisus vara või selle jäänused PZU-le ülevaa- tamiseks. Kindlustusvõtja ei tohi asuda kahjustatud vara taastama ega hävinud vara utiliseerima ilma PZU nõusole- kuta.
- Kindlustusvõtja peab esitama PZU-le kogu tema käes oleva teabe, mis on vajalik PZU lepinguliste kohustuste kindlaks- määramiseks, sh kõik dokumendid kahju tekkepõhjuste ja kahju suuruse kohta, ja volitama PZU hankima vajalikku teavet ja dokumente.
- Varastatud või röövitud kindlustatud eseme tagasisaamisel või selle asukoha teadasaamisel on kindlustusvõtja kohus- tatud teavitama PZU-d sellest viivitamatult kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
- Kui kahju hüvitab kolmas isik, peab kindlustusvõtja sellest PZU-d viivitamatult teavitama.

Ülaltoodud kindlustusvõtja kohustuste puhul pole tegemist ammendava loeteluga. Muud kohustused võivad sisalduda käesolevate tingimuste teistes punktides ning muudes kindlustuslepingu dokumentides.

Ohutusnõuded

- Kindlustusvõtja ja temaga võrdsustatud isikud on kohusta- tud järgima ohutusnõudeid, mis tulenevad Eesti Vabariigis kehtivatest õigusaktidest, seadmete tootjate kasutusjuhen- ditest ja kindlustuslepingust.
- Ennekõike tuleb järgida õigusaktidega reguleeritud tule- ohutusnõudeid, mis on sätestatud näiteks dokumentides “Tuleohutuse üldnõuded”, “Nõuded esmastele tulekustu- tusvahenditele ja nende vajadus” ja “Tuletööde tuleohutus- nõuded”.
- Automaatne tulekahjusignalisatsioon peab olema töökorras, ööpäev läbi sisse lülitatud ning projekteeritud, paigaldatud ja korrapäraselt hooldatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele.
- Automaatne tulekustutusüsteem peab olema töökorras ning projekteeritud, paigaldatud ja korrapäraselt hooldatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele.
- Hoonest või ruumist lahkumisel peavad kindlustuskoha hoone või ruumi kõik ukSED, aknad, luugid ja muud avad olema suletud ja lukustatud selliselt, et ilma vara asukohta pääsemist takistava tõkke või lukustuse lõhkumiseta või eemaldamiseta ei oleks võimalik kindlustuskohta siseneda. Võtmeid või sissepääsukoode tuleb kasutada selliselt, et need ei satuks kolmandate isikute valdusse. Võtme või koodi kaotamisel või sattumisel ebaseaduslikku valdusse peab kindlustusvõtja viivitamatult luku või koodi välja vahetama.
- Automaatne valvesignalisatsioon peab olema töökorras ja korrapäraselt hooldatud; ohu korral peab see rakenduma ja tagama häire edastamise. Valvesignalisatsiooni rakendumisel ja häire saamisel on kindlustusvõtja kohustatud tagama, et turvafirma töötaja või kindlustusvõtja esindaja saaks kindlustuskoha nii seest kui ka väljast üle vaadata. Kogu murdvargusriski vastu kindlustatud vara peab paik- nema valvesignalisatsioonisüsteemi andurite tööpiirkonnas. Ladustamine, ehitustehnilised lahendused, mööbli paigutus jms ei tohi andurite tööpiirkonda ega tundlikkust vähen- dada. Andurite paigaldamisel tuleb arvestada asjaoluga, et hoonesse või seal asuvasse ruumi võidakse sisse murda ukse, akna, seina, põranda, lae või katuse kaudu. Hoonest või ruumist lahkumisel peab automaatne valvesignalisat- sioon olema lülitatud valveseisundisse. Valvesignalisatsiooni koodid ei tohi sattuda kolmandate isikute kätte, seetõttu peab valvesignalisatsiooni juhtpult olema paigaldatud selliselt, et kolmandatel isikutel poleks võimalik koodi sisestamist näha.
- Hoone veevarustus-, kanalisatsiooni-, kütte- ja jahutussüsteemi tuleb korrapäraselt hooldada ja kaitsta külmumise eest. Kasutusvälisel perioodil ja külmal aastaajal ilma piisava küttega

hoonetes või hoone osades paiknevad veeva- rustus-, kanalisatsiooni-, kütte- ja jahutussüsteemid tuleb sulgeda, tühjendada ja tühjana hoida;

- Allpool maapinda asuvates ruumides olev kaup tuleb ladustada vähemalt 12 cm kõrgusel põrandapinnast.

GJENSIDIGE

Üldised kindlustustingimused

Kindlustuslepingu lõppemine, ülesütlemine ja kindlustuslepingust taganemine

- Kindlustusleping lõpeb kindlustusperioodi möödumisel, kindlustuslepingu ülesütlemisel, kindlustuslepingust taganemisel või seaduses ettenähtud muudel alustel.
- Kindlustuslepingu pooltel on õigus kindlustusleping üles öelda seaduses ettenähtud korras ja alustel ning poolte kokkuleppel.
- Gjensidigel on õigus kindlustusleping üles öelda:
  - kui kindlustusvõtja on rikkunud kindlustuslepingu tingimusi. Gjensidigel ei ole lepingu ülesütlemise õigust, kui kindlustuslepingu tingimuste rikkumisel ei ole mõju kindlustusrisi suurenemisele või Gjensidige kindlustuslepingu täitmise kohustusele (v.a kindlustusmakse tasumata jätmine);
  - kui kindlustusvõtja või soodustatud isik on petnud või üritanud petta Gjensidiget kindlustuslepingu või kindlustusjuhtumi asjaolude suhtes; **5.3.3.** kindlustusrisi suurenemisel;
  - pärast kindlustusjuhtumi toimumist;
  - kui kindlustusvõtja on jätnud tasumata teise või järgneva kindlustusmakse.
- Pärast kindlustusjuhtumit võivad kindlustuslepingu mõlemad pooled kindlustuslepingu üles öelda, sellest teisele osapoolle üks nädal ette teatades. Muudel alustel kindlustuslepingu ülesütlemisel on kindlustusandja kohustatud järgima kindlustuslepingu ülesütlemisel võlaõigusseaduses ettenähtud nõudeid ja tähtaegu.
- Kindlustuslepingu ülesütlemisel, taganemisel või muul põhjusel ennetähtaegsel lõppemisel on kindlustusvõtjal õigus tagasi saada kindlustusperioodi lõpuni jääva aja eest tasutud kindlustusmakse. Kui kindlustatud ese on kindlustusjuhtumi tagajärjel hävinud, siis kindlustusperioodi lõpuni jääva aja eest tasutud kindlustusmakset ei tagastata. **5.6.** Gjensidigel on õigus kindlustuslepingust taganeda, kui kindlustusvõtja ei ole kindlustuslepingu sõlmimisel teatanud Gjensidiget kindlustusrisi mõjutavatest olulistest asjaoludest või on esitanud teadlikult valeandmeid. Gjensidigel on lepingusttaganemise õigus ühe kuu jooksul arvates ajast, mil ta sai teada või pidi teada saama teatamiskohustuse rikkumisest.
- Kui kindlustusvõtja ei ole tasunud esimest kindlustusmakset 14 päeva jooksul alates kindlustuslepingus määratud maksetähtpäevast ja kui Gjensidige ei ole andnud kindlustusvõtjale selle aja jooksul makse tasumiseks uut tähtaega, siis eeldatakse, et Gjensidige on lepingust taganenud.

Kindlustusvõtja kohustused

- võimaldama Gjensidige esindajal tutvuda kindlustatud eseme seisundiga ja kindlustuslepingu sõlmimiseks vajalike dokumentidega;

- teatama Gjensidigele kindlustuslepingu sõlmimisel kõigist talle teada olevatest olulistest asjaoludest, millel on mõju kindlustusandja otsusele kindlustusleping sõlmida või teha seda kokkulepitavatel lisatingimustel. Teavitamiskohustus kehtib kahjuhul, kui kindlustusvõtja eeldab, et vastav asjaolu võib olla Gjensidigele juba teada.
- teavitama kindlustuslepingu kehtivuse ajal Gjensidiget viivitamata muudatustest olulistest asjaoludes või muudes lepingus nimetatud andmetes, kindlustusrisi suurenemisest (nt vara kasutusala muutmine, hoidmistingimuste muutmine, tulekahju- või valvesignalisatsiooniseadmete muutmine jms), kindlustatud eseme vöörandamisest, muudatustest kindlustatava vara koosseisus, kindlustatud ehitise aluse kinnistu koormamisest hüpoteegiga, mitmekordse kindlustuse tekkimisest;
- järgima Eestis kehtivaid õigusakte, kindlustuslepingus märgitud (eri)tingimusi, ohutusnõudeid ja seadmete kasutusjuhendeid; tegema kõik endast oleneva kindlustusjuhtumi ärahoidmiseks ja võimaliku kahju vähendamiseks, mitte suurendama kindlustusrisi ja mitte võimaldama seda suurendada isikutel, kelle eest ta vastutab;
- selgitama kindlustuslepingust tulenevaid kohustusi isikutele, kelle valdusse või kasutusse vara antakse;
- ruumist või hoonest lahkumisel sulgema ja lukustama ukсед, aknad-luugid vms avad ning sisse lülitama kindlustuslepingus märgitud valvesignalisatsiooniseadmed;
- hoidma kindlustuslepingus märgitud automaatse tulekahjusignalisatsiooni seadmed ööpäev läbi sisselülitatuna.

Ohutusnõuete täitmine

- Kindlustusvõtja on kohustatud käituma heaperemehelikult ja järgima mõistlikku hoolekohustust, et vältida kahjuliku tagajärje saabumist.
- Kindlustusvõtja on kohustatud täitma kõiki õigusakte, eeskirju, juhendeid, ettekirjutusi jms, mis näevad ette käitumisjuhiseid kindlustatud esemete kasutamiseks, hoidmiseks, ohutuse tagamiseks, kindlustatud esemete ja isikutega seotud õnnetusjuhtumite vältimiseks ja võimalike kahjude vähendamiseks.
- Gjensidigel on õigus kindlustuslepingu kehtivuse ajal kontrollida kindlustatud eseme seisukorda, ohutusnõuete täitmist ja kindlustusrisi suurenemist.
- Kui kindlustusvõtja ei täida kindlustuslepingus kirjeldatud ohutusnõudeid, on Gjensidigel õigus nõuda kindlustusvõtjalt ohutusnõuete täitmist või kehtestada täiendavaid ohutusnõudeid, millest teavitatakse kindlustusvõtjat.
- Kui kindlustusvõtja ei nõustu täiendavate ohutusnõuetega, on Gjensidigel õigus leping üles öelda, sellest üks kuu ette teatades.

Kindlustusandja vabanemine kindlustuslepingu täitmise kohustusest

- kahju ei ole tekkinud kindlustusjuhtumi tagajärjel;
- kindlustusjuhtum ei ole toimunud kindlustuskohas, kindlustusperioodi jooksul või kui kahju on tekkinud esemele, millel pole muul põhjusel kindlustuskaitset (sh kindlustussummat või hüvitispiiri ületav osa kahjust);
- kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik ei ole täitnud vähemalt ühte kindlustuslepingus nimetatud kohustust ja kohustuse täitmatajätmise ning kindlustusjuhtumi ja/või selle tagajärjel tekkinud kahju suuruse vahel esineb põhjuslik seos;

- kindlustusvõtja ei ole tasunud kindlustusmakset kokkulepitud tähtpäevaks (järgmaks korral Gjensidige määratud täiendavaks tähtpäevaks) ja kindlustusjuhtum toimub pärast kindlustusmakse tasumise tähtpäeva möödumist;
- kindlustusjuhtum on toimunud kindlustusvõtja, temaga võrdsustatud isiku või soodustatud isiku raske hooletuse või tahtluse tõttu;
- kindlustusjuhtum on põhjustatud kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isiku tegevusest alkoholi-, narkootilises, toksilises või muus joobeseisundis;
- kahju on tekkinud vääramatu jõu tagajärjel;
- kahju on tekkinud tuumaenergiast, elektromagnetilise välja tõttu või mistahes aine radioaktiivsusest, kiirguslikkusest, toksilisusest või plahvatusohtlikkusest;
- kahju on tekkinud sõjast või sõjasarnasest olukorrast, terrorismist (sh selle vältimiseks rakendatud piirangutest või abinõudest), rahvarahutustest või ülestõusust;
- kahju on tekkinud epideemiast, looduskatastroofist (sh maavärin, maalihe, pinnase vajumine), keskkonnareostusest (sh selle likvideerimisest) või episootiast;
- kahju on tekkinud konfiskeerimisest või sundvõõrandamisest;
- kahju on tekkinud streigist või tööseisakust;
- kahju on tekkinud arheoloogiliste väljakaevamiste tagajärjel või on sellega seotud;
- kahju tuleneb avalik-õiguslikust sanktsioonist (rahaline karistus, rahatrahv, sunniraha, vangistus, arest vms);
- kahju tuleneb tasu avalikust lubamisest, asja ettenäitamisest, aluseta tehtud kulutusest, käsundita asjaajamisest või ühe ja sama kindlustuslepinguga kindlustatud isikute ja nendega võrdsustatud isikute omavahelistes suhetes tekkinud nõuetest;
- kahju tuleneb kindlustatud isiku lepingulisest vastutusest (sh viivis, leppetrahv) või lepingus sätestatud kõrgendatud vastutusest (nt loobumine vastuväidete esitamisest, lihtsustatud tõendamise, aegumistähtaja pikendamine, kahju ulatuse määramine);
- kahjuks on mittevaraline kahju;
- kahjuks on hooldustöödele või –remondile tehtud kulu, mis ei ole tingitud kindlustusjuhtumi toimumisest;
- kahju on tekkinud sündmusest või asjaolust, millest kindlustusvõtja või kindlustatud isik oli või oleks pidanud teadlik olema enne kindlustuslepingu sõlmimist;
- kahju on tekkinud väljapressimise tagajärjel;
- kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik on eksitanud või püüdnud eksitada kindlustusandjat kahju toimumise asjaolude ja/või kahju suuruse osas või püüdnud kindlustusandjat muul viisil petta kindlustuslepingu või selle täitmise asjaolude suhtes.
- Kindlustuslepingu täitmise kohustusest vabanemise ulatuse otsustab Gjensidige.

Kindlustusandja regressiõigus

- Gjensidigele läheb tema poolt hüvitatava kahju ulatuses üle kindlustusvõtjale või kindlustatud isikule kolmanda isiku vastu kuuluv kahju hüvitamise nõue.
- Kui kindlustusvõtja või kindlustatu loobub oma nõudest kolmanda isiku vastu või õigusest, mis seda nõuet tagab, vabaneb Gjensidige oma täitmise kohustusest niivõrd, kuivõrd ta oleks saanud nõuda hüvitist selle nõude või õiguse alusel.
- Kui kindlustusvõtjal või kindlustatul on nõue oma üleneja või alaneja sugulase või abikaasa vastu, samuti muu temaga koos elava perekonnaliikme vastu, on Gjensidigel regressiõigus

ainult juhul, kui vastava isiku selline vastutus on kindlustatud või kui vastav isik tekitab kahju tahtlikult.

- Kindlustusvõtja on kohustatud abistama Gjensidiget regressnõude esitamisel, esitades nõudeõiguse teostamiseks vajalikke andmeid, dokumente, seletusi jms.

Ettevõtte vara valikriskikindlustuse tingimused

Kindlustusjuhtumid

Tuli

Gjensidige ei hüvita:

- tulest tekkinud kahjustust, mis tekib kindlustatud esemele selle töötlemisel lahtise tule või soojustega. Kehtib ka esemete kohta, milles kasulikku tuld või soojust tehakse, hoitakse, vahendatakse, edastatakse või toodetakse (nt ahjud, kaminad, korstnad, katlad, kuivatid jms). Juhul, kui eelnimetatud tegevus põhjustab tulekahju, siis Gjensidige hüvitab tulekahju tagajärjel tekkinud kahju.
- kõrbemiskahjustust, v.a kahju, mis on põhjustatud punktis 3.2.1 loetletud sündmusest;
- kahju, mis tekib seadmele seadmesisese plahvatuse tõttu;
- elektrivoolu toimel (ülekoormus, lühis, isolatsioonivead, üle- ja alapinge, välja arvatud pikse põhjustatud ülepingselt tekkinud kahju punktis 3.2.1.3 toodud tingimusel) elektrisüsteemile, tehnosüsteemile, seadmetele või inventarile tekkinud kahju. Juhul, kui elektrivoolu tekitatud häired põhjustavad omakorda tulekahju, siis Gjensidige hüvitab tulekahju tagajärjel tekkinud kahju.

Torustiku lekkimine

Gjensidige ei hüvita:

- hoonet teenindava tehnosüsteemi torustiku lekkimise kahjujuhtumiga mitteseotud remondi-, puhastamise- või taassoetamise kulu;
- kahju pikaajalisest protsessist (sh kõdunemine, hallitus, vamm jm seenhaigused);
- kahju puhastus- või koristusveest;
- kahju väljast ehitisse tunginud vedelikust, sh väliskanalisatsiooni torustiku ummistuse tagajärjel sisekanalisatsiooni kaudu sisse tunginud vedelikust;
- kahju kondensaadist, liigniiskusest või veeaurust;
- kahju väljavoolanud veest, kui see tekkis sulgemata vedeliku väljavoolu võimaldavast avast (sh lahti unustatud või jäetud kraan, segisti, ventiil jms);
- kahju kaubale, kui seda hoiti ruumi põrandal või vähem kui **12 cm** kõrgusel põrandapinnast;
- väljavoolanud vedeliku, auru või gaasi maksumust.

Vargus

Gjensidige ei hüvita:

- kahju, kui koos varga või röövliga tegutses kindlustusvõtja juhatuse liige või lepinguline töötaja. Juhul, kui kindlustusvõtja tõendab, et nimetud isik tekitab kahju sel ajal, kui kindluskohaks olnud ehitis või ruum oli suletud ja lukustatud ning sisenemine ruumi oli sellel isikul keelatud, kuulub kahju hüvitamisele.
- kahju, kui ruum, kus kindlustatud eset hoiti, ei olnud suletud ega lukustatud;
- kahju, kui lukustuse avamisel kasutati originaalvõtit või selle jäljendit;

- kahju, mis tekkis kelmuse või omastamise teel.

Vandalism

Gjensidige ei hüvita:

- ehitise osade vargust;
- sodimist (sh grafiti) ja muid värvikahjustusi.

Torm

Gjensidige ei hüvita:

- kahju, mille põhjuseks on üleujutus;
- kahju, mille põhjuseks on hoone sulgemata avade või ehitistarindite kaudu ehitisse tunginud sademed, välja arvatud juhul, kui sademete ehitisse tungimise põhjustas punktis 3.6.1. loetletud asjaolu.
- kahju ehitusjärgus olevale ehitisele ja selles olevale varale, kui kindlustuslepingus ei ole teisiti kokku lepitud.

Üleujutus

Gjensidige ei hüvita:

- kahju, mis on tekkinud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ning soojatorustike, ehitise vee-, kanalisatsiooni- või küttesüsteemi torude purunemisest, lõhkemisest ning külmumisest;
- kahju, mis on põhjustatud ehitise sokli või keldri avadest, sh ehitise sisekanalisatsioonisüsteemi, seinte või muude ehitistarindite vahelt sissetunginud pinna-, pinnase- või põhjaveest, kui vesi on saanud sisse tungida lagunened või vigastatud seinaga või ebakvaliteetse hüdroisolatsiooni tõttu.
- kahju kaubale, kui seda hoiti põrandal või vähem kui **12 cm** kõrgusel põrandapinnast.

Klaasi purunemine

Gjensidige ei hüvita:

- klaaspinna pisipragusid ja –vigastusi (kriimustusi), kus klaas ei ole kaotanud vastupidavust ega sea ohtu inimese tervist või elu;
- kahju klaaspindade sodimisest;
- klaasil oleva kleebitud teksti, reklaami vms taastamise või asendamise kulu, kui klaas ei ole purunenud;
- kahju, mis on põhjustatud vigadest klaasi paigaldusel või klaasi ebakvaliteetsusest.

Kui sama sündmuse tagajärjel saab lisaks ehitise klaaspindadele kahjustada või hävib muu ehitise osa (sh klaaspinna raam), kohaldatakse kahju hüvitamisel ühte suuremat omavastutust.

Üldised välistused

Gjensidige ei hüvita:

- rahalist nõuet, mis tuleneb saamata jäänud tulust, varaliste õiguste kaotamisest jms;
- keskkonnasaaste likvideerimise kulu;
- kahju, mille põhjustas sõda, kodusõda, invasioon, rahvarahutus, riigipööre, streik, tööseisak, erakorraline seisukord, terrorism, sundvõõrandamine;
- kahju, mis on tekkinud tuumaenergia tootmisest või radioaktiivsest saastest või tuumaenergia kontrolli alt väljumisest;
- kahju maavärinast, maalihkest või pinnase vajumisest;

- kahju lõhkeaine valest hoidmisest või lõhkamistööst kindlustusvõtja, kindlustatu või kindlustusobjekti seadusliku valdaja poolt;
- kahju põhjustanud eseme või seadme remonti või asendust, välja arvatud punktis 3.3.2 sätestatud kulu;
- kahju kindlustuskohas toimuva ehitus- või remonditegevuse tõttu, välja arvatud tulekahju korral;
- kahju ebakvaliteetsest ehitus- või remonditööst;
- kahju, mis kuulub hüvitamisele kindlustatud eseme tootja või tarnija poolt ning tootja või tarnija on nende eest vastutav kas seaduse või lepingu alusel (nt garantiileping);
- kulu, mis on seotud trahvide või muude karistustega;
- kahju, mis on tekkinud jää või lume raskusest või liikumisest;
- kahju, mis oli aset leidnud enne kindlustuslepingu sõlmimist.

Kahju hüvitamine

Ehitise kahju hüvitamine

- Gjensidige ei hüvita kahjustatud ehitise või selle osa parendamise kulu, isegi siis kui ehitis oli kindlustatud ülekindlustusega. Juhul, kui kahjustunud materjale ei ole enam saada, võetakse aluseks tänapäeval saada olevad sarnased materjalid.
- Gjensidige ei hüvita taastamistöde kallinemist pärast 6 kuu möödumist esmaste taastusremondi kalkulatsioonide koostamisest.

Ohutusnõuded

Kindlustustingimustes toodud ohutusnõuded kehtivad täiendavalt õigusaktides toodud nõuetele. Kindlustusvõtja, kindlustatu ja kindlustuseseme seaduslik valdaja on kohustatud tundma ja täitma kindlustatud eset puudutavaid õigusakte. Õigusaktidega on võimalik tutvuda Riigi Teataja kodulehe kaudu www.riigiteataja.ee.

Tuleohutus

- Kuivatusahjude vahetus läheduses (kuni **4 m**) on keelatud ladustada põlevmaterjali (pool-, toor- ja valmistoodangut).
- Tulekahju puhuks peab olema välja töötatud kirjalik tegevusplaan inimeste ja vara päästmiseks, tulekahjust teatamiseks ja muudeks toiminguteks, millest peavad olema instrueeritud kõik töötajad.
- Tuletõkkeuksed peavad olema üldjuhul suletud, välja arvatud automaatselt toimivad tuletõkkeuksed, millele tuleb tagada takistamatu sulgumine ja fikseerumine kinniasendis.
- Kindlustatud ese peab olema varustatud esmaste tulekustutusvahenditega vastavalt kehtivatele normatiividele. Esmased tulekustutusvahendid, evakuatsioonitrepid ning -redelid peavad olema töökorras, siltidega varustatult nähtaval ja kättesaadaval kohal.
- Juurdesõiduteed, läbisõidukohad ja juurdepääsud hoonetele, rajatistele, tuletõrje- ja päästevahenditele ning veevõtukohtadele peavad olema vabad ning aastaringselt kasutatavad.
- Lahtised põrandaalused, tunnelid, ventilatsioonikanalid, seadmete alused jne tuleb perioodiliselt puhastada.
- Hoone seinte lähedusse ei tohi ladustada tuleohtlikke materjale, aineid, masinaid või seadmeid.

- Kõik vahekäigud ja evakuatsiooniteed tuleb hoida vabana.
- Tuleohtlikud jäätmed tuleb töökohalt eemaldada, tuleohutuks muuta või neutraliseerida iga päev tööpäeva või vahetuse lõppedes.
- Tuleohtlikke jäätmeid tuleb hoida väljaspool hoonet kindlustatud esemest ohutus kauguses või tulekindlate seintega hoidlates.
- Õliseid, rasvaseid või kergestisüttiva vedelikuga immutatud riidelappe jms tuleb hoida tihedalt kaanega suletud tulekindlates nõudes ja ohutus kauguses süttivatest materjalidest. Mahavalgunud õli või muu kergestisüttiv vedelik tuleb koristada viivitamatult, koristamisel kasutatud absorbeerivad ained tuleb koos vedelikuga viivitamatult mahavalgumise kohast eemaldada.
- Jäätmeid, mis võivad sisaldada hõõguvaid kehi või tekitada sädemeid, tuleb hoida tuhaurnides teistest jäätmetest eraldi.
- Materjale, vedelikke ja gaase võib tootmises kasutada ja ladustada vastavalt tootja juhiste ja kehtestatud ohutusnõuetele ja piirkogustele.
- Suitsetamine on lubatud ainult selleks ettenähtud kohtades. Suitsetamise koht peab olema varustatud ohutusnõuetele vastavate tuhatoosidega, mida tühjendatakse regulaarselt selleks määratud kohtadesse.
- Suitsetamine ja lahtise tule kasutamine on keelatud igasuguse kergesti süttiva materjali läheduses. Tule- ja plahvatusohtlikes ruumides on lahtise tule kasutamine ja suitsetamine keelatud. Tule- ja plahvatusohtlikes ruumides ei või kasutada sädemeid tekitavaid seadmeid, masinaid ja tööriistu.
- Tuletöö tegemise koht peab olema selleks ettevalmistatud ning tuletöö tegemise ajal peab olema tagatud tuletöö tegemise kohas tuleohutus ja järelevalve.
- Tuletöö lõppemisel tuleb tagada tuletöö koha pidev kontroll kuni tuleohu äralangemiseni.
- Tuletöid võib majandustegevusena osutada isik, kellel on kutsetunnistus või kes on läbinud tuletööde tegemise koolituse ja kellel on tuletöötunnistus.
- Tuletööde teostamisel tuleb mahuteid, mida on kasutatud tuleohtlike vedelike hoiustamiseks, gaasiplahvatuse vältimiseks hoolikalt ventileerida
- Tuleohtlike (keevitus-, lõike-, kuumutus-, lihvimis-, joote- jms) tööde teostamisel tuleb rangelt jälgida kõiki tuleohutuse nõudeid.
- Tootmisruumides ja ladudes on keelatud kasutada lahtiseid soojuskiirgusseadmeid, välja arvatud juhul, kui see on vajalik tootmisprotsessist tingituna ning nende kasutamine ja hooldamine on kirjalike juhendmaterjalidega ettevõtte poolt reguleeritud ega ole vastuolus seadme tootja poolt väljastatud kasutusjuhendite ja ohutusnõuetele.
- Suitsulõõre ja korstnaid tuleb puhastada vähemalt üks kord aastas.
- Tuleohtlike vedelikke tuleb säilitada tulekindlates anumates. Neid on keelatud valada kanalisatsiooni või reovete hoidlasse.
- Kõik masinad, seadmed ja mahutid, mille läheduses kasutatakse või hoitakse kergestisüttivaid vedelikke, tuleb maandada.
- Tuleohtlike ainete, esemete, materjali, kauba jms hoiukohta või -ruumi ja selle sissepääsusi ei tohi tööprotsessi käigus jätta järelevalveta. Muul ajal peab hoiuruum olema suletud ja lukustatud selliselt, et sissetungimine oleks välistatud ilma lukke või konstruktsioone lõhkumata.
- Tulekahju korral tuleb tõkestada tule levikut, sulgedes ukseid, aknad, tuletõkkeused ja – luugid ning peatades ventilatsioonisüsteemi ja transportööride töö.

Seadmete ja masinate kasutamine

- Seadmete ja masinate eksploateerimisel tuleb kinni pidada tootja, maaletooja või müüja juhenditest.
- Seadmetele ja masinatele tuleb teha regulaarset tehnohooldust.

Ehitise ja territooriumi hooldus

- Siseveevõrgu-, sisekanalisatsiooni- ja küttesüsteemi, katuseid, vihmavee- ja reoveetorustikke, drenaaže ja settekaeve tuleb regulaarselt kontrollida ja hooldada.
- Kasutamata ja kütmata hoonetes või ruumides paiknevad veevõrgud ja küttesüsteemid tuleb sulgeda, tühjendada ja hoida tühjana.
- Ehitise katuseid tuleb regulaarselt kontrollida ja hooldada.
- Talveperioodil peab olema korraldatud regulaarne lume ja jää koristus hoone konstruktsioonidelt (sh katuselt) ning libedatõrje territooriumi käiguteedel.
- Kindlustuskoha kinnistul asuvad ohtlikud puud või puude ohtlikud oksad tuleb õigeaegselt eemaldada.

Turvalisus

- Kui kindlustuskohas on automaatne valvesignalisatsioon, tuleb seda regulaarselt kontrollida ja hooldada, et tagada selle korrasolek.
- Hoone või ruumi aknad, ukSED ja muud sisenemisvõimalused tuleb hoonest lahkudes sulgeda ning lukustada selliselt, et kolmandatel isikutel puudub võimalus sisse tungida lukke või konstruktsioone lõhkumata.

Kauba ladustamine

- Kaup tuleb ladustada põrandapinnast vähemalt **12 cm** kõrgusele.

Andmebaaside varukoopia

- Kui kindlustatud esemeks on andmebaas, tuleb andmebaasist teha vähemalt iga seitsme päeva möödudes varukoopia, mida hoitakse turvalises kohas.

BTA

BTA KINDLUSTUSLEPINGUTE ÜLDTINGIMUSTE (nr GC•2012) VÄLISTUSED

Tingimuste punkti 2 kohaselt kindlustusjuhtumiks ei ole ning hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on otseselt või kaudselt tekkinud järgmistel asjaoludel:

- trahvid, leppetrahvid, viivised, intressid ja muud lepingulised või seaduslikud sanktsioonid;
- kaudne kahju;
- keskkonnakahju;
- kahju, mille põhjuseks on kindlustatud esemel toimuv kindlustusandjaga kooskõlastamata majandustegevus;
- kindlustusvõtja või kindlustatud isiku kulutused ükskõik missuguste ekspertidele või kontrollimistele;
- sundvõõrandamine või õiguspärane lammutamine;

- kahju kindlustatud asja kahjustamisest, hävimisest või kadumisest, mis on tekkinud enne kindlustuslepingu sõlmimist või mille toimumisest oli kindlustusvõtja teadlik enne kindlustuslepingu sõlmimist;
- kahju, mis on otseselt või kaudselt põhjustatud või tuleneb sõjast, kodusõjast, revolutsioonist, relvastatud vastuhakust, riigipöördest, erakorralisest seisukorrast, tsiviilrahutustest jt samalaadsetest sündmustest;
- kahju, mis on otseselt või kaudselt põhjustatud või tuleneb mistahes terrorismiaktist, mis on toime pandud või on seotud mistahes isiku või organisatsiooniga, kelle tegevus on suunatud jõu ja vägivalda mistahes riigi või valitsuse vastu, eesmärgiga korraldada riigipööre või seda riiki ja valitsust mõjutada; samuti isikutest, kes tegutsevad poliitilistel, ideoloogilistel või religioossetel motiividel;
- kahju, mis on seotud tuumareaktoriga, tuumaelektrijaamaga, tuumaenergiaga, tuumaenergial põhinevate seadmetega, tuumakütusega, tuumajäätmetega;
- kahju, mis on põhjustatud tahtlikult või raskest hooletusest (vajaliku hoole olulisel määral järgimata jätmine).

KINDLUSTUSVÖTJA KOHUSTUSED

- Kindlustusvõtja peab lepingu sõlmimisel kirjalikult teatama BTA'le kõigist kindlustusvõtjale teada olevatest asjaoludest, millel võib olla mõju BTA otsusele kindlustusleping sõlmida või teha seda kokkulepitud tingimustel.
- Kindlustusvõtja on kindlustusjuhtumi eelselt kohustatud:
  - kindlustusvõtja peab järgima kõiki seadusest, õigusaktidest, juhenditest, eeskirjadest jms, ametivõimudelt või muudest lepingutest tulenevaid ohutusnõudeid;
  - selgitama kindlustuslepingust tulenevaid õigusi ja kohustusi isikutele, kelle valdusesse või kasutusse kindlustatud ese antakse;
  - tagama, et kindlustatud esemega seoses/suhtes täidetakse Eesti Vabariigi õigusaktides kehtestatud nõudeid;
  - võimaldama BTA esindajal tutvuda esimesel nõudmisel kindlustatud eseme seisundiga ja dokumentidega;
  - teavitama BTA'd kindlustatud eseme mistahes ümberehitamisest, millega muudetakse oluliselt kindlustatud eset võrreldes kindlustuslepingu sõlmimise ajaga;
  - kindlustusvõtja, kindlustatud isik ja nendega samastatud isikud on kohustatud kogu kindlustusperioodi vältel ilmutama kindlustatud vara haldamisel ja kasutamisel nõuetekohast hoolsust, täitma õigusaktides (nt „tuleohutuse seadus“, „ehitisele ja selle osale esitatavad tuleohutusnõuded“, „nõuded automaatsele tulekahjusignalisatsioonisüsteemile ja ehitised, millelt tuleb automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi tulekahjuteade juhtida Häirekeskusesse“, Liiklusseadus jne) sätestatud nõudeid/ohutuseeskirju ja BTA poolt sätestatud lisaohutusnõudeid ning kindlustuspoliisil sätestatud ohutusnõudeid.
- Kindlustusjuhtumi toimumisel on kindlustusvõtja kohustatud:
  - tarvitusele võtma abinõud kahju edasiseks piiramiseks ja võimalike lisakahjude vältimiseks;
  - tegutsema vastavalt õigusaktides sätestatud korrale ja olenevalt juhtumi iseloomust teatama sellest viivitamata politseile, päästeasutusele või muule vastavaid päastetöid või juhtumi asjaolude uurimist teostavale pädevale asutusele;

- tarvitusele võtma abinõud juhtumi asjaolude selgitamiseks (muuhulgas aitama välja selgitada kahju võimaliku põhjuse, kahju tekitaja ja tunnistajate andmed);
  - teatama kindlustusjuhtumist BTA'le esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui 5 tööpäeva jooksul pärast kindlustusjuhtumist teadasaamist ning esitama BTA'le enda valduses oleva teabe ja dokumendid kahju tekkimise põhjuste ja kahju suuruse kohta. Kindlustusvõtjal on kindlustusjuhtumi toimumise tõendamise kohustus;
  - esitama esimesel võimalusel vigastatud kindlustatud eseme kindlustusjuhtumi järgses seisundis BTA'le ülevaatamiseks/ võimaldama BTA'le kindlustatud eseme ülevaatuse, sealjuures ei tohi BTA eelneva nõusolekuta teha mingeid muudatusi kindlustatud eseme juures;
  - jätta sündmuskoht võimaluse piires puutumata ja teavitada viivitamatult BTA'd, et kooskõlastada BTA esindaja saabumise aeg kahjustatud kindlustatud eseme ülevaatamiseks ja kahju hindamiseks ning võimaliku kindlustusjuhtumi toimumises veendumiseks ja selle asjaolude täpsustamiseks;
  - säilitama kahjustatud asja kõlblikud osad ja andma need BTA palvel kontrollimiseks BTA valdusesse.
- Kindlustushüvitise väljamaksmise järgselt on kindlustusvõtja kohustatud:
    - kui varastatud, ärandatud või röövitud kindlustatud ese leitakse, on kindlustusvõtja kohustatud sellest BTA'd viivitamatult teavitama kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis;
    - kindlustusvõtja peab BTA'd viivitamatult teavitama kahju hüvitamisest kolmanda isiku, sh liikluskindlustuse kindlustusandja poolt;
    - kui BTA on hüvitanud kindlustusvõtja valdusest välja läinud kindlustatud eseme või selle osa, on kindlustusvõtja kohustatud viivitamatult BTA'd teavitama kindlustatud eseme või selle osa leidmisel või selle asukoha teadasaamisel. Kindlustusvõtja on kohustatud viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 10 päeva jooksul BTA'le üle andma tagasi saadud kindlustatud eseme või selle osa. Juhul kui 10 päeva jooksul ei ole tagasi saadud kindlustatud eset või selle osa BTA'le üle antud, on kindlustusvõtja kohustatud tagastama BTA poolt teostatud hüvitise.

ETTEVÕTTE KOGURISKIKINDLUSTUS TINGIMUSED Nr EE1B-1

Kindlustatud ese

Kindlustatud esemeks ei ole

Kindlustatud esemeks ei ole, kui kindlustuslepingus ei ole kokku lepitud teisiti:

- ehitised, konstruktsioonid ja tarindid, mis ei ole ette nähtud pikaajaliseks kasutamiseks (teisaldatavad vagunelamud, telgid, täispuhutavad konstruktsioonid, ajutised rajatised jmt), samuti nendes olev vallasvara.
- väljaspool kindlustatud hooneid asuvad vesiehitised (nt tiigid, purskkaevud, basseinid, mahutid);
- veekogudes ja kaevudes olevad pumbad;
- kindlustatud eseme torustikes või basseinides olev vesi või muud vedelikud;
- skulptuurid, spordiväljakud;
- kasvuhooned;

- sillad, kaid, vee peal või vee all olevad tarindid;
- ehitis või selle osad, mille ehitamine ei ole olnud kooskõlas õigusaktides sätestatud nõuetega:
  - elusorganismid nagu taimed, loomad; linnud, kalad;
  - ebaseaduslikus valduses olevad esemed, muuhulgas esemed mille valdus eeldab loa või litsentsi olemasolu või varastatud või röövitud esemed vms.;
  - maismaa-, vee- ja õhusõidukid koos nende tarvikutega;
  - ehitusmaterjalid;
  - relvad, laskemoon, lõhkeained;
  - arvutitarkvara, litsentsid, elektroonsed andmed, andmebaasid;
  - sularaha, väärtpaberid, võlakirjad, dokumendid, käsikirjad, joonistused, joonised, maalid, plaanid, kartoteegid, maksekaardid ja muud maksevahendid;
  - väärismetallid ja nendest valmistatud esemed, vääriskivid ja poolvääriskivid;
  - inulaadsed esemed, prototüübid ja kollektsioonid.
- Käesolevate tingimuste mõistes on kollektsioon ühelaadsete esemete (nt postmargid, postkaardid, kalendrid, etiketid, mündid) süstemaatiline kogu, millel on teaduslik, kultuuriajalooline või kunstiline väärtus või mis on kogutud mitmeerilistel eesmärkidel.

Kindlustusjuhtum

Elektrihäirete risk

Kindlustusjuhtumiks ei loeta kahju tekkimist, mille tekkepõhjuseks on korraline või etteteatatud elektrikatkestus.

Üleujutus

Üleujutuseks ei loeta vee liikumist allpool maapinda või vee tungimist hoonesse üksnes läbi hoone maa-aluste konstruktsioonide või maa-aluste tehnosüsteemide (nt maapinnasine vesi tungib keldrisse või hoonesse).

Seadmerike

Seadmerikke välistused:

- Kindlustusjuhtumiks ei ole seadme hävimine või kahjustumine välise asjaolu (sh välisest põhjusest tingitud ülepinge, alapinge, voolu kõikumise või lühise) tõttu juhul kui kindlustuslepingus pole kokkulepitud teisiti.
- Kindlustusandja ei hüvita rikke põhjustanud detailile tekkinud kahju kulu.
- Lisaks punktides 2.2.7.a) ja 2.2.7.b) välistustele kehtivad ka välistused, mis on kirjeldatud käesolevate tingimuste punktis 3, osas „Välistused” ja BTA kindlustuslepingute üldtingimuste osas „Üldised välistused”.

Välistused:

Hüvitamisele ei kuulu

Kindlustusjuhtumiks ei ole ning hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on otseselt või kaudselt tingitud järgmistest asjaoludest:

- pidevad pikaajalised protsessid (nt korrosioon, kulumine, oksüdeerimine, katlakivi,

mädanemine, hallituse moodustumine, seenkahjustused, niiskuse või valguse loomulik mõju, värvimuutus, lõhn, tolmu, jäätmed, tahm, nõgi, õhutemperatuuri või niiskustaseme muutused, kuivamine, aurustumine, materjali struktuuri või välisviimistluse muutused).

Erandina hüvitatakse kahju, mis ei ole otseselt tekkinud eespool nimetatud asjaolude tagajärjel (nt kui amortiseerunud toru läheb katki ja vesi kahjustab kindlustatud kinnisvara siseviimistlust, hüvitatakse siseviimistluse taastamiskulud, kuid mitte purunenud veetoru paranduskulud).

- vundamendi vajumine, nihkumine või pragunemine, kui nimetatud protsessid ei ole põhjustatud kindlustusjuhtumi tagajärjel;
  - pinnase külmumine;
  - kemikaalide mõju;
  - jää ja lume raskus;
  - kahjurite, näriliste või muude loomade tekitatud kahju;
  - kindlustatud eseme kasutusjuhiste ja -tingimuste rikkumine või kasutades kindlustatud eset mitte ettenähtud eesmärkidel või viisil;
  - kindlustuskohas toimuvad remondi-, rekonstrueerimis- või ehitustööd, mille
  - mittekvaliteetne remondi-, hooldus-, projekteerimis- või ehitustöö või mittekvaliteetse või sobimatu materjali kasutamine;
  - vee-, gaasi-, elektri-, või muu energiavarustuse katkestused, kui selline katkestus ei ole tingitud kindlustusjuhtumi toimumisest;
  - arvutifailide ja tarkvara kahjustumine või kadumine;
  - elektriseadmete (nt küttekatel, kuumaveeboiler, pump) kahjustused, mis on tingitud elektrivarustuse katkestustest (nt avarii või elektrikatkestus), lühisest, ülepingsest või vältuvalt kaudselt mõjust, kui kindlustuslepingus on eraldi kokkulepitud elektrihäirete kaitse;
  - muutused põhjavee tasemes ja kanalisatsioonisüsteemi või vihmaveetorustiku ülevool;
  - asbesti ja selle koostisosade mõju;
  - üleujutus, kui kahju tekkis näiteks vihma, lume sulamise, tormist tingitud üleujutuse, põhjavee tõusu, pinnavee, merevee ja pinnasevee tõusu tõttu.
- Antud välistust ei rakendata juhul, kui kindlustuslepingus on eraldi kokkulepitud üleujutuse kaitse;
- pinnase erosioon, varing, maalihe, maavärin või tsunami;
  - sademete või jää või lume sulamisvee sisse tungimine läbi katuse, katusekatte konstruktsioonide, akende, uste, ehitise ühenduskohtade, vundamendi või muude konstruktsioonide;
  - kondensaadi kogunemine;
  - kindlustatud vara kaotsimine kuga seotud muud põhjused, välja arvatud murdvargus või röövimine. Käesolevate tingimuste mõistes loetakse murdvarguseks kindlustatud ehitisse sissemurdmist, kahjustades selle konstruktsioone või lukke, kui on tuvastatud selged sissemurdmise jäljed ning röövimiseks vara vargust, kasutades selleks vägivalda või vägivaldaga ähvardamist;
- kahju, mille eest vastutab vastavalt õigusaktidele või lepingule kolmas isik (nt tootja, tarnija, müüja, hooldaja jt);
  - tavapärase hoolduse või remonditööde kulu, sh kulunud osade asendamine;
  - tuvastamata vara maksumust, mille olemasolu pärast kindlustusjuhtumi saabumist ei saa tõendada vara soetamisdokumentidega, kindlustuskoha ülevaatuslega ega vara jäanukiga;

- maksude ja lõivude kulu, mis kuuluvad kindlustushüvitise saamiseks õigustatud isikule tagastamisele või mida kindlustushüvitise saamiseks on õigustatud isikul võimalik tasaarvestada (nt käibemaks);
- kahju, mis on tekkinud pärast eelnenud kahjujuhtumit ning kindlustusvõtja, kindlustatu või vara seaduslik valdaja pole esmasest kahjujuhtumist teadasaamisel võtnud tarvitusele vastavaid mõistlikke ja piisavaid abinõusid edasise kahju ärahoidmiseks;
- kahju, mis on tekkinud ainult masinate ja seadmete jms osadele, mis on lühikese kasutusea ja kõrge kulunormiga ning vajavad seetõttu sagedast ja regulaarset väljavahetamist (muu hulgas):
  - lambipirnid, puuriterad, stantsid, valuvormid, löike- ja saeterad, matriitsid, šabloonid, silindrid, purustid, vasarad, lihvkettad;
  - konveierlindid, sõelad, voolikud, kummist, tekstiilist ja plastmassist elemendid, harjad, trossid, rehvid, köied, ketid ja rihmad, klaasist, portselanist ja keraamilised elemendid (kui ei ole kohaldatud vastavat lisaklauslit);
  - kütused ja õlid, filtrid, jahutusvedelikud, puhastusained, määrdeaine, katalüsaatorid, kemikaalid.
- asjaolu, mis oli kindlustusvõtjale teatavaks saanud enne kindlustuslepingu sõlmimist.

Ohutusnõuded

- Kindlustusvõtja ja isikud, kelle eest ta vastutab on kohustatud kindlustatud vara valdama ja kasutama tavapärase hoolega ning täitma õigusaktides ja kindlustuslepingus sätestatud ohutusnõudeid.
- Esmatähtis on järgida õigusaktidega kehtestatud tuleohutusnõudeid, mis reguleerivad tuleohutuse üldnõudeid, nõudeid esmastele tulekustutusvahenditele ja nende vajadus, tuletööde tuleohutusnõuded jne.
- Kindlustusvõtja peab tagama veevarustus-, kanalisatsiooni-, jahutus- ja küttesüsteemi korrasoleku ning sulgema või tühjendama mittekasutatavates või mittekoetavas ehitises olevad veevarustus-, kanalisatsiooni-, jahutus- või küttesüsteemid. Ehitises, mida küttesüsteemid ei köeta või mille õhutemperatuur langeb alla 0 °C, tuleb veevarustus- ja küttesüsteemidest vesi välja lasta, et vältida nende külmumist.
- Ehitisest lahkumisel tuleb aknad, luugid ja muud avad sulgeda nii, et sissepääs oleks ilma lukke või sissepääsu takistavate tõkete rikkumiseta või eemaldamiseta võimatu.
- Lukkude võtmeid ja koode, samuti valvesignalisatsiooni võtmeid ja koode ei tohi hoida sellises kohas ja sellisel viisil, mis võimaldab kolmandatel isikutel nende kättesaamist. Võtmetele ei tohi kirjutada nime ega aadressi, mis viitab kindlustusobjekti asukohale.

Võtme või lukukoodi kaotamisel tuleb lukk või kood viivitamatult välja vahetada.

- Kui kindlustuskohas on paigaldatud tulekahjusignalisatsioon, peab see olema töökorras ja ööpäevaringselt aktiveeritud. Tulekahjusignalisatsioon peab olema projekteeritud, komplekteeritud, paigaldatud, reguleeritud ja hooldatud vastavalt kehtivatele tuleohutusnõuetele ja tootja juhenditele.
- Kui kindlustuskohas on paigaldatud valvesignalisatsioon, peab see olema töökorras ja aktiveeritud ajal, mil kindlustuskoht jäetakse ilma järelevalveta. Valvesignalisatsiooni anduri tööpiirkonda või tundlikkust ei tohi omavoliliselt vähendada.

- Automaatne tulekustutussüsteem peab olema töökorras, regulaarselt hooldatud ja testitud, projekteeritud ja paigaldatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele.
- Maapinna kõrgusel või sellest allpool asuvates ruumides olev kaup peab olema ladustatud vähemalt 12 cm kõrgusel põrandapinnast.

ETTEVÕTTE NIMETATUD RISKIDE KINDLUSTUS TINGIMUSED Nr EE1A-1

Kindlustatud ese

Kindlustatud esemeks hoone kaasomandi kindlustamisel ei ole:

- Kaasomandis olevate hoone osade kindlustusega ei ole kindlustatud korteriomandite reaalosad (sh mittekanadvad reaaloosa vaheseinad, põrandad, siseviimistlus, siseuksed, siseaknad, sisse-ehitatud mööbel, ühtsesse küttesüsteemi mittekuuluvad küttekehad, sanitaartechnilised seadmed jms).
- Korteriomanike kaasomandi kindlustusega ei ole kindlustatud punktis 1.13. nimetatud esemed.

Kindlustatud esemeks ei ole

Kindlustatud esemeks ei ole, kui kindlustuslepingus ei ole kokku lepitud teisiti:

- ehitised, konstruktsioonid ja tarindid, mis ei ole ette nähtud pikaajaliseks kasutamiseks (teisaldatavad vagunelamud, telgid, täispuhutavad konstruktsioonid, ajutised rajatised jmt), samuti nendes olev vallasvara.
- väljaspool kindlustatud hooneid asuvad vesiehitised (nt tiigid, purskkaevud, basseinid, mahutid);
- veekogudes ja kaevudes olevad pumbad;
- kindlustatud eseme torustikes või basseinides olev vesi või muud vedelikud;
- skulptuurid, spordiväljakud;
- kasvuhooned;
- sillad, kaid, vee peal või vee all olevad tarindid;
- ehitised või selle osad, mille ehitamine ei ole olnud kooskõlas õigusaktides sätestatud nõuetega.

- elusorganismid nagu taimed, loomad, linnud, kalad;
- ebaseaduslikus valduses olevad esemed, muuhulgas esemed mille valdus eeldab loa või litsentsi olemasolu või varastatud või röövitud esemed vms.;
- maismaa-, vee- ja õhusõidukid koos nende tarvikutega;
- ehitusmaterjalid;
- relvad, laskemoon, lõhkeained;
- arvutitarkvara, litsentsid, elektroonsed andmed, andmebaasid;
- sularaha, väärtpaberid, võlakirjad, dokumendid, käsikirjad, joonistused, joonised, maalid, plaanid, kartoteegid, maksekaardid ja muud maksevahendid;
- väärismetallid ja nendest valmistatud esemed, vääriskivid ja poolvääriskivid;
- inulaadsed esemed, prototüübid ja kollektsioonid.

Käesolevate tingimuste mõistes on kollektsioon ühelaadsete esemete (nt postmargid, postkaardid, kalendrid, etiketid, mündid) süstemaatiline kogu, millel on teaduslik, kulutuuriajalooline või kunstiline väärtus või mis on kogutud mitteärilistel eesmärkidel.

Tulekahju välistused

Kindlustusjuhtumiks tulekahju puhul ei ole:

- kindlustusobjekti tahtlik mõjutamine tule või kuumusega;
- kuumakahjustused, mis ei tekkinud tulekahju tagajärjel;
- kahju tekkimine seadmesises plahvatuse tõttu, kui seadmest väljaspool ei teki tulekahju või purustusi;
- elektriseadmete kahjustused, mis tekkisid elektrisüsteemis sädemetest või ilma (nt elektrivoolu liigse tugevuse/-pinge, puuduliku isolatsiooni, lühiste, halvasti jätkatud juhtmete, seadmete ebapiisava maanduse või ühenduse tõttu, samuti seadmete rikete tõttu) kui nende tagajärjel ei tekkinud tulekahju;
- pikselöögi tagajärjel tekkinud elektriseadmete vigastused, v.a juhtumid kui elektriseadet tabas otsene pikselöögi.

Vedelike ja aurulekke välistused

Vedelike ja aurulekke kindlustamisel ei hüvitata:

- asutusloata hoonete ja neis asuvate vallasvara kahju, kui kindlustuslepinguga ei ole kokku lepitud teisiti;
- vihmavee, sademete, kondensaadi, pinnavee, seisva või voolava vee või üleujutuse poolt tekitatud kahju (sh sadevete tungimine hoonesse katusele, akendest, ustest, hoone vuukide, vundamendi või muude konstruktsioonide kaudu);
- kahju, mille on tekitanud setted, maalihked või maa vettimine;
- kahju, mille on tekitanud katsetused, ülekoormus või rõhu muutus;
- kahju, mille on tekitanud hoones, seadmetes ja tulekustutussüsteemides tehtavad ümberehitus- või remonditööd;
- välja voolanud vedeliku või auru maksumust.

Tormi välistused

Tormi puhul ei hüvitata:

- kahju, mille on tekitanud sademete (vee, rahe, lume, pori jmt) tungimine hoonesse või ruumidesse läbi akende, uste, katuse ja muude avade hoone konstruktsioonides, välja arvatud juhul, kui nimetatud avad on kindlustusobjekti kahjustused, mis on tekkinud tormi tagajärjel;
- kahju, mille on põhjustanud vee liikumisest allpool maapinda (nt maapinnasine vesi on tunginud keldrisse);
- kahju, mille on tormi tagajärjel tekitanud üleujutused ja laviinid;
- **kahju lahtise taeva all asunud vallasvarale;**

- kahju, mis on tekkinud väljaspool hoonet püstitatud varale/tarinditele (nt. sildid, valgustuspostid, laternad, varikatused, antennid, elektriliinid, sh postid ja mastid, tarad jms), kui kindlustuslepingus ei ole kokku lepitud teisiti;

Elektrihäirete risk

Kindlustusjuhtumiks ei loeta kahju tekkimist, mille tekkepõhjuseks on korraline või etteteatud elektrikatkestus.

Üleujutus

Üleujutuseks ei loeta vee liikumist allpool maapinda või vee tungimist hoonesse üksnes läbi hoone maa-aluste konstruktsioonide või maa-aluste tehnosüsteemide (nt maapinnasine vesi tungib keldrisse või hoonesse).

Seadmerike

Seadmerikke välistused:

- Kindlustusjuhtumiks ei ole seadme hävimine või kahjustumine välise asjaolu (sh välisest põhjusest tingitud ülepinge, alapinge, voolu kõikumise või lühise) tõttu juhul kui kindlustuslepingus pole kokkulepitud teisiti.
- Kindlustusandja ei hüvita rikke põhjustanud detailile tekkinud kahju kulu.
- Lisaks punktides 2.8.7.a) ja 2.8.7.b) välistustele kehtivad ka välistused, mis on kirjeldatud käesolevate tingimuste punktis 3, osas „Välistused“ ja BTA kindlustuslepingute üldtingimuste osas „Üldised välistused“.

Välistused

Kindlustusjuhtumiks ei ole ning hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on otseselt või kaudselt tingitud järgmistest asjaoludest:

- pidevad pikaajalised protsessid (nt korrosioon, kulumine, oksüdeerimine, katlakivi, mädanemine, hallituse moodustumine, seenkahjustused, niiskuse või valguse loomulik mõju, värvimuutus, lõhn, tolmu, jäätmed, tahm, nõgi, õhutemperatuuri või niiskustaseme muutused, kuivamine, aurustumine, materjali struktuuri või välisviimistluse muutused);

Erandina hüvitatakse kahju, mis ei ole otseselt tekkinud eespool nimetatud asjaolude tagajärjel (nt kui amortiseerunud toru läheb katki ja vesi kahjustab kindlustatud kinnisvara siseviimistlust, hüvitatakse siseviimistluse taastamiskulud, kuid mitte purunenud veetoru paranduskulusid).

- vundamendi vajumine, nihkumine või pragunemine, kui nimetatud protsessid ei ole põhjustatud kindlustusjuhtumi tagajärjel;
- pinnase külmumine;
- kemikaalide mõju;
- jää ja lume raskus;
- kahjurite, näriliste või muude loomade tekitatud kahju;
- kindlustatud eseme kasutusjuhiste ja -tingimuste rikkumine või kasutades kindlustatud eset mitte ettenähtud eesmärkidel või viisil;

- kindlustuskohas toimuvad remondi-, rekonstrueerimis- või ehitustööd, mille teostamisel ei ole järgitud kehtivaid õigusakte;
- mittekvaliteetne remondi-, hooldus-, projekteerimis- või ehitustöö või mittekvaliteetse või sobimatu materjali kasutamine;
  - vee-, gaasi-, elektri-, või muu energiavarustuse katkestused, kui selline katkestus ei ole tingitud kindlustusjuhtumi toimumisest;
  - arvutifailide ja tarkvara kahjustumine või kadumine;
  - elektriseadmete (nt küttekatel, kuumaveeboiler, pump) kahjustused, mis on tingitud elektrivarustuse katkestustest (nt avarii või elektrikatkestus), lühisest, ülepingest või välgu kaudselt mõjust, kui kindlustuslepingus on eraldi kokkulepitud elektrihäirete kaitse;
  - muutused põhjavee tasemes ja kanalisatsioonisüsteemi või vihmaveetorustiku ülevool;
- asbesti ja selle koostisosade mõju;
- üleujutus, kui kahju tekkis näiteks vihma, lume sulamise, tormist tingitud üleujutuse, põhjavee tõusu, pinnavee, merevee ja pinnasevee tõusu tõttu.

Antud välistust ei rakendata juhul, kui kindlustuslepingus on eraldi kokkulepitud üleujutuse kaitse;

- pinnase erosioon, varing, maalihe, maavärin või tsunami;
- sademete või jää või lume sulamisvee sisse tungimine läbi katuse, katusekatte konstruktsioonide, akende, uste, ehitise ühenduskohtade, vundamenti või muude konstruktsioonide;
- kondensaadi kogunemine;
- kindlustatud vara kaotamine seotud muud põhjused, välja arvatud murdvargus või röövimine;
- kahju, mille eest vastutab vastavalt õigusaktidele või lepingule kolmas isik (nt tootja, tarnija, müüja, hooldaja jt);
- tavapärase hoolduse või remonditööde kulu, sh kulunud osade asendamine;
- tuvastamata vara maksumust, mille olemasolu pärast kindlustusjuhtumi saabumist ei saa tõendada vara soetamisdokumentidega, kindlustuskoha ülevaatusse ega vara jäanukiga;
- maksude ja lõivude kulu, mis kuuluvad kindlustushüvitise saamiseks õigustatud isikule tagastamisele või mida kindlustushüvitise saamiseks on õigustatud isikul võimalik tasu arvestada (nt käibemaks);
- kahju, mis on tekkinud pärast eelnenud kahjujuhtumit ning kindlustusvõtja, kindlustatu või vara seaduslik valdaja pole esmasest kahjujuhtumist teadasaamisest võtnud tarvitusele vastavaid mõistlikke ja piisavaid abinõusid edasise kahju ärahoidmiseks.
- kahju, mis on tekkinud ainult masinate ja seadmete jms osadele, mis on lühikese kasutuse ja kõrge kulunormiga ning vajavad seetõttu sagedast ja regulaarset väljavahetamist (muu hulgas):
  - lambipirnid, puuriterad, stantsid, valuvormid, lõike- ja saeterad, matriitsid, šabloonid, silindrid, purustid, vasarad, lihvketad;
  - konveierlindid, sõelad, voolikud, kummist, tekstiilist ja plastmassist elemendid, harjad, trossid, rehvid, köied, ketid ja rihmad, klaasist, portselanist ja keraamilised elemendid (kui ei ole kohaldatud vastavat lisaklauslit);

- kütused ja õlid, filtrid, jahutusvedelikud, puhastusained, määrdeaine, katalüsaatorid, kemikaalid.
- asjaolu, mis oli kindlustusvõtjale teatavaks saanud enne kindlustuslepingu sõlmimist.

Ohutusnõuded

- Kindlustusvõtja ja isikud, kelle eest ta vastutab on kohustatud kindlustatud vara valdama ja kasutama tavapärase hoolega ning täitma õigusaktides ja kindlustuslepingus sätestatud ohutusnõudeid.
- Esmatähtis on järgida õigusaktidega kehtestatud tuleohutusnõudeid, mis reguleerivad tuleohutuse üldnõudeid, nõudeid esmastele tulekustutusvahenditele ja nende vajadus, tuletööde tuleohutusnõuded jne.
- Kindlustusvõtja peab tagama veevarustus-, kanalisatsiooni-, jahutus- ja küttesüsteemi korrasoleku ning sulgema või tühjendama mittekasutatavates või mittekoetavas ehitises olevad veevarustus-, kanalisatsiooni-, jahutus- või küttesüsteemid. Ehitises, mida kütteperioodil ei köeta või mille õhutemperatuur langeb alla 0 °C, tuleb veevarustus- ja küttesüsteemidest vesi välja lasta, et vältida nende külmumist.
- Ehitisest lahkumisel tuleb aknad, luugid ja muud avad sulgeda nii, et sissepääs oleks ilma lukke või sissepääsu takistavate tõkete rikkumiseta või eemaldamiseta võimatu.
- Lukkude võtmeid ja koode, samuti valvesignalisatsiooni võtmeid ja koode ei tohi hoida sellises kohas ja sellisel viisil, mis võimaldab kolmandatel isikutel nende kättesaamist. Võtmetele ei tohi kirjutada nime ega aadressi, mis viitab kindlustusobjekti asukohale. Võtme või lukukoodi kaotamisel tuleb lukk või kood viivitamatult välja vahetada.
- Kui kindlustuskohas on paigaldatud tulekahjusignalisatsioon, peab see olema töökorras ja ööpäevaringselt aktiveeritud. Tulekahjusignalisatsioon peab olema projekteeritud, komplekteeritud, paigaldatud, reguleeritud ja hooldatud vastavalt kehtivatele tuleohutusnõuetele ja tootja juhenditele.
- Kui kindlustuskohas on paigaldatud valvesignalisatsioon, peab see olema töökorras ja aktiveeritud ajal, mil kindlustuskoht jäetakse ilma järelevalveta. Valvesignalisatsiooni anduri tööpiirkonda või tundlikkust ei tohi omavoliliselt vähendada.
- Automaatne tulekustutusüsteem peab olema töökorras, regulaarselt hooldatud ja testitud, projekteeritud ja paigaldatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele.
- Maapinna kõrgusel või sellest allpool asuvates ruumides olev kaup peab olema ladustatud vähemalt 12 cm kõrgusel põrandapinnast.

IF

Üldised kindlustustingimused

Üldised ohutusnõuded

- Kindlustusvõtja peab käituma heaperemehelikult ja mõistliku hoolikusega, et vältida kahju tekkimist.

- Kindlustusvõtja peab täitma kõiki õigusakte, juhendeid, ettekirjutusi jms, mis sisaldavad juhiseid ohutuse tagamiseks, kahju ennetamiseks ja võimaliku kahju vähendamiseks.
- Ifil on õigus kontrollida ohutusnõuete rakendamist ja muid kindlustusobjektiga seotud asjaolusid ning saada kindlustusvõtjalt ja teistelt isikutelt andmeid eeltoodu kohta.
- Ifil on õigus rakendada **täiendavate ohutusnõuete** täitmist. Kindlustusvõtjal on õigus 10 päeva jooksul arvates täiendavate ohutusnõuete saamisest kindlustusleping üles öelda. Kui kindlustusvõtja ei ole lepingut üles öelnud, loetakse täiendavad ohutusnõuded kindlustuslepingu osaks.
- Kui täiendavate ohutusnõuete edastamisest on möödunud 31 päeva ja selleks ajaks ei ole neid rakendatud, on Ifil õigus kindlustusleping üles öelda, teatades kindlustusvõtjale 31 päeva ette.

Kindlustuslepingu rikkumine

- Kui If viivitab hüvitamisega, maksab If viivist vastavalt võlaõigusseadusele.
- Ifil on õigus hüvitamisest keelduda või hüvitist vähendada, kui kindlustusvõtja rikkus kindlustuslepingut ja rikkumine mõjutas kahju tekkimist või suurust või kahjujuhtumi asjaolude kindlakstegemist.
- Ifil on õigus hüvitis osaliselt või täielikult tagasi nõuda, kui If sai kindlustuslepingu rikkumisest teada alles pärast hüvitamist.
- Soodustatud isikul ei ole õigust hüvitisele, kui kahju tekib temast tulenevatel asjaoludel.

Üldised välistused

- If ei hüvita, kui:
  - kindlustusjuhtumi põhjustas tuumarelv, tuumaenergia või radioaktiivsus;
  - kindlustusjuhtumi põhjustas sõda või sõjasarnane olukord, ülestõus, massiline korratus;
  - kindlustusjuhtumi põhjustas streik või töökatkestus;
  - kahju põhjustas vara sundvõõrandamine;
  - kindlustusjuhtumi põhjustas tahtlikult või raske hooletuse tõttu kindlustusvõtja või isik, kelle eest kindlustusvõtja vastutab;
  - kindlustusvõtja või isik, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, pani kindlustusjuhtumiga seoses toime tahtliku kuriteo tunnustega teo või varjas seda;
  - kindlustusvõtja, soodustatud isik või isik, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, esitas Ifile kahjukäsitluse käigus ebaõigeid andmeid;
  - keegi teine on kahju hüvitanud.

TERRORISM

- Terrorismiks loetakse mistahes tegu, sealhulgas vägivalda kasutamist:
  - mis on toime pandud ühe inimese või inimeste grupi poolt, kes tegutseb iseseisvalt või seoses mõne organisatsiooniga ja
  - sellel teol on poliitiline, usuline või ideoloogiline eesmärk, sh valitsuse mõjutamine või avalikkuses hirmu tekitamine poliitilisel, usulisel või ideoloogilisel eesmärgil.
- If ei hüvita kahju, mille põhjuseks on terrorism.
- If ei hüvita kahju, mille põhjuseks on terrorismiakti vältimise abinõud (sh transpordi peatamine, täiendav kontroll, piirangud esemete transpordil jms).

Rahvusvahelistest sanktsioonidest tulenevad piirangud

- Kõik riskid, mille kindlustamine on vastuolus või mis muutuvad vastuolus olevaks piirangute, keeldude või sanktsioonidega, mis kehtestati ÜRO, Euroopa Liidu või Ameerika Ühendriikide poolt, on kindlustuskaitsest välistatud alates päevast, mil eelnimetatud piiranguid, keelde või sanktsioone kohaldatakse vastava kindlustuslepingu suhtes.
- Kui ÜRO, Euroopa Liidu või Ameerika Ühendriikide organite kehtestatud sanktsioonid takistavad otseselt või kaudselt kindlustusteenuse osutamist vastava kindlustuslepingu alusel, on Ifil õigus kindlustusleping üles öelda, saates kindlustusvõtjale kirjaliku teate. Kindlustusleping loetakse üles öelduks 14 päeva möödumisel päevast, mil ülesütlemisteade jõudis kindlustusvõtjani. Kommunikatsioonikatkestuse korral loetakse, et ülesütlemisteade on üle antud, kui teade on välja saadetud või teadet on üritatud välja saata.

Kindlustusvõtja kohustus teavitada Ifi

- Kindlustusvõtja peab viivitamata Ifile teatama riski suurenemisest või kindlustusobjekti võõrandamisest (müümine, kinkimine jm).
- Kui Ifile esitatud andmed osutuvad valeks või puudulikuks või kui kindlustusobjektiga seotud asjaolud on oluliselt muutunud, peab kindlustusvõtja sellest Ifile esimesel võimalusel teatama. Vara kindlustamisel tuleb teatada näiteks järgnevast: vara kasutusviisi muutus, uus omanik, omaniku pankrotimenetlus, vara arestimine või keelumärge, täitemenetlus kindlustusobjekti suhtes. Elu ja tervise kindlustamisel tuleb teatada näiteks järgnevast: kindlustatu ameti muutus, töötuks jäämine.
- Ifil on õigus lähtuda kindlustusobjekti ja riski kohta esitatud andmetest ka edaspidi sõlmitavates kindlustuslepingutes.

Ettevõtte vara kindlustuse tingimused

Kindlustusobjektide liigid

Hoone kindlustusega ei ole hõlmatud:

- hoones asuvad või hoone külge kinnitatud punktides 14 ja 15 nimetatud seadmed näiteks viljakuivatusseadmed, kraanad, relsid ja tõstukid, tööpingid, tootmisliinid, külmutusseadmed, trükimasinad, puidutööstusseadmed, tanklaseadmed (sealhulgas tankurid), ehitusmasinad, sularahaautomaadid, seifid, jahvatus- ja veskiseadmed, samuti elektrialajaama seadmed;
- rajatised (sealhulgas tarad);

SISEVIIMISTLUS

Siseviimistluse kindlustusega ei ole hõlmatud...

Lisaks punktis 27 nimetatule ei ole siseviimistluse kindlustusega hõlmatud väljaspool kindlustuskohaks olevat ruumi asuvad hoone osad, sealhulgas väljaspool kindlustuskohaks olevat ruumi asuvad antennid, markiisid, valgustid ja reklaamid, elektri-, vee-, kanalisatsiooni-, kütte-, ventilatsiooni-, kliima-, tulekustutus-, side- ja valvesüsteemid.

KORTERIOMANIKE KAASOMANDIS OLEVAD HOONED OSAD

Korteriomanike kaasomandi kindlustusega ei ole hõlmatud...

- Korteriomanike kaasomandis olevate hoone osade kindlustusega ei kindlustata korteriomandite reaalosi (sh (mittekandvad korteri vaheseinad, põrandad, siseviimistlus,

siseuksed, siseaknad, sisseehitatud kapid, ühtsesse küttesüsteemi mittekuuluvad küttekehad, sanitaartehtnilised seadmed jms).

- Korteriomanike kaasomandi kindlustusega ei ole hõlmatud punktis 27 nimetatud objektid.

ESEMED, MIDA EI SAA EHITISENA KINDLUSTADA

Hoone, rajatise, siseviimistluse ja korteriomanike kaasomandis olevate hoone osade kindlustusega ei ole hõlmatud:

- ehitise osad, mis ei ole hoonega ühendatud (näiteks ehitusmaterjalid, hoone küljest lahtimonteeritud osad);
- ehitise sees asuv varustus või kaup (nt vili viljakuivatis, bensiin kütusemahutis);
- ehitise välispiiretele kinnitatud reklaamid, teadetetahvlid, firmasildid, viidad;
- ehitisest väljaspool asuvad elektri-, vee-, kanalisatsiooni-, kütte-, side- ja valvesüsteemid (näiteks alajaamad, transformatorid, muundurid, väljaspool hoonet asuvad torustikud, külmkambrite kompressoriid), välja arvatud punktides 14 ja 15 toodud juhul.
- maapind, elusorganismid (taimed, loomad, linnud, kalad, seened);
- kaid, muulid, laevateed, kanalid, süvendid, lüüsid, ujuvdokid jms;
- akvaariumid ja akvaariumide seadmed, akvaariumisisustus, akvaariumivesi;
- basseinivesi, basseinisisustus, basseiniseadmed;
- ehitise tehnosüsteemides asuv vedelik või gaas;
- kaev (sh puurkaev, pürskkaev, kaevus asuvad seadmed, kaevuvesi).

Kaup

Tarkvara

Tarkvara kindlustamisel ei ole kindlustusobjektiks arvutiprogrammide kaudu talletatav info ega arvutiprogrammi kasutaja poolt tehtud või soetatud seadistused.

Näited. Tekstifailid (.doc, .txt jt) või andmefailid (.xls jt) ei ole kindlustusobjektiks. Word'i või Exceli makrod ei ole kindlustusobjektiks.

ESEMED, MIDA EI SAA KAUBANA KINDLUSTADA

Kauba kindlustusega ei ole hõlmatud:

- dokumendid (nt diplom, volikiri, leping), käsikirjad, joonised, arhivaalid;
- elusorganismid (taimed, loomad, linnud, kalad, seened);
- esemed, mille omamine või valdamine on ebaseaduslik (nt esemed, mille omamiseks või valdamiseks ei ole õigusaktidega ette nähtud litsentsi või luba, varastatud või röövitud esemed jms);
- originaalsalvestused (nt dokumentaalfilmi originaalsalvestus).

Varustus

ESEMED, MIDA EI SAA VARUSTUSENA KINDLUSTADA

Varustuse kindlustusega ei ole hõlmatud järgmised objektid:

- dokumendid (nt diplom, volikiri, leping), käsikirjad, joonised, arhivaalid;
- elusorganismid (taimed, loomad, linnud, kalad, seened);
- sõidua autod, kaubikud, veoautod, bussid, mootorrattad, mopeedid;
- trammid;
- raudteeveerem (vedurid, vagunid, rööbasbussid, dresiinid, rööbassahad, raudteekraanad jms);

- veesõidukid;
- esemed, mille omamine või valdamine on ebaseaduslik (nt esemed, mille omamiseks või valdamiseks puudub õigusaktidega ette nähtud litsents või luba, varastatud või röövitud esemed jms).

Tulekahju

TULEKAHJU VÄLISTUSED

- Lisaks alltoodud piirangutele kuuluvad kohaldamisele „Kindlustuse üldtingimustes“ ja „Ettevõtte vara kindlustuse tingimuste“ peatükis „Üldised välistused“ toodud välistused.

Elektrihäired ja elektrikatkestus

Kahju tekkimine elektrihäirete või elektrikatkestuse tõttu ei ole kindlustusjuhtumiks (sh juhul, kui elektrihäire või elektrikatkestuse põhjustas pikselööök, tuli, plahvatus, lennuavarii). Kui pikselööök tekitab elektrihäireid, mis omakorda põhjustasid tulekahju, loetakse kindlustusobjekti tulekahjus hävimine või kahjustumine kindlustusjuhtumiks.

Kindlustusobjekti töötlemine tule või soojusega

Kindlustusjuhtumiks ei ole kahju tekkimine kindlustusobjektile tule või soojusega töötlemise tagajärjel. Kui eelnimetatud tegevuse tagajärjel tekkis tulekahju, on tegemist kindlustusjuhtumiga.

Sisemine plahvatus

Kindlustusjuhtumiks ei ole kahju tekkimine seadmesisese plahvatuse tõttu, kui seadmest väljaspool ei teki tulekahju või purustusi.

Seadme või küttekolde kahjustused

Kui tuli ei välju küttekoldest või selle seadme piirest, milles tuld kasutatakse, ei ole kindlustusandjal kohustust hüvitada küttekolde või eelnimetatud seadme (sh küttekolde või seadme osad nagu nt voolikud, kaablid jms) hävimisest või kahjustumisest tingitud kahju.

Rahe ja tugev tuul (üle 21 m/sek)

RAHE JA TUGEVA TUULE (ÜLE 21 M /SEK) VÄLISTUSED

Kohaldamisele kuuluvad „Kindlustuse üldtingimustes“ ja „Ettevõtte vara kindlustuse tingimustes“ toodud välistused, sealhulgas järgmised „Ettevõtte vara kindlustuse tingimuste peatükis „Üldised välistused“ toodud välistused:

- üleujutusest tingitud kahju (vt p 210),
- jää liikumisest tingitud kahju (vt p 208),
- ehitusvigadest või projekteerimisvigadest tingitud kahju (vt p 184, 186 - 187).

Üleujutus

Üleujutuseks ei loeta vee liikumist allpool maapinda või vee tungimist hoonesse üksnes läbi hoone maa-aluste konstruktsioonide või maa-aluste tehnosüsteemide (nt maapinnasisene vesi tungib keldrisse või hoonesse).

Kohaldamisele kuuluvad ka „Kindlustuse üldtingimustes“ ja „Ettevõtte vara kindlustuse tingimuste peatükis „Üldised välistused“ toodud välistused, välja arvatud punktis 212 toodud välistus (hoonevälise kanalisatsiooni välistus), mida üleujutuse korral ei kohaldata.

Leke torustikust

KINDLUSTUSKAITSE „LEKE TORUSTIKUST“ VÄLISTUSED

- Lisaks käesolevates kindlustusistingimustes toodud piirangutele kuuluvad kohaldamisele „Kindlustuse üldtingimustes“ ja „Ettevõtte vara kindlustuse tingimuste“ peatükis „Üldised välistused“ toodud välistused.
- Seadmesisesest torustikust välja voolanud vedeliku või gaasi tõttu sellele seadmele endale tekkinud kahju hüvitamisele ei kuulu. Käesolevas punktis nimetatud kahju on võimalik kindlustusandja nõusolekul kindlustada seadme sisemise purunemise kindlustuse ulatuses (vt p 161 - 166).
- Kindlustusjuhtumiks ei ole kahju tekkimine väljaspool ehitist asuva veevärgi või kanalisatsiooni rikke või mittetöötamise (sh ummistuse) tagajärjel. Eelnimetatud kahju võib kindlustusandja nõusolekul kindlustada üleujutuse kindlustuse ulatuses (vt p 93 - 95).
- NB! Torustiku lekke kindlustus ei kata kahju põhjustanud tehnosüsteemi (nt veetorustik, mahutid jms) remondi või taassoetamise kulu, v.a punktis 99 toodud juhul ja ulatuses.

Sulgemata avad

Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju tekkis vedeliku väljavoolamise või gaasi väljatungimise tõttu kindlustuskoha veevarustus-, kütte-, kanalisatsiooni-, jahutus- või tulekustutussüsteemi sulgemata kraanist, segistist, ventiilist või muust avast, mis on ette nähtud vedeliku või gaasi väljastamiseks.

Suletud avad

Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju põhjustas või kui kahju tekkimisele aitas kaasa asjaolu, et kindlustuskohas asuvad vedeliku väljavoolu võimaldavad avad, mis pidid olema avatud, olid suletud (nt vee äravooluavad, siibrid torustikus).

Kanalisatsioon

Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju oli tingitud hoonevälise kanalisatsiooni ummistusest, mittetöötamisest või ebapiisavast läbilaskevõimest. Eelnimetatud kahju on kindlustusandja nõusolekul võimalik kindlustada üleujutuse kindlustuse ulatuses (vt p 93 - 95).

Pinnase vajumine (sh maalihe)

Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju tekkis pinnase vajumise või nihkumise (sealhulgas maalihe) tõttu.

Vandalism

VANDALISMI VÄLISTUSED

- Lisaks alltoodud piirangutele kuuluvad kohaldamisele „Kindlustuse üldtingimustes“ ja „Ettevõtte vara kindlustuse tingimuste“ peatükis „Üldised välistused“ toodud välistused.
- Kahju tekitamine hooletuse või raske hooletuse tõttu ei ole vandalismi kindlustusjuhtum, välja arvatud punktis 110 toodud juhul.
- Kahju tekitamine isiku poolt, keda ei loeta kolmandaks isikuks (vt p 7) ei ole vandalismi kindlustusjuhtum.
- Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada asju või nende osi, mis on kolmanda isiku poolt kindlustuskohast minema viidud (varastatud).

Röövimine ja murdvargus

RÖÖVIMINE

Kindlustusjuhtumiks ei loeta kindlustusobjekti äravõtmist ilma vägivalla kasutamiseta või vägivallaga ähvardamiseta (n.n avalik vargus).

MURDVARGUS

Valvesignalisatsioon peab rakenduma

- NB! Murdvargus on kindlustusjuhtumiks ainult sel juhul, kui kindlustuskoha valvesignalisatsioon oli nõuetekohaselt rakendunud.
- Eelmist punkti ei kohaldata, kui kindlustusvõtja ja kindlustusandja on kokku leppinud, et murdvargus on kindlustusjuhtum ka sel juhul, kui valvesignalisatsioon ei rakendunud. Käesolevas punktis nimetatud kokkulepe märgitakse kindlustuspoliisile.
- NB! Kui valvesignalisatsioon on välja lülitatud selleks ettenähtud koodi kasutades, ei ole tegemist kindlustusjuhtumiga isegi sel juhul, kui esinevad punktis 122 toodud murdvarguse tunnused.

Nõuded valvesignalisatsioonidele

- Murdvarguse vastu kindlustamisel peab kindlustuskohas olema paigaldatud valvesignalisatsioon, mille häiresignaal edastatakse turvaettevõttesse või edastatakse vastavalt kindlustusavalduses märgitule.
- Valvesignalisatsioonisüsteemi peab olema paigaldanud isik, kellel on selleks õigusaktiga kehtestatud õigus (tegevusluba, litsents, registreering vms).
- Valvesignalisatsioonisüsteemi tuleb kasutada selliselt, et oleks tagatud signalisatsiooni rakendumine ja häire edastamine isiku õigusvastasel sisenemisel kindlustuskohta, sealt väljumisel ning vara hõivamisel.
- Signalisatsiooniseadmete olemasolul tuleb tagada nende korrasolek (s.o rakendumine ohu esinemisel ja häiresignaali edastamine turvaettevõttele) ja sisselülitamine kindlustuskohast lahkumisel.
- Valvesignalisatsiooni sõrmistik tuleb paigutada kohta, mis on eraldatud selliselt, et ei ole võimalik kõrvalistel isikutel visuaalselt jälgida kasutajakoodi sisestamist.
- Signalisatsioonanduri tööpiirkonda ei tohi varjata või piirata (nt riiulite või kappide asetamine anduri ette; kauba paigutamine selliselt, et andur ei kata enam kogu ruumi jms).
- Kindlustusvõtja peab kontrollima signalisatsiooni akut või muud toiteelementi vastavalt tootja või müüja juhistele.
- Signalisatsiooniseadmeid tuleb korraliselt hooldada vastavalt tootja või müüja juhistele. Signalisatsiooniseadme hooldajalt peab olema selleks vajalik litsents, tegevusluba või registreering.

Sisenemine ilma sissemurdmiseta

- Murdvarguseks ei loeta ehitise lukustuse avamist originaalvõtme või selle jäljendiga, näiteks juhul, kui võti läks kaduma, varastati riietuseseme taskust, kohvrast, mapist või kotist jms.
- Murdvarguseks ei loeta ehitise lukustuse avamist puldi, sissepääsu võimaldava kaardi, kontaktvõtme, sissepääsukoodi või muu sarnase vahendi abil.

EHITISE VÄLISTE OSADE VARGUS

Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui murdvargus või ehitise väliste osade vargus on toime pandud vargust hõlbustava kahjujuhtumi ajal või järel ja kindlustusvõtja, kindlustatu või kindlustatud vara seaduslik valdaja pole kahjujuhtumist teadasaamisel tarvitusele võtnud asjaoludele vastavaid abinõusid varguse tõkestamiseks.

Klaasikindlustus

Kindlustusjuhtumiks ei loeta kahju tekkimist järgmistel asjaoludel:

- klaasi pealispinna kahjustused (kriimustumine, määrdumine, kulumine jne);
- klaasi purunemine töötlemisel (ülevärvimine jne);
- klaasi purunemine hoone või rajatise remontimisel või rekonstrueerimisel;
- klaasi purunemine lõhkamistöde tõttu;
- klaasi paigaldamise vead ja klaasi ebakvaliteetsus;
- klaasi purunemine kindlustusvõtja, kindlustatu või soodustatud isiku tahtluse või raske hooletuse tõttu.

Seadme sisemine purunemine

SEADME SISEMISE PURUNEMISE VÄLISTUSED

- Lisaks käesolevates kindlustustingimustes toodud piirangutele kuuluvad kohaldamisele „Kindlustuse üldtingimustes“ ja „Ettevõtte vara kindlustuse tingimuste“ peatükis „Üldised välistused“ toodud välistused.
- Kindlustusjuhtumiks ei ole seadme hävimine või kahjustumine välise asjaolu (sh välisest põhjusest tingitud ülepinge, alapinge, voolu kõikumise või lühise) tõttu.
- Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada rikke põhjustanud detaili asendamise või parandamise kulu.

Näide. Veepumba kuullaager purunes ning veepumba mootor jooksis kinni. Mootori parandamise kulu hüvitatakse, välja arvatud kuullaagri asendamise kulu.

Komplekskindlustus

VARGUS JA RÖÖVIMINE

- Vargus ja röövimine on komplekskindlustuse kindlustusjuhtumiks ainult juhul, kui see vastab käesolevates kindlustustingimustes toodud varguse ja röövimise tingimustele (vt p 116 - 152), kusjuures kohaldamisele kuuluvad kõik varguse (sh murdvarguse) ja röövimisega seotud nõuded, välistused ja piirangud.
- Kelmus, väljapressimine ja teised vara ebaseaduslikule äravõtmisele suunatud teod, mis ei vasta eelviidatud tingimustele, ei ole kindlustusjuhtumiks.

Üldised välistused

Järgnevalt toodud üldisi välistusi kohaldatakse kõigi kindlustusjuhtumite (tulekahju, rahe ja tugev tuul, vandalism, murdvargus ja röövimine, leke torustikust, klaasikindlustus, seadme sisemine purunemine, komplekskindlustus jt) korral.

Tegemist ei ole kindlustusjuhtumiga

- Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui sündmus ei vasta kindlustusjuhtumi tunnustele.
- Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju ei tekkinud äkiliselt ja ettenägematult.

Näide 1. Torus on väike auk, millest aeg-ajalt tilgub vett. Veesurve kasvades hakkab august vett purskama, kindlustusobjekt saab kahjustada. Tegemist on ettenähtava kahjuga.

Näide 2. Väljaspool hoonet asuv kaup jäetakse katmata ning see saab vihma tõttu kahjustada.

Tegemist on ettenähtava kahjuga.

„Kindlustuse üldtingimuste“ välistused

Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju hüvitamine on välistatud If P&C Insurance AS-i „Kindlustuse üldtingimustega“.

Tahtlikult tekitatud kahju

Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada tahtlikult tekitatud kahju, välja arvatud juhul, kui kahju tekitas kolmas isik (vt p 7).

Tuvastamata vara

Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada vara maksumust, mille olemasolu kindlustusjuhtumi saabumisel ei ole tõendatud kindlustuskoha ülevaatusel, vara jäänuste või vara soetamisdokumentidega.

Kaudsed kahjud

Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kindlustusjuhtumiga seotud kaudseid kulutusi ja kahju (nt sissetuleku või kasumi vähenemine).

Maksud ja lõivud (käibemaks)

Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada makse ja lõive, mida kindlustushüvitise saamiseks õigustatud isikul on võimalik tasaarvestada või mis kuuluvad kindlustushüvitise saamiseks õigustatud isikule tagastamisele (nt käibemaks).

Garantii, muu kindlustusleping, kohustuslik kindlustus

Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kahju, mis kuulub hüvitamisele kindlustusobjektile antud garantii (sh ehitusgarantii), mõne teise kindlustuslepingu alusel või kohustusliku kindlustuse alusel.

Müüja, valmistaja, maaletooja, hooldaja, paigaldaja vastutus

Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kulutusi kindlustusobjekti asendamiseks, parandamiseks või ümbertegemiseks, kui selle eest vastutab kindlustusobjekti müüja, valmistaja, maaletooja, hooldaja, paigaldaja.

Projekteerimine

Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada mistahes kahju, mis on otseselt või kaudselt tingitud, mittenõuetekohasest projekteerimisest või projekti puudumisest, kui projekt oli vastavalt õigusaktidele kohustuslik.

Testimine ja esmane kokkumonteerimine

Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kahju, mis on tekkinud kindlustusobjekti paigaldamise, kokkumonteerimise, testimise või katsetamise tõttu.

Ehitus- ja remonditööd

- Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju tekkis kindlustuskohas toimuva ehitus- või remonditegevuse tõttu. Eeltoodud välistust ei kohaldata tulekahju korral.
- Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju põhjuseks oli või kui kahju tekkimisele aitas kaasa konstruktsiooniviga, ebakvaliteetne ehitus- või remonditöö, ebapiisav omanikujärelevalve või kindlustusobjekti ebapiisav hooldus või korrashoid.

Näide. Vihmaveerennid on jäänud puhastamata, sademete äravool ei ole piisav, katusekonstruktsioonid kahjustuvad niiskusest ning seetõttu puruneb katus tugeva tuule mõjul. Tegemist ei ole kindlustusjuhtumiga.

Lõhkeaine mitterõuetekohane hoidmine ja lõhkamistööd

Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kahju, mis on tingitud lõhkeaine vales hoidmisest või lõhkamistöödest kindlustusvõtja, kindlustatu või kindlustusobjekti seadusliku valdaja poolt.

Lõhkamis-, kaevamis-, rammimis- või pinnasetööd

Kindlustusjuhtumiks ei loeta kahju tekkimist, mis on põhjustatud professionaalsetest lõhkamis-, kaevamis-, rammimis- või pinnasetöödest.

Kasutusnõuete rikkumine

- Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kahju, mis on tekkinud seetõttu, et kindlustusobjekti kasutamisenõudeid on rikutud.

Näide. Kindlustusobjekti ülekoormamine, kindlustusobjekti kasutamine tingimustes või otstarbel, milleks kindlustusobjekt ei ole ette nähtud, kindlustusobjekti kasutamine olukorras, mis kujutab kindlustusobjektile ilmset ohtu.

- Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kahju, mis on tekkinud töökorras mitteoleva kindlustusobjekti kasutamisest.

Hooldustööd ja pisivead

- Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kulutusi hooldustöödele, hooldusremondile.
- Kindlustusandjal ei ole kahju hüvitamise kohustust, kui kindlustusobjekti kahjustused ei takista kindlustusobjekti eesmärgipärast kasutamist (nt kriimustused värvipindadel, emailitud ja poleeritud pindadel, klaasidel, seadme kasutamist mittetakistavad mõlgid).

Arheoloogilised väljakaevamised

Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada arheoloogiliste väljakaevamiste kulu, sellest tingitud täiendavat kahju või ehitustööde kallinemist.

Kindlustusobjekti kuluvad osad

Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kahju, mis on tekkinud:

- kindlustusobjekti kuluvatele osadele nagu elektripirnid, lambid, klapid, kaitsmed, ventiilid, tihendid, lindid, rihmad, filtrid, ketid, trossid, puurid jms
- kindlustusobjekti tööks vajaminevale materjalile nagu õli, kütus, kemikaalid jms.

Eelmises punktis toodud välistust ei kohaldata, kui eelmises punktis nimetatud objekt on purunenud või hävinud äkilise ja ettenägematu, kindlustusobjektivälise asjaolu tõttu.

Elektrihäired ja elektrikatkestus

- Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju on tingitud elektrihäirest (ülepinge,

alapinge, voolu kõikumine, lühis). Eeltoodud välistust ei kohaldata komplekskindlustuse korral ning juhul, kui elektrihäire põhjustab tulekahju.

- Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju on tingitud elektrikatkestusest. Käesolevat välistust kohaldatakse sõltumata elektrikatkestuse põhjusest (sh tulekahju, tugev tuul jms), kui punktides 199 ja 200 ei ole sätestatud teisiti.
- Kindlustusobjektivälise põhjuse tõttu tekkinud elektrikatkestusest tingitud kahju on kindlustusandja nõusolekul võimalik kindlustada komplekskindlustuse ulatuses (vt p 167 - 173).
- Kindlustusobjektisises (seadmesises) põhjuse tõttu tekkinud elektrikatkestusest tingitud kahju on kindlustusandja nõusolekul võimalik kindlustada seadme sisemise purunemise kindlustuse ulatuses (vt p 161 - 166).

Vee- või gaasivarustuse häired või katkestus

- Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju on tingitud vee- või gaasivarustuse häirest (alarõhk, ülerõhk, ebakvaliteetne vesi või gaas) või katkestusest. Käesolevat välistust kohaldatakse isegi juhul, kui häire või katkestuse põhjuseks on kindlustusjuhtum.

Tavapärane kadu

- Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kahju või vara väärtuse vähenemist, mis oleks tekkinud või ilmnenu ka juhul, kui kindlustusjuhtumit ei oleks toimunud (loomulik kadu). Kui vastava perioodi „loomulikku kadu“ ei ole võimalik kindlaks määrata, on kindlustusandjal õigus lähtuda eelmiste perioodide andmetest.

Näide . Hüvitatavaks kahjuks ei ole: kauba puudujääk, mis avastatakse alles inventuuri käigus, või kauba mahu, kaalu või muude omaduste loomulik muutumine, kindlustusobjekti loomulik kulumine.

Aegamööda tekkinud kahjud

- Kindlustusjuhtumiks ei loeta kahju tekkimist, mille põhjuseks on aegamööda toimuv protsess (nt kõdunemine, katlakivi, korrosioon, kulumine, hallitamine, kondensaatvee kahjustused, seenekahjustus (sh vamm)).
- Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kulutusi kindlustusobjekti puhastamiseks või lõhna eemaldamiseks, kui kindlustusobjekt on kahjustunud järkjärguliselt toimuva protsessi tagajärjel.

Kahju tekkimine pärast eelnenud kahjujuhtumit

Kindlustusandjal ei ole kahju hüvitamise kohustust, kui kahju on tekkinud pärast eelnenud kahjujuhtumit ja kindlustusvõtja, kindlustatu või kindlustatud vara seaduslik valdaja pole esmasest kahjujuhtumist teadasaamisel tarvitusele võtnud piisavaid abinõusid edasise kahju tõkestamiseks. Näide. Kindlustatud kaup asub hoones. Tulekahju tagajärjel hävib osa kaubast, hoone saab kahjustada. Kahjustamata kauba säilimiseks tuleb kaup viia turvalisse hoiukohta või korraldada kauba valve. Kui valveta jäetud kaupa varastatakse, ei ole tegemist kindlustusjuhtumiga.

Kaotamine, kadumine

Kindlustusjuhtumiks ei loeta kahju tekkimist vara kaotamise, kadumise või unustamise tõttu.

Õiguspärane lammutamine

Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada õiguspärase lammutamise, lõhkumise või

lahtimonteerimise tõttu tekkinud kahju.

Jää ja lumi

- Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju tekkis jää liikumise tagajärjel.
- Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju tekkis jää või lume raskuse tõttu.

Üleujutus

Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju tekkis üleujutuse tõttu (nt lume sulamine, vihm, tormist tingitud üleujutus, põhjavee tõus, pinnasevee tõus, pinnavee (sh merevee) tõus). Käesolevat välistust ei kohaldata, kui kindlustuslepingus on märgitud, et kindlustusobjekt on kindlustatud üleujutuse vastu.

Vee sissetungimine hoonesse

- Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju tekkis vee kindlustuskohta sissetungimise tõttu läbi hoone konstruktsioonide või tehnosüsteemide.
- Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju oli tingitud hoonevälise kanalisatsiooni ummistusest, mittetöötamisest või ebapiisavast läbilaskevõimest.

Maavärin, maalihe, pinnase liikumine, tsunami

Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju tekkis maavärina, maalihke, pinnase liikumise või tsunami tõttu.

Keskkonnakahjud

Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada keskkonnale (maapind, vesi, õhk) tekkinud kahju, sh maapinna, vee või õhu puhastamise või asendamise kulu (nt reostunud veega kaevu asemele uue kaevu rajamise kulu).

Ohutusnõuded

Ohutusnõuete kohaldamine

- Kindlustustingimustes toodud ohutusnõuded kehtivad täiendavalt õigusaktides toodud nõuetele.
- Kindlustusvõtja, kindlustatu ja kindlustusobjekti seaduslik valdaja on kohustatud tundma ja täitma kindlustusobjekti puudutavaid õigusakte (sh ohutusnõudeid). Õigusaktidega on võimalik tutvuda Riigi Teataja kodulehe kaudu www.riigiteataja.ee.

Üldnõuded

- Kindlustusvõtja ja kindlustatu on kohustatud kindlustuslepingu täitmisel ja kindlustusobjekti valdamisel ja kasutamisel tegutsema mõistliku hoolsuse ja ettevaatlikkusega. Sama nõue laieneb ka teistele kindlustuskohas õiguspäraselt viibivatele isikutele. 218. Kindlustusvõtja ja kindlustatu on kohustatud tagama, et teised õiguspäraselt kindlustuskohas viibivad isikud täidavad ohutusnõudeid.
- Vara tuleb kasutada ettenähtud viisil ning vara hoidmisel ja kasutamisel tuleb lähtuda kasutusjuhenditega, õigusaktidega ja kindlustuslepinguga kehtestatud normidest.
- Kindlustusobjekt ja selle osad peavad olema projekteeritud, ehitatud, paigaldatud ja kasutusse võetud nõuetekohaselt, nõuete puudumisel selliselt, et nende kasutamine ja hooldamine on ohutu.

Tuleohutus

- Tulekahju puhuks peab olema välja töötatud kirjalik tegevusplaan inimeste ja vara päästmiseks, tulekahjust teatamiseks ja muudeks toiminguteks, millest peavad olema instrueeritud kõik töötajad.
- Tuletõkkeuksed peavad olema üldjuhul suletud, välja arvatud automaatselt toimivad tuletõkkeuksed, millele tuleb tagada takistamatu sulgumine ja fikseerumine kinnisasendis.
- Kindlustusobjekt peab olema varustatud esmaste tulekustutusvahenditega vastavalt kehtivatele normatiividele. Esmased tulekustutusvahendid, evakuatsioonitrepid ning -redelid peavad olema töökorras, siltidega varustatult nähtaval ja kättesaadaval kohal.
- Juurdesõiduteed, läbisõidukohad ja juurdepääsud hoonetele, rajatistele, tuletõrje- ja päästevahenditele ning veevõtukohtadele peavad olema vabad ning aastaringselt kasutatavad.
- Lahtised põrandaalused, tunnelid, ventilatsioonikanalid, seadmete alused jne tuleb perioodiliselt puhastada.
- Hoone seinte lähedusse ei tohi ladustada tuleohtlikke materjale, aineid, masinaid või seadmeid.
- Kõik vahekäigud ja evakuatsiooniteed tuleb hoida vabana.
- Tuleohtlikud jäätmed tuleb töökohalt eemaldada, tuleohutuks muuta või neutraliseerida iga päev tööpäeva või vahetuse lõppedes.
- Tuleohtlikke jäätmeid tuleb hoida väljaspool hoonet kindlustusobjektist ohutus kauguses või tulekindlate seintega hoidlates.
- Õliseid, rasvaseid või kergestisüttiva vedelikuga immutatud riidelappe jms tuleb hoida tihedalt kaanega suletud tulekindlates nõudes ja ohutus kauguses süttivatest materjalidest. Mahavalgunud õli või muu kergestisüttiv vedelik tuleb koristada viivitamatult, koristamisel kasutatud absorbeerivad ained tuleb koos vedelikuga viivitamatult mahavalgumise kohast eemaldada.
- Jäätmeid, mis võivad sisaldada hõõguvaid kehi või tekitada sädemeid, tuleb hoida tuhaurnides teistest jäätmetest eraldi.
- Materjale, vedelikke ja gaase võib tootmises kasutada ja ladustada vastavalt tootja juhiste ja kehtestatud ohutusnõuetele ja piirkogustele.
- Suitsetamine on lubatud ainult selleks ettenähtud kohtades. Suitsetamine ja lahtise tule kasutamine on keelatud igasuguse kergesti süttiva materjali läheduses. Tule- ja plahvatusohtlikes ruumides on lahtise tule kasutamine ja suitsetamine keelatud. Tule- ja plahvatusohtlikes ruumides ei või kasutada sädemeid tekitavaid seadmeid, masinaid ja tööriistu.
- Tuletöö tegemise koht peab olema selleks ettevalmistatud ning tuletöö tegemise ajal peab olema tagatud tuletöö tegemise kohas tuleohutus ja järelevalve.
- Tuletöö lõppemisel tagatakse tuletöö koha pidev kontroll kuni tuleohu äralangemiseni.
- Tuletööd võib majandustegevusena osutada isik, kellel on kutsetunnistus või kes on läbinud tuletööde tegemise koolituse ja kellel on tuletöötunnistus.
- Tuletööde teostamisel tuleb mahuteid, mida on kasutatud tuleohtlike vedelike hoiustamiseks, gaasiplahvatuse vältimiseks hoolikalt ventileerida
- Suitsetamise koht peab olema varustatud ohutusnõuetele vastavate tuhatoosidega, mida tühjendatakse regulaarselt selleks määratud kohtadesse.
- Tuleohtlike (keevitus-, löike-, kuumutus-, lihvimis-, joote- jms) tööde teostamisel tuleb rangelt

jälgida kõiki tuleohutuse nõudeid.

- Tootmisruumides ja ladudes on keelatud kasutada lahtiseid soojuskiurgusseadmeid.
- Suitsulõõre ja korstnaid tuleb puhastada vähemalt üks kord aastas.
- Tuleohtlikke vedelikke tuleb säilitada tulekindlates anumates. Neid on keelatud valada kanalisatsiooni või reovete hoidlasse.
- Kõik masinad, seadmed ja mahutid, mille läheduses kasutatakse või hoitakse kergestisüttivaid vedelikke, tuleb maandada.
- Tuleohtlike ainete, esemete, materjali, kauba jms hoiukohta või -ruumi ja selle sisenemisvõimalusi ei tohi tööprotsessi käigus jätta järelevalveta. Muul ajal peab hoiuruum olema suletud ja lukustatud selliselt, et sissetungimine oleks välistatud ilma lukke või konstruktsioone lõhkumata.
- Tulekahju korral tuleb tõkestada tule levikut, sulgedes ukсед, aknad, tuletõkkeuksed ja – luugid ning peatades ventilatsioonisüsteemi ja transportööride töö.

Ohutusnõuded gaasi kasutamisel

- Keldrites ja muudes ruumides, kus loomulik ventilatsioon on raskendatud, ei või sundventilatsiooni tööle rakendamata kasutada gaasi või gaase eraldavaid aineid.
- Täidetud gaasiballoone tuleb säilitada püstiasendis, ventiiliga ülaosas.
- Pärast gaasiballooni vahetamist tuleb kontrollida, et oleks välditud gaasi pihkamise ja välistatud plahvatusohtliku gaasisegu tekkimine.
- Pidevaks tööks mitte ette nähtud gaasiseadmete korral peab seadme mittetöötamise ajal ballooni või torustiku kraan olema suletud.
- Vähesegi gaasipihkamise korral tuleb vältida tule, sädemeid tekitavate seadmete ja elektriseadmete kasutamist. Koheselt tuleb kindlaks teha pihkamise koht, see sulgeda ja ruumid hoolikalt tuulutada.
- Tagavaragaasiballoone ja gaasiballoone, mida ei kasutata, tuleb hoida eraldi ruumis või selleks ettenähtud platsil.

Tegutsemine ohu korral

- Kahju tekkimise ohu ilmnemisel tuleb alustada kaitse- ja päästetegevusega (eemaldada katusele kogunenud lumi, paigutada ümber vara või kaitsta ehitisi, kui neid ähvardab oht jne).

Tegutsemine signalisatsiooni rakendumisel

- NB! Signalisatsiooni rakendumisel peab kindlustusvõtja esindaja tulema viivitamatult kindlustuskohta, hoone seestpoolt ja väljapoolt põhjalikult üle vaatama ning tagama edasise valve.
- Eelmises punktis toodud kohustusi tuleb järgida isegi juhul, kui hoone välisel vaatlusel (sh turvaettevõtte poolt) ei tuvastata sissemurdmisjälgi ega muid väliseid kahjustusi. Hoone põhjalik ülevaatamine on vajalik, et avastada varjatud tulekolle või võimalikud hoonesse varjunud kurjategijad, kes võiksid pärast turvaettevõtte lahkumist varguse lõpule viia.

Tehniliste seadmete eksploatatsioon

- Masinate jm seadmete eksploatatsioonil tuleb kinni pidada tootja, maaletooja või müüja instruktsioonidest.
- Kui seadme või masina töö katkemine võimaliku elektritoiteta jäämise korral võib põhjustada kahju (nt jäätumine, rikkumine jms), tuleb seade varustada valve- ja varusüsteemiga, mis

tagaks seadme või masina töö elektritoite taastamiseni.

Katuse, torustike, drenaažide ja settekaevude hooldamine

- Katuseid, vihmavee- ja reoveetorustikke, drenaaže ning settekaevusid tuleb regulaarselt hooldada ja kontrollida. Enne reoveetorustike kaevude ja settekaevude hooldamist tuleb need hoolikalt ventileerida (plahvatusoht: väävelvesinik).
- Hoone kanalisatsioonisüsteemil peab olema vedeliku (vesi, heitvesi jms) sissevoolu takistav klapp. Klappi tuleb regulaarselt kontrollida ja hooldada. Kindlustusvõtja peab regulaarselt kontrollima, et vedelikku väljavoolu võimaldavad avad (vee väljavooluavad, siibrid torustikus) oleksid nõuetekohaselt avatud.
- Hoonetes või selle osades, mida kütteperioodil ei köeta, tuleb külmumise vältimiseks vee- ja küttesüsteemid veest tühjendada.

Ohtlikud puud ja oksad

- Kindlustusvõtja peab tagama, et kindlustuskohaga samal maatükil asuvate puude ohtlikud oksad oleksid õigeaegselt eemaldatud ja kindlustuskohaga samal maatükil asuvad ohtlikud puud oleksid õigeaegselt langetatud.

Uksed, aknad ja muud avad

- Hoone ruumide uksed peavad ajal, mil ruumides ei viibi selleks õigustatud isikud, olema lukustatud. Hoone aknad ja muud sisenemisevõimalused tuleb kindlustuskohast lahkumisel sulgeda ja lukustada selliselt, et sissetungimine on välistatud ilma lukke või konstruktsioone lõhkumata või vägivalda kasutamata.
- Kindlustuskohast lahkumisel tuleb kontrollida, et kõik kõrvalised isikud oleksid kindlustuskohast lahkunud.

Territooriumi tarastamine

Kui kindlustusobjektiks on väljaspool hoonet asuvad asjad, peab territoorium, kus kindlustusobjekt asub, vastama kõigile alltoodud tingimustele, s.t olema:

- varustatud valvesignalisatsiooniga, mille häiresignaali edastatakse turvaettevõttesse või valvurile ja
- territooriumi väravad peavad olema lukustatud selliselt, et ilma tööriistu kasutamata ei ole kõrvalistel isikutel võimalik väravaid avada ja
- tarastatud selliselt, et ilma tara või värava lõhkumiseta või värava lukustuse lõhkumise või muukimiseta ei ole võimalik kindlustusobjekti territooriumilt välja viia. Seejuures peab tara olema vähemalt 2 (kaks) meetrit kõrge ning püsivalt maaga ühendatud.

Sularaha ja väärtesemete hoidmine

- Sularaha ja väärtesemete (väärismetallist, vääriskividest või poolväärisividest valmistatud või neid sisaldavad esemed) hoidmiseks on nõutavad kõrgema turvalisus-astmega hoidlad. Turvahoidlad peavad olema lukustatud. Nõuded käesolevas punktis nimetatud hoidlatele märgitakse kindlustuspoliisile.

Andmebaaside varukoopiad

- Kui kindlustusobjektiks on andmebaas, tuleb andmebaasist teha vähemalt iga 7 päeva möödudes varukoopia, mida hoitakse turvalises kohas väljaspool kindlustuskohta või kindlustuskohas tulekindlas andmekandjate seifis. Nõuded seifile märgitakse

kindlustuspoliisile.

Võtmete, läbipääsukaartide, pultide ja koodide hoidmine

- Võtmeid, isikukaarte ning signalisatsiooni- ja läbipääsukoodi ei tohi hoida kohas ja viisil mis võimaldaks kolmandatel isikutel neile juurdepääsu.
- Kui võti või isikukaart on kadunud või sattunud kõrvalise isiku kätte, tuleb lukk koheselt välja vahetada või signalisatsiooni- ja läbipääsukood uuesti kodeerida ning isikukaardi kood muuta. Kõrvaline isik on isik, kellel ei ole õigust võtit või isikukaarti enda käes hoida.
- Kindlustuskoha võtit, isikukaarti, signalisatsiooni- ja/või läbipääsukoodi valdava isiku töölt lahkumisel, kindlustuskohas liikumisõiguse piiramisel või selle õiguse kaotamisel tuleb isikult ära võtta läbipääsu võimaldavad vahendid (võtmed, isikukaardid) ning muuta vastavad koodid.

Kindlustushüvitise vähendamine või selle maksmisest keeldumine

Kui kindlustusvõtja või isik, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, on kindlustuslepingut (sh ohutusnõudeid) rikkunud, on kindlustusandjal, sõltumata kindlustusjuhtumi toimumisest, õigus vähendada kindlustushüvitist või selle maksmisest keelduda, kui seaduse või kindlustuslepingu tingimustega ei ole ette nähtud teisiti.